

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ

ПоезијаСРБ

Број 15.

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ
ПоезијаСРБ – Број 15.

Крушевац, новембар 2020.

Издавач: Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац

Портал: www.poezijasrb.com - www.poezija.rs - [поезија.срб](mailto:poezija.srb)

Мејл: pesnik@poezija.rs

УМЕСТО УВОДА – Љубодраг Обрадовић

КАД СУ МАЛИ ВЕЛИКИ

Шта рећи кад се зачују речи “Беловодска Розета”, на шта помислити кад се помене “МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК”, шта закључити кад се изустити Беловодски музеј вајарства и клесарства?

Ја мислим, закључујем и ево, кажем, да је тако танка нит, а у овом случају готово невидљива, која дели културу једног села, какво је Бела Вода, од културе многих развијених градова широм Србије и да су Беловођани одавно креирали образац, или клише понашања, за све који мисле да и село има право и на хлеб и на игре.

Завршна сцена - Ој Мораво

Све велике идеје су крајње једноставне и доносе понос и резултате и оном ко их се сети и подсети све око себе, (и сараднике и оне који то нису, да су управо то имали на уму, тек што нису изустили ...) и оне који у свему, свесно или несвесно учествују. После велике идеје учини се да је све лако постићи и доћи до жељеног циља, а није. Пре игара и аплауза или звиждука, треба пролити море и "зноја и суза" да би се жељено остварило.

Али Беловођани имају и Вељу и Божицара и Радета и Љупчета Чугу и Дису... и многе, многе друге, од којих сам ја неке упознао, а многе и нисам, којима не фали ентузијазам да осмисле и одраде овако велике пројекте и да као сунце обасјају Србију незаборавом БЕЛОВОДСКИХ РОЗЕТА и стиховима са скела насред Мораве уз звуке фрула и таласа.

Беловођани имају и пријатеље из Крушевца и широм Србије као што су: Бата, Павле, Вељко, а и сви ми овде присутни, и многи други, који их искрено подржавамо у тој мисији којој су приступили отворена срца и коју свесрдно спроводе већ дуги низ година.

Зато им ја желим да и идеју Музеја вајарстава и клесарства у Белој Води, реализују као и ове друге које су до сада остварили ...

И на крају, подстакнут именом села БЕЛА ВОДА, да им и ја придодам још једну идеју, коју они свакако знају, само је још нису преточили у стварност, а то је изградња Фабрике воде, која би брендирали њихову минералну воду, под називом "БЕЛА ВОДА" и тако им обезбедила кључ за просперитет и економски развој и свог села и његових становника, а и финансијска средства и за РОЗЕТУ... И ЗА ЦАРОСТАВНИК... И ЗА МУЗЕЈ ...

СРЕЋНО БИЛО И СВЕ СЕ ОБЕЛОВОДИЛО !

Ех, да!

Зашто сам у уводном чланку описао овај догађај, (<https://www.poezija.in/o-meni/kck/193-program-o-beloj-vodi-u-beloj-sali-kck-srecno-bilo-i-sve-se-obelovodilo>) који се десио 4. јуна 2009. године у Белој сали КЦК у Крушевцу? Безброј је разлога, али два су пресудна:

- Једно мало село, Бела Вода, је својим радом у култури доказало и показало да и мали могу бити велики.
- Много је на свету малих, који су у ствари ВЕЛИКИ, а да свет то не зна, не види, не схвата!

Таквих је међу песницима највише! И свет је то почео да схвата и прихвата. Ове године је Нобелову награду за књижевност добила америчка песникиња Luiz Glik, што је крунски доказ да све ствари једном долазе на право место! Боље пре, него касније!

Зато је наш лист посебан. Ми сада објављујемо песнике који су у ствари ВЕЛИКИ, само то многи не знају. И тако заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије! Свака песма коју у часопису за поезију - ПоезијаСРБ прочитате или је објавите, оплемениће и челичити Ваше тело и душу! И осетићете да се на крилима поезије може летети.

Поштовани песници, ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо! Ако сте са тим сагласни, пошаљите нам свој рад.

Наш мејл је: pesnik@poezija.rs

Добродошли!

Јован Н. Бундало, Београд

ПОЕЗИЈА У ПОКРЕТУ

Меша се жава и сновиђење,
док немо клизиш плохом језера,
нестварна к'о свако привиђење.
Да ли си стварност, или невера?

Питам се опчињен плесом страсти:

Да ли си лабудица или жена?
О балерино, препуна сласти,
ти игром путујеш кроз времена.

И када си жар птица или ждрал
и кад си рањена лабудица,
воли те село и дворски бал,
покрет ти краси осмехе лица.

Кад видех чаролију тог склада
дивих се кораку и пируети,
над даскама балерина млада,
као лептирица бела лети.

Гледам је чарима занесен
и праштам Јесењину Исидору
и пловим кроз изгубљену јесен,
у освит плави, у мајску зору.

Колико страсти у твојем скоку,
колико лепоте у окрету,
колико чежње и сјај у оку?
Ти си поезија у покрету!

О КОНКУРСУ НА ТЕМУ "БАЛЕРИНА" –

Љубодраг Обрадовић

Поводом 17. септембра 2012. године, дана када смо основали Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу, расписали смо

КОНКУРС НА ТЕМУ "БАЛЕРИНА".

Данас, 17. септембра 2020. године, ја као уредник часописа ПоезијаСРБ објављујем:

- Приспело је преко 30 песама;
- **Најбоља је песма ПОЕЗИЈА У ПОКРЕТУ, коју је написао Јован Н. Бундало;**
- Све приспеле песме биће објављене у часопису ПоезијаСРБ број 15. у посебној рубрици БАЛЕРИНА;
- Све приспеле песме биће објављене на сајту www.poezija.rs у посебној рубрици БАЛЕРИНА;
- Захваљујем се свим учесницима на учешћу на конкурс и молим их (оне који нису доставили) да на мејл: poezijasrb@poezija.rs доставе по једну своју фотографију и место где живе. (Ово је потребно због објављивања у часопису и на сајту).

Наравно, најбоља песма ће (осим објављивања у часопису), добити и награду која се састоји од: дипломе, једног часописа ПоезијаСРБ број 15. и 5 књига из наше издавачке продукције.

Хвала Вам!

Љубодраг Обрадовић,
уредник сајта и часописа

Латинка Ђорђевић, Цирих

БАЛЕРИНА

У вртлогу њеном
 док плеше
 ланци звекећу.
 Гледалац спутаних мисли,
 осети бол и срећу.
 Пожели неки други живот,
 неки други свет,
 док траје њена игра
 нестаје цвет.

Уздах побегне,
 око заблиста,
 у њему роса зацакли.

Осмех обасја лице,
 срећан си,
 нек траје секунд или две,
 као да поздрављаш
 птице.

Срж душе своје
 на подијум даје
 као принцеза
 из руске бајке.

Њена игра мири
 сва стремљења,
 њене нежне руке чине чуда,
 бежи сва туга,
 осмех кида тишину,
 губиш се са њом,
 у игри тој помераш путоказ
 који није твој.

Лепа Симић, Цирих

БАЛЕРИНА

Кад сам била мала
 као лахор,
 вртела сам се на прстима
 у белој хаљиници
 и роза балетанкама за плес

Љубав родитеља
 грејала је сав простор
 цвркутали око мене
 и тепали ми
 Наша мала балеринице

Крај огледала
 учила сам покрете руку
 ногу, тела
 као лице са ТВ екрана
 живела дечји сан

Све до
 поласка у први разред

Тако сићушну
 жуљала ме пуна торба
 и једна велика
 празнина
 да ја у ствари
 нисам
 балериница са ТВ екрана

Још
 носим
 тај мали трн на срцу

Марина Адамовић, Ниш

у полумраку
пружа руке звездама ~
из облака хор

нико се не помера
само очи играју

Зорица Матицки, Трстеник

БАЛЕРИНА

Балет је њен смисао лепота
А њени покрети уметност живота
Лепеза јој равна није
Еланом покреће све ћелије

Раскош за очи,
лепотом зрачи
И душа и моћ одјека најјачи

Наступом својим душом плени
Ах' кад је угледам милу на сцени

Јасмина Димитријевић, Загреб

БАЛЕРИНА

Може ли патња да буде већа
Пита мајчино срце тужно
И где се скрила њезина срећа
Ко ми то шаље збивање ружно?

Гледа у таму смркнута лица
Од драгог Бога одговор чека
Зашто је болна моја девојчица
И зашто за њу нема лека?

Плакала је мајка над својом судбином
А кћерка је хтела осмех да јој врати
Гледала је мајку са нежном милином
Загрли је нежно, да јој тугу скрати.

На прстиће стала као балерина
Заплесало чедно, то болесно дете
Хладни патос собе, постао је бина
Побећи је хтела од судбине клете.

Ту чаробну игру гледала је мати
Као да је време у тренутку стало
Насмеши се мајка престаде да пати
Гледала је срећна своје чедо мало.

Обе беху свесне овог тешког трена
Који само игра улепшати може
И казаше сложено девојка и жена
За трен ове среће, хвала теби Боже.

Ирена Обрадовић, Сурчин

БАЛЕРИНА

Живиш на безброј плавих звезда
и имаш много разних живота
а све их истом чежњом освајаш
и дајеш им несебично толико лепота.

У свим димензијама
сваким делићем своје снаге
живиш наслућене мисли
пушташ осећаје да преплаве неосетно
твоје високо небо плаветно.

Са Фениксом у роду
плешеш живот свој
тражећи врело себе
и неосвојиву слободу.

Када застор на позорници падне
када заврши се драма
ти и даље играш животну игру
до краја душом предана.

Даница Рајковић, Крушевац

ЈЕЛА

Радост ме тера
Испред тебе да ћутим
Сваки твој додир
Веже ме за тебе
Ти си џепна Венера

Међу боровима си краљица
Модни креатор
Балерина за све часописе
Витког стаса и насмејаног лица

Твоје дуге ноге
На постољу сигурно стоје
Играш балет и валцер
Најлепше су очи твоје

Твоје смарагдне хаљине
Срмом проткане
Од твоје лепоте боровима срце стане
И када развигорац рашири руке твоје
На твојим жипонима заиграју све боје

Александра Золотић, Београд

САМО ПЛЕШИ МИЛА

Усних ноћас да сам ти,
грациозни бејаше моји покрети.
Подијумом клизила сам слободно, бешумно,
у срца многа ушуњала се крадимице, нечујно.

Но очи кад на трен отворих,
усред немира и туге се створих.
Стога натраг хитам у снове,
да будем ТИ бар још ноћи ове.

И ноћи након ове, и сваке ноћи нове...
Ох, желим снити бескрајне снове!
Да плешем спокојно, лагано и чедно,
да са хармонијом, попут тебе, будем једно.

Да опије ме слаткоћа нежних усана твојих,
да будеш уз мене, бориш се против демона мојих.
Да брижног погледа, у тишини, чврсто држећи ми руке,
слушаш умилне песме моје радости, и неутешни плач моје муке.

Зато, плеши балерино мила, плеши, немој стати,
кораџи твоји лагани кроз моје снове ће блистати.
Плеши, лептирице нежна, заносно лебди, немој стати,
предајем ти се душом и телом, све што желиш ћу ти дати.

Плеши, лепотице умилна, само за мене непрестано играј.
Стане ли твој грациозни плес, нехотице отворићу уснуле очи.
У потрази за лакоћом корака твог из сна у јаву кад крочим,
срушиће се рајски кутак наш, овој дивној илузији доћи ће крај.

Зато, плеши балерино мила, плеши, немој стати...

Милутин Мишко Плочић, Жабаре

БАЛЕРИНА

Из мојих груди се чуло ах, ах
Покрети њени су ми одузимали дах
Гледао сам је како игра лако
И гледајући је губио дах полако...

Њено гипко тело господарило је сценом
Чинило се ко да је рођена на бини
Изгледала је лепше него Мерлин Монро
И Ава Гарднер, како ми се чини...

Лепа балерина плесала је плес љубави
На сцени је ко анђео прави
Нисам могао да одвојим очи од ње
Сваки њен покрет памтим у глави...

Грациозан ход лепе балерине
Сав еротиком одише
Сва њена лепота
Не може ни у песми да се опише...

Та њена лакоћа покрета
Док затворених очију плеше на сцени
У мени изазива топлину и завист
Јер толико желим да тако плеше мени...

Волео бих да буде само моја балерина
И да заједно плешемо у дуету
Да на некој нашој бини тајној
Будем балетан балерини сјајној...

Ермина Рибич, Сарајево

БАЛЕРИНА

Живот плеше под њеним стопалом,
Попут голубљег пера плови
И нечујно зрак ивичи шалом.

Шекспир рече:
позорница је цијели свијет
Па балерина плеше уз поноса тон,
И хаља јој од баршуна личи на цвијет,
Вјечна је то зора плеса, а не сутон.

Балерина не живи у музичкој кутији:
Покретима пише безброј соната
О узаврелој крви и ерупцији,
Док се слободе инстинкт вије из врата.

Чари су то блиске и опојне,
Њен стас има свој језик,
Он говори ријечи чулне
И води балеринин лик.

Позив на плес шапуће живост,
По небу се шећу ноте Чајковског,
И граде с нама духовни мост.

Слободан Цвитковић, Шид

БАЛЕРИНА, СЛИКАР И ПОЕТА

Оку нестварни покрети
савршено извајаног тела,
инспирација су настанка
дивног уметничког дела.

Спојена грациозност
и величанствене боје,
балерине и сликарке,
на платну узвишено стоје.

Као да је изникла из раја
ту душа пуним сјајем цвета.
Вођен милинама без краја,
жељу да ствара добија поета.

Ал' било шта да напише
тај поборник писане речи,
не може исказати стварност
која божанствено зрачи.

Може у покушајима сагорети
са пером у руци зоре чекати,
склад покрета и колорит боја
неће успети речима описати.

Може срце снажно заиграти,
могу снови машту подстаћи,
магију балета не могу дочарати,
ни предивној слици ману наћи.

Јована Живковић, Крушевац

САЊАЛИЦА

Како тако лаким кораком балерине
На једној се нози врти
Као да јој живот о њој виси
А она сања ли сања
У вртлогу заноса
Кроз облаке се пробија
И тако лако се савија,
Доводи ме у њене маште,
И ко нитима својим рукама
Нову причу плете,
Једним покретом сваку ноту осети,
Блиставости ли виолине која само
по њој свира,
Чаробне прашине коју само она дира,
Чини се живом, недодирљивом,
Приближиш ли се чини се пашће, али
Корацима попут облака можеш је
осетити нежно,
Ал' она се држи на концу утехе,
Као да јој живот о њему виси,
И рукама плете њену мрежу снова.

Своје руке увијаш у машну
Ноге су ти као перо лаке
Леђа твоја сијају у мраку
А усне се смеше на измаку

Жао ми је, балерино, тако ми свега
Жао ми је што неуморно шириш крила
Али узалуд када пахуље су тешке
Ове године зима је најгора била

Јована Аксентијевић, Кнић

БАЛЕРИНА

Илијана Опачић, Апатин

БАЛЕРИНА

Гледам те како параш облаке у тами
И како се пркосно до неба вијеш
Похабану црвену фарбу поносно носиш
и не желиш да је кријеш

Прсти ми прелазе преко пирош сукње
Те хрпаве, металне, искрзане туфне
Још се боре, још зубу времена одолевају
Ниси, балерино, још спремна за предају

Стари механизам и даље вредно ради
Иако зарђао, деци пружа снове
Залеђена у покрету, твој осмех на лицу ме мами
Да и ја седнем у твоје трошне ноге

Замишљам каква си некада била
Пуна сјаја, елегантна крива
Замишљам те, склапам очи
И питам се да ли си одиграла свој
последњи плес у механичкој ноћи?

Да ли си досањала снове о срећи?
Да ли си позорницу пронашла у деци?
Да ли су светла била бљештава јако?
Украли су те, балерино, ни сама не знаш како

Да ли су те зими чували од снега?
Или се бринули да те не погоди жега?
Да ли си икада и пустила гласа?
Да ли ти је свирепо жице откинула маса?

Али ти немо стојиш на земљи као да чекаш
Стакласти поглед у даљину ти сеже
Док капљица сунца на усне твоје пада
Сенка преко лица као у вечност се растеже

У смирај дана лакша си од ветра
Ко маслчак бели пушташ своје семе
Не размишљаш више о прошлости и срећи
Јер забава је ту да понесе твоје време

Кроз пустош не чујемо твог хода бат
Лелујавим струком ломиш празнину
Иза тебе од неверице застаје сат
Док игром превазилазиш сваку тишину.

Посматрачи су без гласа
Немо се не мичу, бледе
Твој покрет је попут таласа
Који запљускује погледе.

И у трену у ком све стане
Подигнутих руку клањаш се небу
Осветлаш на ногама све болне ране
И осећаш смех као потребу.

О, ко зна колико вреди
Хаљина коју пред светом носи
Твоја силуета што лебди по бини
И твоји ожиљци трајни и боси.

И ко зна колико је снаге одлепршало
Док ниси дошла до сјајног трона
Свету да објасниш уметности
У хаљини од тила без жипона.

Снежана Тодоровић, Краљево

БАЛЕРИНА И БУРЕК

Девојчице су нешто друго.
Маштом се играју као са другом.
Замисле лелујави плес ко од шале
Што стаје у балетске ципелице мале.

Тако звездане искре шаљу,
Облаку и небу лепоту дају.
Балет је покрет којим се прича,
Рукама и телом представе кише,
Пролеће, трешња што мирише.
Свака би цурица да лабуд буде
Весели себе и друге људе,
Ал мама каже, оштра ко увек,
Уз то никако не иде бурек.
Сања је за балет тата-мата
Ал је без буурека мука хвата.

БАЛЕРИНА

Принцеза свилених ципелица,
Провидна као крила птица,
Покретима које душа ствара
Телом са нама разговара.
Као лабуд по бини ходи,
Чини се, плива лабуд по води
Осетиш јесени, љубави, лета
Видиш да цвет на бини цвета.
Трепери сценом нестварно-стварна
Кармен, Болеро, Жизела славна.
Музика, ко латице свиле,
Покрива тајном те плесне идиле.
Балерина дода чипкасте снове,
Па скупа најлепшим небом плове.
Покрене руке ко птице кад лете
И тихо шапуће лепоту свету.
Ко сјајне звезде падалице
Плешу свилене ципелице
На врховима прстију, на престолу
Балерина направи пируету
И прича најнежније приче свету.
Плес је напросто целу узме,
Ветар јој дао део свог дара,
Уз музику покретима живот ствара.

Весна Михајловић

ЛАБУДОВО ЈЕЗЕРО

Открили смо нешто
после много лета -
балетан се један
међу нама шета.

Ма није то шетња,
већ окретна игра,
јер он скаче и врти се
боље него чигра.

И пошто је надарен
к'о птица за лет,
играт` ће од сада
класичан балет.

Лабудово језеро
сад ће да се спрема,
од тог белог лабуда
село лепшег нема.

Лабудице своје
моћи ће да бира,
око њега трчаће
док музика свира.

А када на сцену
ступе лабудићи
сву сеоску публику
на ноге ће дићи.

Сви ће да се труде,
све од себе даће,
једини је проблем
хеланке ил' гаће?

Јер лабуд је стидљив,
а хеланке стежу,
брине да од срама
ноге се не вежу.

Ал' да би се културно
развијало село
пребродиће трему,
наступиће смело.

И тако ће балет
имат' премијеру,
а наш бели лабуд
сјајну каријеру.

Борка Чучуковић, Београд

БАЛЕРИНА

Скоцкана си у безброј карнера
као свежа зелена салата,
умивена са птичијим млеком,
мајсторица свог сјајног заната.

Изгледаш ми као лабудица,
која своје перје често мења,
дотерана, скупо одевена,
у покрету вешто префињена.

Гледамо те скоро без трептаја,
како плениш лепотом на сцени.
Док' изводиш неку своју тачку,
уздисемо видно заљубљени.

Кад прораде сва уснула чула,
ти се дижеш у облаке сиве.
Опет да нас гледаш са висине
Из птичије нежне перспективе.

Радица Илић, Крушевац

СРЦЕ БАЛЕРИНЕ

На подијуму само обриси таме
И лагана увертира што боји сене
Сенке у угловима, тихе, саме
А на месечини силуэта балерине.

Коракком лаким, нежним ко лахор
На сцени пируете на концу ниже
Лабудово језеро, ОНА и хор...
Да срца сва у трену том разнеже.

У покрету њеном толико је љубави
Док по сцени као лептир тихо лети
Ту је да срца дражима тим забави
Да нам се осећањима посвети.

Сваки јој корак бајку своју прича
Док рукама црта осећања своја
Крхка, ко чигра, а коракком јача
Светлуца у полутами дивних боја.

Ваздух одише осећањима дивним
Док на сцени ближи се лагано крај
Сенке са зида падају на подијум
Одлазе ван сцене у свој бескрај.

На сцени полутама и обриси фигуре
Што осећањима врхунац спрема
Што нежношћу души испуни све поре
Ко завршеци добрих дивних поема.

Завеса тихо гаси последње сене
Да балерина у сенци фигура постане
Ко на музичкој кутији да застане
Онда када мелодија тихо престане.

Пируета на сцени у тами нестаде
Лагано се угаси светлости те чар
Срце осећањима богато постаде
Аплауз у њену част, њој на дар!

Снежана Обрадовић, Краљево

БАЛЕРИНА

Срце је моје балерина,
носи га музика лагана, фина.
Уздах му сваки пируета
њихана тобом на крај света.

Слуги те сваки увежбан покрет
Именом твојим направи окрет.
Па се увија, стеже, на прстима хода,
да те не изда. Да те не ода.

Театар му цело небо, све звезде.
Публика мисли што маштом језде.
Ритам му музика твога гласа,
Предано се увија, плеше, таласа.

Себи те зове, прави ти наклон.
У сваком покрету гради заклон.
Да те угнезди, скрије од света,
док балерини корак процвета.

Рањива стопала, по сцени клизе.
Рана им тајна што безумно гризе.
Крвари, стеже, изазива стрес,
за вечну тајну и створен је плес.

Градимиr Карајовић, Крушевац

БАЛЕРИНА

Твоје црне очи и покрети
Говоре ми ко си ти
Нежна и прелепа
То сад осећам
Док те гледам ја

Знам да постојим и ја
За сада ти си мој сан
Док те сањам
Ноћ ми дође као сунчан дан

Да ли си стварна?
Близу кажи ми
Твоје прелепо лице и црна коса
Нешто ми говоре

Ти си сада мој сан
Док те не загрлим и пољубим
Нећу имат сна
Балерино, балерино
Љубави моја
Ноћи су дуге а ја сам сам

Сузана Д. Рулеска, Прилеп

ИГРАТА МОЈА ЛЕБЕДОВА

Играм игра лебедова
со безброј мирисни цветни ноти,
ткаам музичка приказна моја.
Јас сакам да гледам виножито
од безброј игри мои,
јас сакам, лебед да бидам,
јас сакам езеро да видам.
Музика ми допира, тивко, нечујно,
полека со поглед го мирисам
секој мој танцов чекор,
ме допира секој звук негов.
Како од музичка кутија
тивко плови играта моја
распослала крилја сред бел ден.
Мирно плови сред надојдени
бранови од немирно море,
плови со полн сјај во бистрата вода.
Оставам, играта моја да си ја
заврши приказната своја.
Јас актер сум нејзин наспред
градина од цветни музички ноти.
Крајот го гледам на играта моја
јас ја сакам таа приказна своја.

Душан Комазец, Станишић

Надица Илић, Београд

БАЛЕРИНА

К'о вапај несташног ветра који буди
утихнути одјек чулних теревенки
разигран к'о лахор плес нестварних сенки
извори се с' дахом светла које руди.

У одори нежној, гипка попут пружа
покретом изнуди безвремље, јер мами
дремљиве погледе времешних у тами.
Отима им давно пренута сванућа.

Опчињени блудно беличастим велом
што просторе нове пируетом стече,
похотни којима жар се не дорече
уздиху за њеним вретенастим телом.

Девојка ил' лабуд, питање је јасно,
ал' сваки одговор недоумље нуди.
Тренутак промисли вео прекри худи
жуборења чежње што заруди страсно.

На престолу сама, попут нежног крина
сазвучјем покрета дочарава дугу,
док под плаштом белим можда скрива тугу,
јер је само једна нема балерина.

БАЛЕРИНА

Лепршаш као свила на ветру
танани заносни покрети
освајају све небеске душе
као Сунчев зрак лети.

Дражесна и пожудна
њишеш у ваздуху
стварајући опијуме
заљубљеним у дослуху.

За тобом уздишу
и најтврђа срца
не могавши одолети
емотивној сласти.

Славица Глишовић, Крагујевац

БАЛЕРИНА

Врти око себе и данас и сутра,
под звездама, казаљке се мичу,
урања у вечност и бисерна јутра,
па запара небо, фура своју причу.

Ко путоказ, може свуда стати,
на стазама и раја и пакла,
на врх трона, трепере јој лати,
ко паперје, лабуда од стакла.

Врти игру своју!

Слађана Бундало, Крушевац

НИНА БАЛЕРИНА

Једног дана мала Нина
 решила је
 да постане
 балерина
 Док су ручали
 она је лупила руком о сто
 и одлучно рекла
 Ја сам ту надареност
 још у мамином
 стомаку стекла
 Хоћу да будем
 као моја бака Мила
 Да на прстићима ходам
 и носим хаљиницу од тила
 И бака моје баке
 имала је такву исту
 Ја сам рођена
 за балетску писту
 Мама и тата
 изненађено срећни
 погледали су
 у истом смеру
 Нина је је замишљала
 како игра у Лабудовом језеру
 Нису се двоумили
 ни једног трена
 и одлука је пала
 Нина ће наставити тамо где је
 њена бака Мила стала!

Миломир Терзић, Крушевац

БАЛЕРИНА

Улазим на подијум
 Уз звуке музике.
 Замишљајм облаке
 Како небом језде
 И ширим руке
 Ка тој Васиони
 У жељи да дотакнем
 Најсјајније звезде.

То су бисерне капи зноја
 Много одрицања
 А ја само тежим
 Бисере да сеје
 Градећи смело
 Сјајнија свитања.

Тако исто
 Градом пируету
 И својим замахом
 Дотакнем висине
 Ширећи руке
 Још док сам у лету
 Желећи да загрлим
 Све људе на свету.

Лидија Бајкић, Ђићевац

БАЛЕРИНА

На позорницу живота стајеш
Почиње игра твога живота
Желиш смело у игри да трајеш
У њој је сва света лепота.

Не знаш куда те све игра води
Знаш да уживаш док те музика носи
Чаролија ти више годи
Кад ветрић милује увојке
у твојој коси.

Живот је овај вечита игра вука и Аске
Играш је вешто, баш како треба
Тражиш од људи да скину маске
И да их љубав оплемени с неба.

Учини ти се да си балерина што чека
Да заврти свој свет у круг
Тад ти се и срећа учини далека
Питаш се да ли ти је живот
икад био друг?

Крећеш у сусрет новом животу
Храбро корачаш,
животну сцену газиш
У људима тражиш само доброту
Најлепше у њима проналазиш.

Играј, нек' се цео свет око тебе њише
У твојој игри је сва твоја радост
Играј за живот, играј све више
Нека ти у души вечно остане
љубав и младост.

Радмила Миладиновић, Крушевац

БАЛЕРИНИН СВЕТ

„Погледај како је грациозна!“,
Покрете њене прате без даха,
Рефлектор обасјава костим од тила,
У њеним очима нема страха.

Трема је остала негде у ходнику,
На умор је већ заборавила,
Модрице је прекрила широка сукња
Што јој сеfino низ бокове слила.

Чувена мелодија одзвања салом
Која је испуњена до последњег места,
На њу је усмерена пажња свих,
За грешку више нема места.

Девојчице омађијано гледају
Њене веште покрете на сцени,
Сијају украси у њеној коси,
Све је савршено на тој жени.

Синоћ није спавала мирно,
Иако преморена од вежбања,
Зној облива сценску шминку,
Не труди се да га склања.

Поносно игра, погледом тражи
Одушевљење непознатих лица,
Посташе јој тешке извајане ноге,
Пожеле да има крила, као птица.

Представи напоскон дође крај,
На тренутак завлада мук,
А потом се салом преломи
Громогласног аплауза звук.

Подари она свечани наклон,
Еуфорија у публици још већа,
Можда у томе лежи срећа...
Да, можда је ипак у томе срећа!

Љиљана Тамбурић,
Крушевац

ПЛЕС ЖИВОТА

Скинула је сиви мантил тежак од умора
И изула с ногу тесне слутње и немире
Па обукла танку белу сукњицу од свиле
И постала играчица љубави и бола.

На даскама позоришним жртвујући себе
Започела плес живота ко да је последњи
Њено мало, крхко тело, оклоп овај бедни
Крије испод коже нешто што изнутра гребе.

Одбацила предрасуде, па је тело срне
Обасјала светлошћу што памет одузима
Покрет сваки срце ломи и мозак прожима
Виртуозно скидајући са себе мисли црне.

Па стаклена силуета ко дијамант блиста
Распрсла се у том сјају у дугине боје
У тренутку овом светом нико не зна боље
Да је игра балерине снажна љубав чиста.

Плес живота она плеше, дели се на пола
Танак струк јој у животу тело одржава
Лице осмех на уснама једва задржава
Али игра своју игру љубави и бола.

БАЛЕРИНА

Дал лептира видиш белог или танку бајну вилу?
Нежну жену баш нестварну ал итекако живу.
Сукња јој се расцветала у хиљаду боја,
Па тај спектар очарава, фантазију ствара.

Руке беле раширила ко крила лавуда,
Па лепрша нежно њима могла би пред краља.
У струку јој жеља спава а на лицу сета,
Плесала би вечно тако све до краја света.

Ноге су јој моћне, витке, издржљивост прикривају,
А прстићи ко Палчићи у сатену се скривају.
Понекад је тешка рола тело кад задрхти врело
Тад је она Захарова најбоља на свету целом.

А некад је игра важна, срце легне ту на даске,
Балетанке недовољне да достигне снагу Аске.
Окреће се као чигра, без музике зна да игра.
Витко тело ко вретено ал у њему духа има,
Лекцију из срчаности свима даје Балерина.

Данијела Јевремовић, Крушевац

БАЛЕРИНА

Видела сам те јуче како играш
на позорници живота
храбро, подигнуте главе
на врховима прстију.

Као лабуд раширених крила,
грациозна, чила, мила
као чигра разиграна,
као вила нестварна.

Гледам те из публике,
чујем аплаузе и узвике,
залеђена ћутим из страха,
а поносна остајем без даха.

Видех себе у очима твојим,
иста искра сјала је у мојим,
исте руке, иста коса
иста нас је умивала роса.

Видела сам те јуче како играш
на позорници живота
храбро, подигнуте главе
на врховима прстију.

Љубодраг Обрадовић, Крушевац

БАЛЕРИНА

Експлозија си бола и боја,
на платну одсјај среће.
Никад нећеш бити моја,
а живот ми покрећеш.

Позорница твој је свемир!
Блаженства маштом језде,
док у снове уносиш немир
и у срцу палиш све звезде.

Лете идеје сликама у низу,
свест обманама палаца.
Тако си далеко, а тако близу,
само сан те, у јаву не добаца.

Многе очи тајно прате,
игру којом смисао сејеш.
И срећан је свако ко зна те,
спокојну док се смејеш.

Ти осмех и снове крадеш,
док летиш ивицом дуге.
Покрет ти је за насладе,
за сањаре и бreme туге.

Кад сликар дилеме има,
слику преслика новом.
Песник ни канонадом рима,
немир не брише спокојом.

А ти немој снове да кријеш,
играј своју игру до краја.
На груди кога привијеш,
ето и њему експлозије сјаја.

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ

Владимир Тасић, Крушевац

Владимир Тасић рођен је 30. Маја 1954.-е године у Крушевцу, где је завршио основну школу и Крушевачку гимназију. Дипломирао је на правном факултету у Београду где је стекао звање дипломираног правника. Положио је правосудни испит, након чега је биран за заменика и општинског јавног тужиоца у Крушевцу. Формирао је Расински округ и у својству Начелника Расинског округа радио је осам година, све до 2000-е године када је дао оставку и почео да се бави адвокатуром. Активан је у Социјалистичкој партији Србије од оснивања исте, обављајући најистакнутије дужности од члана општинског одбора па до члана ИО ГО СПС, а био је непрекидно је 22 године председник ГО СПС Крушевац.

Међу многобројним стручних и политичких обавеза током свог радног века према његовој сопственој изјави, најдража му је била дужност председника Комитета за мир, толеранцију и међународну сарадњу општине Крушевац, током деведесетих година у Крушевцу. У току обављања ове дужности стекао је радну навику која је проистекла из сарадње са Крушевљанима а и међународне сарадње да се бави активностима везаним за развој миротворног покрета у Крушевцу и Србији.

Владимир Тасић се бави и писањем тако да је до сада издао као коаутор или самостално следеће књиге: „Свет и ми за мир“ 1995-е године, „Расински округ у НАТО агресији“ 1999-е године, „Сведочанство за истину“ 2010. год, „Сведочанство за памћење“ 2013.године, „Будућност не чекамо већ је градимо“ прилог за биографију Драгана Јовановића 2015.године, „Симболи мира“ 2015. године, „Прилог за историју Расинског НОП одреда“ - Слатинска борба, Стубалска борба, борба у Мачковцу 2015-е године, „Философија изграђивања мира“, 2015. године.

Објављивао је текстове у Крушевачкој Победи, Јутарњим новинама, Расинским анализима Историјског архива из Крушевца, листу „Пензионер“ из Берана, листу српске Партријаршије „Православље“.

ИЗВОДИ ИЗ КЊИГЕ КРУШЕВАЧКА ФИЛОЗОФИЈА МИРА - СИМБОЛ МИРОТВОРСТВА У СРБА

ПРИЛОГ ИЗГРАЂИВАЊУ ФИЛОСОФИЈЕ МИРА

ПРЕДГОВОР - ДА ЛИ ЈЕ КРУШЕВАЧКА ФИЛОСОФИЈА МИРА - СИМБОЛ МИРОТВОРСТВА У СРБА?

На празник Организације Уједињених нација, 24. октобар, Дан оснивања ОУН, миротворни Крушевац, традиционално обележава овај празник као и две значајне годишњице везане за Организацију уједињених нација, које су у оригиналној Крушевачкој философско - миротворној школи препознали огромне вредности значајне за проучавање и јачање светског миротворног покрета.

Крушевац је добио два највећа признања ОУН за стваралачки рад на јачању мира, толеранције и солидарности међу људима, народима и државама света.

Највеће признање Организације уједињених нација Медаља мира ОУН који је уручен за изузетне заслуге на пољу јачања светског мира Српском граду Крушевцу 1986. године, као и признање Весник мира уручен Крушевцу 1991. године. Овако висока признања Међународне заједнице обавезују наш град да непрекидно трага на крхким путевима мира, како би дао скромни допринос успостављању и јачању, сигурно је, једне од највећих вредности човечанства Миру. Овом књигом, подсећамо се свих активности, које су у Српском граду Крушевцу обележиле протекле године од када се на организован начин свечано прослављају јубилеји ове светске Међународне организације која окупља 193 државе света.

У протеклим деценијама наш Крушевац, је постао захваљујући организованом систему проучавања мира и толеранције, по много чему јединствен град у свету. Уобичајени библијски поздрав гласи: Мир вам! Он је постао традиционални поздрав трију светских монотеистичких религија - Јудаизма, Хришћанства и Ислама. Ми, Православни Хришћани на почетку свакога свога богослужења иштемо од Бога мир, а што подразумева најпре унутрашњи, духовни мир у души сваког човека, мир који и најратоборнијег човека преображава у миротворца, а онда и „Мир свега света“, Мир међу народима и државама.

Крушевљани верују у Бога мира, љубави, доброте и праштања. Ово су и основна начела на којима се заснива Крушевачка миротворна школа као и философија мира, као јединствена оригинална научна дисциплина која се изучава у овом Српском граду. Зато уопште мир не значи само одсуство рата, него првенствено, присуство духовних квалитета прихватања и поштовања других и другачијих, њихове слободе и достојанства, њиховог богоданог и природног права на сва добра која иначе и себи желимо. Ако се надахњујемо таквом духовношћу, мир ће бити могућ за читаво човечанство. Током протеклих година, у Крушевцу је, изграђена оригинална школа мира. Крушевачка школа мира, утемељена на философији мира и толеранције прихваћена је од бројних поштовалаца идеје, окупила је бројне ученике, студенте, интелектуалце, који су изучавајући мир, толеранцију и философију мира као културе живота, Крушевац извукли из паланачке летаргије и сврстали га у светски познате градове.

Сигурно је, да је стваралац новог начина мишљења и живота у нашем граду био млади професор философије Учитељске школе у Крушевцу, сада редовни професор Универзитета Павле Б. Бубања. Професор Бубања изграђујући себе, науку коју је стварао и едукујући друге, дао је огроман допринос да Крушевац буде одликован највећим светским признањима додељених од Организације Уједињених Нација, за достигнућа на пољу изучавања мира, љубави и толеранције. Његови учбеници из Примењене философије, Философије мира, педагогије мира, данас су научно штиво, без кога се не може замислити ни један од озбиљнијих научних радова, или излагања на домаћим и међународним Конференцијама и Конгресима посвећеним јачању светског мира. Небројано пута су професор Бубања и Крушевац, у домаћим и страним, часописима, чланцима, књигама, излагањима цитирани и апострофирани као стожер стварања науке о миру у Срба, па је ту и дат одговор из наслова овог текста, да је не сумњиво Крушевачка философија мира - симбол миротворства у Срба! Крушевачка философија мира, стварана у време „хладног рата“ и блоковске подељености света, у време пада Берлинског зида и рушења најмоћније Социјалистичке империје СССР, у време наметнутог распада Југославије и увођења неправедних економских санкција Савезној Републици Југославији и Србији, изазивала је велико интересовање угледних научних, јавних и културних посленика из света који се баве проучавањем и прагматичним јачањем идеје светског мира. Угледни миротворци из света изражавали су људско и научно интересовање за Крушевачку науку о миру и идеје које су се проучавале у малом Српском граду Крушевцу, што је завредило светску пажњу, да овај малени град буде одликован са два највећа светска миротворна одличја Медаља мира и Весник мира. Тако је још давне 1983. године, Крушевац посетио председник Генералне Скупштине Уједињених нација, његова екселенција Пол Лусака, који

је овом при ликом изјавио: "У Крушевцу сам нашао Повељу Уједињених нација ... На Слободишту сам видео све страхоте рата и понижавање народа. Овај обешени младић, овде на Слободишту, јесте и симбол мира и пример за све нас како се бране мир и слобода". Господин Лусака, један је од најугледнијих светских бораца на пољу јачања мира, толеранције и солидарности, па је његово признање нашем граду и родоначелнику Философије мира, дало несумњиви подстрек да се још више ангажују на пољу истраживања миротворства. Највиша светска одликовања додељена нашем граду, Медаља мира и Весник мира, за изузетне заслуге на пољу проучавања и очувања светског мира и толеранције Крушевцу су омогућила да буде поштован, уважаван у међународној заједници због свог оригиналног пропагирања једнакости међу људима, народима и државама света, па је у три наврата био организатор и домаћин највећих међународних скупова у Србији, међу којима су одржавање седнице Извршног бироа Међународне Асоцијације градова Весник Мира марта 1998. године и Генерална Скупштина ове Асоцијације августа 1999. године, непосредно након злочиначког бомбардовања Србије од стране 19 чланица НАТО. На овим скуповима гости Крушевца су били представници градова света: Волгоград, Хирошима, Нагасаки, Женева, Верден, Брајтон, Словен Градец, Праг, Ларнака, Ломе, Морфи, Абиџан, Бандуг, Њу Хевен, и многих других градова носилаца Весника мира.

У току вишегодишњег развијања годишњег рада на пољу проучавања мира и толеранције међу људима света, Асоцијација за културу мира и толеранцију са Музејом мира без зидова, у Крушевцу као и сам Крушевац имали су значајну подршку меродавних светских личности из поља политике, науке, економије и религије. Међу многобројним поштоваоцима, миротворног Крушевца, у граду су поводом тога били драги гости или се писменим порукама мира обраћали меродавним личностима града, па међу њима посебно истичемо: Сандро Пертини - председник Републике Италије, Индира Ганди - председник владе Републике Индије, Жорж Сампајо - председник Португалије, проф. др Иво Јосиповић - председник Републике Хрватске, др Данило Тирк - председник Републике Словеније, Васељенски Патријарх Вартоломеј I, Московски патријарси и целе Русије Г.Г. Алексеј II и Г.Г. Кирил, Патријарх Српски Г.Г. Павле, Митрополит Дабробосански Г.Г. Николај, Митрополит Црногорски и Архиепископ Цетињски Г.Г. Амфилохије, Епископ Нишки и Патријарх Српски Г.Г. Иринеј, Епископ Браничевски Г.Г. Игнатије, Епископ будимљанско-никшићки Г.Г. Јоаникије, Папа Бенедикт XVI, Генерални секретар Уједињених Нација Бан Ки Мун, велики књижевник Академик Добрица Ћосић, један од највећих Српских филозофа Академик Михаило Марковић и многи други.

Угледни представници међународне заједнице, и из Србије као и са простора бивше Југославије, учинили су да Крушевац постане град мира познат у међународној миротворној заједници у кругу са великим градовима света. Наука о миру, и философија мира развијена у Крушевцу, дају огроман допринос тежњама наше отаџбине Србије да се укључи у све миротворне светске покрете. Топоними мира у Крушевцу, као што су насеље Уједињене нације, имена улица по сећању на бивше Генералне секретаре ОУН, вртић "Голуб мира", Трг мира и са јединственим Спомеником мира и спомеником Мајка Србија и мајка Грчка, утемељили су Српски Крушевац у најзначајније и незаобилазне дестинације свих посленика идеје философије толеранције, хришћанске љубави и једнакости међу људима, народима и државама.

Носилац активности на представљању Крушевачке науке о миру и миротворног покрета у Крушевцу, је Асоцијација за културу мира, толеранцију са Музејом мира без зидова Крушевац, посебно се бавила младима и укључивањем младих у низ активности кроз јавне литерално-ликовне конкурсе. Великим интересовањем за задате теме миротворци, ентузијастички у Крушевцу, доказивали су јавности да је мир неисцрпна тема која се непрекидно мора истраживати и развијати.

Љубав, толеранција и научно искуство, усађено миротворство према људима и народима света уграђивано је у бројне, научне, стручне, новинске и популарне часописе и саопштења.

Стручна Крушевачка миротворна литература не заобилазан је извор проучавања мира и толеранције широм света. Асоцијација за културу мира и толеранцију са Музејом мира без зидова Крушевац, континуирано прати активности појединаца и организација на пољу изградња, проучавања и јачања светског мира, па као највеће признање за резултате постигнуте на пољу изградње мира, толеранције и љубави међу људима и народима додељује традиционално „ПОВЕЉУ МИРА И ТОЛЕРАНЦИЈЕ“, појединцима, установама и градовима за изузетне резултате на афирмацији светског миротворног покрета. До сада су носиоци ове престижне миротворне награде били: Ивица Дачић - председник Владе Републике Србије, Живадин Јовановић - ранији министар иностраних послова СРЈ и председник Београдског форума за свет равноправних, Генерални секретар ОУН Бан Ки Мун, Патријарх Московски и целе Русије Кирил, Патријарх Васељенски Вартоломеј I, др Момир Булатовић - бивши председник Владе СРЈ, Економски факултет Универзитета у Нишу, Владика будимљанско никшићки Г.Г. Јоаникије и постхумно Драган Јовановић - бивши председник општине Крушевац, први Крушевљанин члан Генералне Скупштине Међународне Асоцијације градова Весник мира.

Крушевачка наука о философији мира, толеранције и солидарности међу људима, народима и државама света обавезује нас да учинимо све што је у нашој моћи да изградњом и афирмацијом вредности мира, толеранције и љубави међу народима учимо да нашу Планету како то рече философ др Павле Б. Бубања: "Земљу, нашу Планету, не оставимо без човека".

Владимир М. Тасић Адвокат – Крушевац

ПОГОВОР

АСОЦИЈАЦИЈА ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА КРУШЕВАЦ И КРУШЕВАЧКА ФИЛОСОФСКА КЊИЖЕВНА ШКОЛА

Крушевац је за својих 647. година постојања, постао истинит духовни, културни и привредни центар Србије. О Духовности, и привредном животу и културним достигнућима Крушевца, кроз историју постојања града било је узлета и падова, који су овај прави Српски град сврставали у сам врх наших градова али на жалост и на маргинална места, због урушавања вредности које су у граду го ди нама изграђиване, па на крају свесно или несвесно урушаване.

Желим овим обраћањем, да укажем на нека развојна културна достигнућа, која се у Крушевцу у последњих 60. година развијана, а која су далеко више позната у свету него у Србији, па и у самом Крушевцу. У Крушевцу је развијена оригинална миротворна философска школа, која се бави проучавањем крхких путева мира и толеранције и јачањем свих видова активности које стварају услове за једнакост међу људима, народима и државама света. Ова активност у Крушевцу, као својеврстан допринос развију опште културе Српске нације препозната је од Међународне заједнице опредељене за изградњу трајног светског мира, па је Крушевац одликован са два највећа светска миротворна признања „Медаља мира Уједињених нација“ 1986. године и „Весник мира“ 1990. године. Тако да је Крушевац као једини град у свету истовремено носилац два највећа миротворна признања Организације Уједињених нација.

Своју миротворну активност Крушевац, одвија у оквиру Асоцијације за културу мира и толеранцију са Музејом мира без зидова.

КРАТАК ИСТОРИЈАТ АСОЦИЈАЦИЈЕ ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА КРУШЕВАЦ

Асоцијација за културу мира, толеранцију, са Музејом мира без зидова Крушевац, основана је 1963.године, у Крушевцу, у Учитељској школи. Асоцијација је основана са циљем, подизање културе, образовања и васпитавања генерација у духу мира и толеранције на темељима духовне и културне историје Српског на рода.

Асоцијација је регистрована као невладина организације у складу са важећим законом о удружењима грађана као „Одељење за културу мира и толеранцију, са Музејом мира у Крушевцу“. Током 2009.године у складу са важећим законом о удружењима извршена је пререгистрација „Одељења за културу мира, толеранцију са музејом мира у Крушевцу у „Асоцијацију за културу мира, толеранцију, са Музејом мира без зидова Крушевац“.

Оснивачи Асоцијације за културу мира, толеранцију са Музејом мира без зидова у Крушевцу, су познати јавни и културни радници Крушевца и Србије, професори Универзитета, чланови Удружења књижевника Србије, адвокати, просветни радници, лекари, апотекари. Током 60. година рада на култури мира и толеранцији, Асоцијација је превазишла границе свога народа и постала значајан и признати чинилац у међународној заједници, која се бави подизањем нивоа културе мира и толеранције.

Због свог активног вишедеценијског рада на задацима и циљевима промовисања културе мира и толеранције, и представљања града Крушевца као седишта Асоцијације, Крушевац је одликован са два највиша светска миротворна признања: Медаљом мира и Весником мира ОУН. Створен је аутономни систем миротворних вредности, које је свет подигао као пример других народа. О раду Асоцијације, дајући подршку оваквим оригиналним активностима, на подизању културе мира и толеранције, подршку су дале најзначајније личности које се баве миротворством у данашњем свету, међу којима су: Српски патријарси поч. Павле и садашњи Иринеј, Васељенски патријарх Вартоломеј Први, Московски патријарси целе Русије поч. Алексеј Први и актуелни Кирил, Генерални секретар УН Бан Ки Мун, шефови држава и влада Португалије, Словеније, Хрватске, Италије, Немачке, Аустрије, Индије и др.

Асоцијација у сарадњи са Градом Крушевцом била организатор и домаћин трију светских конференција Међународне Асоцијације Градова Весник мира, са присуством делегација са свих континената.

Асоцијација је издала више научних и стручних публикација, које су презентоване у најзначајнијим библиотекама света. Уџбеник „Философија мира“ промовисан је у кантону Женева у организацији председника кантона Андре Хедигера.

У циљу подизања нивоа културе мира и толеранције у Крушевцу, су на искључиву идеју Асоцијације, подигнута два јединствена споменика у славу мира и то: Споменик мира на Тргу мира и споменик Мајка Србија и мајка Гркиња, на Расинском тргу.

Такође, у више наврата, расписивани су конкурси за ликовно и књижевно стваралаштво на тему мира. У музејском фонду Асоцијације, постоји више стотина ликовних и књижевних радова, који чине ову музејску збирку изузетно богатом.

„Музеј мира без зидова“ Асоцијације за културу мира и толеранцију броји више стотина експоната, који се по идеји Асоцијације презентују јавности на Изложби експоната и виртуелно на сајту Асоцијације.

КРАТАК ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ АСОЦИЈАЦИЈЕ ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА БЕЗ ЗИДОВА КРУШЕВАЦ

1. Издавање Универзитетског уџбеника „Философија мира“ 1993. г. издавача “Научна књига”, аутор Проф. Др Павле Бубања;
2. Подизање и отварање Споменика мира 1995.г. у Крушевцу; 257 Крушевачка философија мира;
3. Научна књига „Свет и ми за мир“ издавач Историјски архив Крушевац, група аутора, 2005. г.;
4. Организација Међународне конференција Извршног комитета „Асоцијација градова Весник мира“ у Крушевцу од 6. до 9.марта 2007. године.;
5. Организација Генералне скупштине „Асоцијације градова Весник мира“ у Крушевцу у периоду 26.-30. август 1999. године.;
6. Отварање споменика „Мајка Грчка и мајка Србија“ аутора Милића Станковића, по идеји Асоцијације за културу мира 28. јуна 1999. године у Крушевцу; 7. Организација Генералне скупштине Међународне „Асоцијације градова Весник Мира “у Крушевцу 2007.г.;
8. Друго издање научне књиге „Педагогија мира“ аутор проф. др Павле Бубања 2006.године.;
9. Издавање публикације о споменику „Мајка Грчка и мајка Србија“; 10. Издавање научне књиге „Очеви рата и мајке мира“ аутора проф. др Павле Бубања у припреми за штампу;
11. Организација Академије 24.10.2010. године о 45. година рада и стваралаштва Асоцијација за културу мира и толеранцију у Крушевцу;
- 12.Конкурс за ликовно, прозно и поетско стваралаштво поводом 45.годи на рада Асоцијације, на тему „ Мир и толеранција данас“. Пристигло неколико стотина радова.
13. Отварање поставке „Музеја мира без зидова“ новембар месец 2011. године;
14. Вишегодишњи рад на оснивању секција за неговање културе мира и толеранције по школама одвијао се по посебном Програму Асоцијације за културу мира и толеранцију;
- 15.“Симболи мира“ аутора Владимира Тасића, 2015. г. Асоцијација за културу мира и толеранцију Крушевац;
16. „Стварање философије мира“- прилог за биографију др Павла Б. Бубање, Милутин В. Тасић 2014.г. Арт клуб СПС Крушевац
17. Крушевачка философија мира - Симбол миротворству Срба, Влади мир Тасић, 2018, Асоцијација за културу мира и толеранцију Крушевац;

60. ГОДИНА КРУШЕВАЧКОГ ИСТРАЈАВАЊА У ТРАГАЊУ ЗА ПУТЕВИМА ИЗГРАДЊЕ МИРА И ТОЛЕРАНЦИЈЕ И АФИРМАЦИЈЕ КРУШЕВЦА КАО ВЕСНИКА МИРА

Философ, теолог, научни радник, редовни професор Универзитета др Павле Бубања, кроз огроман научни опус (Универзитетски уџбеници, монографије, научни радови, прикази, интервјуи) објављује своје научне визије, којима покушава да на својствен, оригиналан начин да допринос проучавању и даљем развоју философије мира као јединствене научне дисциплине. Овом научно делу аутор је дао симболични назив „Да земља не остане без човека“. Није нам намера да полемишем око наслова, јер једном мислиоцу какав је професор Павле Б. Бубања и приличи да своје дело назове тако да се и о самом делу може, треба и мора размишљати.

Сигурно је, да наслов није провокативан, јер педесетогодишњи рад на проучавању философије мира, искуство аутора и сам аутор који је увек опште стављао испред личног, овом приликом има само један циљ: да педагогијом културе мира и толеранције најширу јавност упозна са радом Крушевачке миротворне школе током 55. година трајања.

У години када Крушевац обележава 55. година рада на трагању за културом мира и толеранцијом, оваквим научним делом на најбољи могући начин обележава се миротворни јубилеј са којим се мало градова у свету, могу похвалити. Поносни смо што је то баш град Крушевац у прилици да учини, јер га и овакви јубилеји уздижу изнад просечности у породици српских, а богома и светских градова. Град Крушевац је јединствен по својим активностима на пољу афирмације миротворног покрета и чињења да се миротворство из философске општости уздигне до прагматичне активности и радње. Само спојем философског мишљења и конкретних радњи и дела, културу мира и толеранције из празноречја издижемо на пиједестал правих људских вредности.

Философска размишљања о могућем начину трагања ка расветљавању путева мира и толеранције и доказа о постојању конкретних радњи којима се иде ја успостављања мира оплемењује и развија, даје се велики допринос педагошком приступу у проучавању и афирмисању једне идеје која преокупира људски род од настанка до данас.

Крушевачка школа мира и толеранције, као јединствена васпитно-образовна институција развијана је у оквиру оригиналног утемељења философије мира у делу универзитетског професора др Павла Бубање, који се као један од ретких светских аутора осмелио да отвори путеве научног истраживања мира. Идеја је у Крушевцу прихваћена и зато данас Крушевац као јединствен град у Србији има топониме мира и толеранције: „Трг мира“, „Насеље Уједињених нација“, вртић „Голуб мира“, јединствен први у свету некомеморативан „Споменик мира“, споменик „Мајка Грчка Мајка Србија“ - као симбол сарадњиштва и пријатељства два народа.

СТВАРАЊЕ КРУШЕВАЧКЕ ФИЛОСОФСКО КЊИЖЕВНЕ ШКОЛЕ У ЦИЉУ АФИРМАЦИЈЕ ИЗГРАДЊЕ ОРИГИНАЛНЕ МИРОТВОРНЕ ШКОЛЕ У КРУШЕВЦУ

Стварање Крушевачке философско-књижевне школе није баш тако лако само казати. Зашто? То је пре свега једно мукотрпно развијање идеје која тумачи потребу једне средине да је једна Књижевна трибина у свом мислилачком и књижевном изразу доста могућа и потребна.

Бивша Учитељска школа у Крушевцу је радила на тој идеји годинама, пре фактичког утемељења школе као институције историјског и философског ума. 259 Крушевачка философија мира Наставници, професори преко философске трибине Учитељске школе, по кренули су иницијативу код градских власти да Крушевац поради на оснивању једне философске - књижевне трибине, заједно са Философским друштвом Србије и Удружењем књижевника Србије, и тако и формално започне рад на успостављању школе као новог облика окупљања стваралаца широм Југославије./ Кратак историјат рада на стварању Крушевачке философско - књижевне школе детаљније је презентиран у листу тадашњем "Победи" од 18, маја 1990. године.

Нешто мало о историјата Школе. Она успешно ради близу три деценије, нужно је казати то етике и истине ради. Пошто главнином следи пракса: Поштуј дело, заобиђи аутора, неки људи, лажљиви и несавесни, грабећи психологију посесивне праксе, примитивно и злонамерно књиже у своје штимоване биографи је и ауторство на идеји и полетима рада ове значајне интелектуалне и духовне творевине Крушевца, Философског друштва Србије и Удружења књижевника Србије. У некакве "дебеле" и мрзотворне књиге, уписују туђа достигнућа као своја, и тако се доследно уписују у становнике осме, девете и десете Заповести Господње. Дао Бог да неки пут и дођу до освешћења! Признањем и покајањем! Крушевачка философско-књижевна школа, бар тако смо и тада резоновали, треба да настави и тамо где је своје трајање завршила Философска летња школа на Корчули, ако су за ту школу и чули отимачи идеје и утемељења Крушевачке - философско књижевне школе, граду Корчули, оток Корчула, Република Хрватска.

Корчуланска летња школа, 1963-1974, завршила је своје историјско, стваралачко и визијско трајање онда када су друштвен прилике вредносно и политички хитале према своме крају.

НЕКЕ ВРЕДНОСНЕ ПОСТАВКЕ ПРИРОДНОГ ПРАВА НА ФИЛОСОФИЈУ ОВЕ УГЛЕДНЕ ФИЛОСОФСКО КЊИЖЕВНЕ ШКОЛЕ У КРУШЕВЦУ:

1. Крушевачка Философско-књижевна школа је битно маркирала философско - књижевни живот у нашој Републици. Некада и на југословенским просторима.
2. Школа је постала право место философске и књижевне мисли у Србији на просторима окружења, а и на ширим просторима. Школа је *sui generis* један отворени позив на дискусију, неговање философског дијалога у чему је, с обзиром на учешће бројних философских и књижевних ауторитета била и остала препознатљива и утицајна. Дуготворне полемике и дискусије у којима је сваки учесник без сметњи и бојазни могао да изнесе своја уверења.
3. Развој критичке мисли на Крушевачко - књижевној школи био је једна врста аутентичне интелектуалне климе где се неговала свест о унутрашњој ограничености схватања философије и књижевности. Унутар Крушевачке философско - књижевне школе развијан је илити боље речено простор заштићен од конформизма. Негована је мисаона за будућност.
4. Школа је била и јесте један институционални модел демократизовања права на философију. Плурализам говорних могућности редовно је потенцирао право, природно право на философију.

5. Демократски дух Крушевачке философско - књижевне школе профилисао се у критичко оспоравање присвајање знања.

6. Школа је неговала и негује расправу у правцу тзв. животних проблема: историјских, социјалних и политичких расправа.

7. Школа је постала боравиште живе мисли и философске спонтаности и развијање философског сензибилитета. Књижевна компонента битно употпуњава тумачење и разумевање света. Дакле, за Крушевачку Философску књижевну школу, свакако можемо рећи да је жива и критичка философска и књижевна мисао, једно велико трагачко поље, отворено поље потенцирања и неговања отворених хоризоната као самих момената подстицања критичког мишљења, дијалога.

8. Међу многобројним посетиоцима града Крушевца афирмисаних међународних градитеља мира и толеранције тадашњи Председник Генералне Скупштине ОУН господин Пол Лусака изјавио је на великом скупу у Крушевцу: "У Крушевцу сам нашао Повељу Уједињених нација".

Асоцијација за културу мира и толеранцију са Музејом мира без зидова Крушевац добила је многобројна признања за своју Програмску делатност међу којима су:

а) Због свог дугогодишњег рада на изградњи философије мира и толеранције Генерални секретар Асоцијације за културу мира и толеранцију Универзитетски професор Павле Б. Бубања, је 2006. године предложен за добијање Нобелове награде, за мир;

б) Проф. Павле Б. Бубања је обављао 15. година дужност потпредседника Удружења за Уједињене нације Републике Србије;

в) Васељенски Патријарх Вартоломеј Први одликовао је у Крушевцу Орденом Христа спаситеља проф. др Павла Бубању;

г) Проф. др Бубања је добитник Повеље Универзитета у Нишу за новонасталу утемељење нове научне дисциплине Философија економије.

Владимир Тасић, адвокат.

Ђорђе Врањеш, Гламоч - Камен

БИОГРАФИЈА

Ђорђе (Илије) Врањеш рођен је 20.12.1930. године у селу Камен покрај Гламоча. Одрастао је у многочланој сељачкој породици. Нижу гимназију завршава у месту Врба недалеко од родног села, а Реалну гимназију у Бања Луци, где је матурирао 1952. године. Студије започиње на Филозофском факултету у Сарајеву група за Југословенску књижевност и српско- хрватски језик, дипломирао је године 1956.

Била је то прва генерација студената после Другог светског рата. Запамћен као најбољи дипломира први у групи. Професор му је био чувени Меша Селимовић који га је изузетно ценио кроз цело време студирања. Ђорђе је као десетогодишњи дечак преживео стрељање, усташе су му злокобног другог августа 1941. године на Светог Илију измасакрирале породицу, 69. Врањеша је изгубило у крвавом метежу своје животе. Једини преживели, остао је без мајке, брата, два стрица, баке и деде. Као тежак инвалид са нефункционалном левом руком часно је проживео свој век. Стасавао је по домовима за ратну сирочад оставши веран до краја живота својој сабраћи. Радио је као уважен и строг Професор у гимназијама у Ливну и Гламочу, био је једно време директор гимназије у Гламочу. Године 1965. прелази у Зеницу у којој ради такође на истакнутим местима: Директор Радничког универзитета, у два мандата је директор библиотеке, добитник је Дванаестоаприлске награде града. У пензију одлази 1988. године као руководилац КПЗ. Био је песник са смислом, члан УК. БиХ. У чланство улази 1967. године. Објавио је десет збирки поезије, а са Професором и редитељем Јованом К. Радуновићем ради заједно на реализацији Антологије народне епске поезије под насловом „КАПИЈЕ ЛЕПОТЕ“ као и поговору на једном од новијих издања Горског Вијенца.

Након пензионисања исте те 1988. године са породицом пресељава у Сремску Митровицу у којој умире 2004. године. Сахрањен је 10. марта 2004. године у оближњем сеоском гробљу у селу Велики Радинци.

Андреја Ђ. Врањеш - ИЗ ТИШИНЕ КАНТИЛЕНА

Требало је да прође више од пола века да необичну поему угледамо у поновљеном издању. Објављена је у Зеници давне 1966. године први пут, тек сада после много времена као што вода пронађе трансферзалу новог тока, и она успева да се напокон извуче из дубина времена, јавности читалачкој открије поново лепотом својом захваљујући поетском чулу Крушевачког песника, мог уваженог пријатеља Љубодрага Љубе Обрадовића, који кад сам му је послао на читање, после је речима узвратио: „Па ово Андреја треба да се објави“, ово је бре лепо. Нисам заиста имао намеру да је понудим као пројекат, али када сам приметио усхићење песника који истанчано осећа поезију бићем својим, нисам имао ништа против, одушевљен што ће заборављена поема омеђена тугом заискрити поново у срцима и душама читалаца. Мишљење са становишта интелектуално - уметничког јесте да је, садржина сваке слободе истина. Кјеркегор у делу (ПОЈАМ СТРЕПЊЕ) каже: „Истина човека чини слободним“. Као син песника коме је поема посвећена, истина је да ми ништа радосније не остаје него да се осмехнем Љубиној аксиоматској доброту, песнику снажног исказа који осећа шта је пасент. Свој вредносни став о поеми [/https://www.poezija.rs/ljubisa-bata-djodic/poema-kao-oporuka-ljubavi/](https://www.poezija.rs/ljubisa-bata-djodic/poema-kao-oporuka-ljubavi/) изнео је и доајен српске песничке сцене, угледни песник и ерудита, Љубиша Бата Ђидић што употпуњује уметнички значај обновљеног издања, песник Ђидић је дао књижевном сочињенију особен тон, чинећи поему обојенију лепотом.

“ПОЕМА” - ОПОРУКА ЗА МОГ СИНА, Ђорђе Врањеш

Сине, остављам ти љепоту патње
између мора мисли и океана жеља,
мјесташце у међуредовима трава
гдје је моја крв отекла зеленим јазом
да на њему саградиш малу цркву
у којој ћеш исповиједати уморна крила,
кључ за људска срца:
Срећном и глупаку не даривај вријеме.
не знају они за другу страну Мјесеца
плима и осека наших живљења.
Несрећнима пружај пријелаз топле ријечи
да лакше пријеким путем долазе
на светковину ситних разумијевања.

Чекао сам те
по парковима градова
кад падају жуте пахуљице,
сваки опали лист
био је ријеч љубави,
њежно упућене
теби у предходницу.

Чекао сам те
између двају збјегова
двију слобода,
двају болова,
двије љубави...

Чекао сам те
на одморима птица,
касних сњегова
и дугих одлажења
дијелова човјечанства,
што од историје направише
колону безхљебаша.

Чекао сам те
на материном гробу,
којем сам био тугоказ,
споменик својој самоћи
и урлик обнажених даљина.

Чекао сам те
на капијама породилишта
у сваком вриску,
у сваком муку, јауку,
долазак из ћорсокака.

Чекао сам те...

-1-

Дозивао сам те
на рог мркле ноћи
у којој су траве
снено мутавиле
по убојима камења
да би чуле разговор
на Елби нашој
од дугиних боја.

Дозивао сам те
олуком грчења
беспућима Лаболније.
Био си на дохват
моје обновљене патње
дошавши к себи
на ничијој земљи,
између скалпела
и једне сузе,
видио сам тад своје руке
у очај омче затегнуте.

Дозивао сам те
на свирајку
од гласница младе срне
која није знала
да њен гранороги
чува мртву стражу
у храму туђе љубави.

Дозивао сам те...

Тражио сам те
по Елдораду
далеке прве љубави
на концерту шапутања
Мјесеца и звијезда.

Тражио сам те
у огњу клања
вучјих чопора
тамо у крају
бијесног фебруара
гдје ћеш једном
морати отићи
да осјетиш шта су
гладна вољења.

Тражио сам те
по својим длановима
из казивања луталица
што ријечима ору легенде
и живот им брже пролази
у ткањима судбина.

-2-

Тражио сам те
под луковима мостова
најљепшег велеграда,
развијаним иза превоја
неочекиване наде.

Тражио сам те...

Ти никад нећеш сазнати
кад сам те почео чекати,
кад сам те почео дозивати,
кад сам те почео тражити –
и мени је то некако
остало загонетно.

Сјећам се времена
о којем ћеш слушати
кад нестане живих свједока
како су каљаве мотике
одказале послушност
вијековног служења земљи
и кренуле у освајање усправног хода
међу тврдим браздама
под којима и данас
сноп мртвих копача
у грудима стеже
трнове судбине.
С њима је мој брат,
млађи од тебе
за једно одлажење
и долажење птица.

Мог петнаестог рођендана
ласте су дијелиле годину
на сјетву и бербу
кад у мени поникну жеља
да твојим плачем
из срца истјерам тугу
за братовим осмијехом.

Та је туга текла
редовима књиге
у мом дугом ходу
према твоје зову
на матици крви.

Ти растеш
на јагодицама снова
младог бора, сјенко,
с којом се брат
поистовијетио
својом витком дужином
и мртвачком љепотом
бивствовања
пепељасте варке.

-3-

Сунце,
мецена живота,
свакодневно развија
загонетне снимке
да предмети
и жива створења
виде своју копију
све док се не испне
на најпогоднију тачку
творачких извиђања.
На Земљи све има
једно лице
само си ти са два –
једно у рукама,
друго у срцу.

У тренутку,
постало ми је јасно
да срећа и несрећа,
радост и жалост
станују под истим кровом
и по неком правилу,
једна за другом
прелазе преко прага
на истом растојању.

Не истражуј
клисуре падова
у моме животу
и оно мало висова
дизања!

Знај
сваким сам падом
заволио по једног човека
дизањем – двојицу!

Желио бих
да ме упоређујеш
са жудњом блиској води
залуталог у мени камења.

Нека у твојој личној карти
не буде трага
о моме имену
зато што неће бити потребно,
или ћеш га занемарити
као непотребну величину
у прошлој страни једначине
свог самосталног живота.

-4-

Ништа ти нећу рећи
о себи,
немам толико времена
да бисмо били другови,
искрено не желим
да у твој животу
буде половина мога.

Немој журити
и не чуди се међупростору
од моје до твоје мајке
у којем смо ја и ти
двије мале удаљене тачке
истородних осјећања.

Добро се сјећам
отац је био роб,
а ми нисмо знали
да смо тог поријекла.

Тјешили су нас
историјским олакшањем
трпљења и чекања да је правда
на нашој страни.
Живот је био оборен на пола копља,
ко би га дигао
изнад јарбола главе,
да нада није
журила чекања?

Иако трајаше кратко,
сваки свој пораз
ја налазим у коријену
тог пада.

Знам да и отац,
кад одмара ниску година,
несаницом жуљном
ивичи те дане.

Ти стасаваш
у наручју остварења снова
далеких предака
на њиховом путу
до последње велике побуне
иза које се небо насмијешило
многобројним засједама
стварања историје,
у којима гуњеви
капутима нису завидјели
али су жудјели
залутали дјелић Сунца
у кратко примирје
с вашкама.

Настојаћу
да између нас остану
разлике наших долажења
на ову земљу,
кад се моја туга
преснива у предвечерја
а теби се учини
да дан сазријева
или неко гине
у громобијењима.

Дозволи и једну молбу,
која је у жељи
и у моме праву
да само понекад,
кад се лицитирају амбиције:
Мој син ће бити доктор,
моја кћи ће бити глумица,
зажелим да будеш човјек.

Живот пјешачком спорошћу
непримјетно пролази,
а смрт крадомоце јури
и увијек долази
одкуд се не очекује –
зато од ње
и нема одбране.

Мајка није стигла
да ми пренесе
љубав за тебе –
смрт је изненади
на множења живљењу,
иако би те вољела снагом
последњег мигљења
не дадоше јој да проживи свој вијек.

Немој туговати
остави то јасикама
под небом завичаја
оне у томе имају искуства
и неће им бити тешко
мјесто тебе затреперити
на развигорју пролажења.

Расти у пљуску
смијеха младог Мјесеца
и не трзај се у јутро,
када те Сунце опомене
да се родио млади дан.

Ти не схваташ
да ти се то љепота
наметљиво удвара,
а кад ти постане јасно
молим те немој се чудити
нашој наивности
што смо оскудјевали
у животним даровима
црно – бијеле вртње.

Опрости,
хтио сам те одбрани
од најезде свог искуства
крива је твоја половина
овог нашег вијека,
мислио сам да сам у слогу
сочних руку и ногу
за тебе отпатио
и за све дјечаке
на љуљашкама свијета.

Ако се времена мијењају
зла нарав им се понавља.
Ја сам отац и знам шта значи
кад табула разам убијају своју немоћ,
војсковође мржње.

Преварише ме године
у протицањима
од извора,
до невидљивог ушћа
повјерових
да је у људима,
зло заувјек залеђено.

Рука ми је стазица
у колијевци
између твојих снова
и игара
по којој цвјетови жеља
капљу - полен наде.

Спавај у криволуку
моје топле бољке,
ја ћу стресати
загонетку свог искуства:
Воде су се чудиле очима
истраживача плавих тајни
у којима је челична птица
извиђала наша дјетињства,
а ми мислили да се богаташи мјере
према нашем сиромаштву.
Лежао сам у ждријелу
љепљиве бјелине

обезглашен и без дана
који се копрцао
на поломљеним рукама
необраног августа.
Чуо сам како ме вуку
црвеним стазама рана
до њиховог грубог циља
којим сам препознао
врискањем костију,
ту ми је било лијепо –
заборављао сам постојање
промјенама дана и ноћи
у мојој одсутној глави.

Земља је хладила
буновну патњу,
траве плеле успаванку
непрокњиженом сирочету,
нисам био у строју
кад су прозивали мртве,
а живима прорицали
беспутне судбине.

Мајка је већ тада била
на моме нивоу,
кад глава оземљава,
на фронту срца
наступа смирење.
Однекуд је наишла нека чудна жена
која је тражила себе
у комадима нада
и нашла моје остатке
на својим плећима
у колони спаса.

Тако сам стигао до закључка,
да је моја кожа,
мање вриједнија
од њене забуне.
Нисам предпостављао
да сам тада био
кошчата пиревина у ораницама мрака
и чим су покишили престрављени звуци,
озеленио сам ријечима.

Чини ли ти задовољство,
слиједити трагове
некадашњих разарања
по моме тијелу
од сјевера до југа,
можеш ли замислити
да су по њима некада
бијељели сустанари
забрањиваних јаука?

Ти су трагови постали
дио оне земље
којом су прадједови
заклињали синове
на вијерност отаџбини.

Кад твоје усне мелеме
тунеле мојих болова,
осјетим да ћеш полетјети до бојишта
на којима леже многи
какав бих хтио да будеш и ти
прије њиховог старта –
колубарска битка и Козара,
двије су обале
између којих су
постизани рекорди
у љубави према слободи.

Под љуском нада
језгро слободе је преношено
искреношћу завјештања,
од муке до руке,
од срца до пет грца,
а десет умире,
на превоју осмијеха,
за једно сунчано сутра,
у години твог рођења.

Без адвоката и лажних свједока
завршавам ову чудну лирску опоруку,
по којој мом сину припада све што сам
искрварио
у свога живота тихом трајању,
дугогодишњег брушења мисли
о начетим савјестима иза обарача
испред којих су њихови власници
заклон и судије и својој дјеци.

-9-

© Ђорђе Врањеш

ЗЕНИЦА 1966. ГОДИНЕ

Јован К. Радуновић - ТАКО ЈЕ ГОВОРИО ЂОРЂЕ ВРАЊЕШ

Корача лелујаво,
поред реке која и није његова,
у коју понекад шутне границу
са стене уз воду,
тек се насмеши кад види
голубицу плаву, с крова,
како га крилима прати.
Одавно су они у роду.

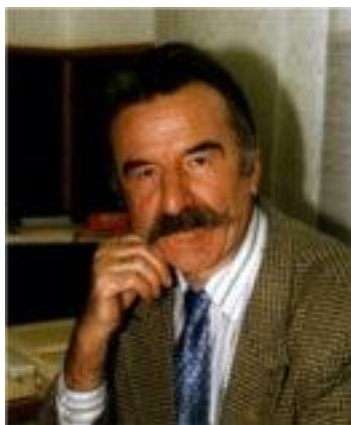
Знам те, промрмља.
Ти си незаборавна реч из сна.
Моја мајка ... Сестра ...
Прва кап јесени на жишци очеве куће,
она што си проврела из моје крви из очног дна,
она што је преживела демона и моје потонуће.

Рекло би се да поново светлимо,
у љубави и слици
и да су крвници помрли пре смрти,
још ноћи давне оне,
да су им будна сечива
севнула као и моји крици,
па сад таласи туђе реке
мирно се преплићу и звоне.

Ти нежна речи, крило с врха ветра,
видиш ли ме рањива,
ћутљивог с говорима
који су моја страдања
и кад из мог сна полетиш,
оставићеш ме сањивог,
како лелујаво ходам
празним стазама надања.

Браћо моја, синови, народе,
још неизрецивих љубави биће,
каже ми мој сан,
у којем сам се рађао и грми знамен,
узмите своје реке,
чека вас матерња вода
и она преточиће,
све травке и шуме,
али никад не дирајте мој Камен.

Пренеси лет свој, добри сне,
онако меко из далека,
разливам се у раван простор,
сам у бескрају плавети,
једна танана врба дрхти,
гледа ме црни бусен, чека,
да плава голубица рашири крила
и из мене излети.

Драган Борисављевић, Прокупље

*И рече Господ Авраму:
Заиста ћу те благословити
и семе твоје умножити,
да га буде као звезда на небу
и као песка на брегу морском,
и наследиће семе твоје
врата непријатеља својих
Мојсије I/15:5 и 22:17*

НЕБЕСКИ НОКТУРНО

Уз сто кућа
Ни пет паса
А на прагу
Ни три петла
Иза грмља
Онде свугде
Сад курјаци
Коло воде
С брега на брег
Дозива се
Једвачујно
Тек по једна
Душа сама
К њима стазе
Све су земне
Изгубљене
Тамо ћемо
Преко неба
Љубо моја

АВРАМ НАШ ОТАЦ

Прво што уради
Пре сунца
Аврам
Наш отац
Свакога јутра
Засуче рукаве
Кошуље ланене
До лаката
Потом
Једну руку зарони
У Косаницу
А другу
У Топлицу
Бањска му сама
Из браде потече
А град
Из ока пониче
Новим
Тек оточеним мачем
На крају
Окренут истоку
Он исклеше
Беле и црвене
Цркве
По обалама река
Од сопственог меса
И костију
А од остатка крви
Он отвори
Изворе вреле
По доловима
Тражећи
Најдубљу рану
На телу његовом
Ми се потуцамо
Од бање
До бање
Ево
Већ многе јесени
Али не нађосмо
То свето миро
Које би могло
Да нас
Излечи

АВРАМОВА КОСА

О Петровдану сам Аврам Војиновић
Излази зором изнад села Плочника
Силази у До на велику ливаду
Под старим цером откује танку косу
И пређе брусом па проба дланом
Извади затим велики заструг са сиром
Пљоску ракије и црни хлеб црепуљан
Пољуби земљу код међе на северу
А хлеб на југу преломи крстећи се
Отпије гутљај па се опет прекрсти
Три пута тако док не замахне косом
Кроз рану росу належе широки откос
На јулском сунцу миришу горске траве
Све тамо до извора
И преко дубових шума
До Локве и Бајгоре
И Паљева и Великога Лаза
И до звезде Данице
Која му засја на челу
И ноћи што му се спушта на плећа
Тад Аврам опет узме мало ракије
У торбу стави подбел мајчину душицу
Јагорчевину јаглику и кичицу
И велебиље и хајдучицу и смиље
И кукурек и горски цвет
И метвицу и маточину
И друго само њему знано биље
А што у торбу не стане
Пође за њим само
Низ Чукар и Прљушу
И окити му оборе стаје кућу
Кућни праг стреје и слеме
И врата и прозоре све све
Код њега у по дана и ноћи
У свако доба године
Могao си да нађеш лек од свакога зла
Кажу да је он и у Солунском пољу
Дизао тако из мртвих наше људе
Који су после јурнули преко брда
И преко река и преко својих кућа
И преко смрти у нову бестрагију
Потомку његовом
Привиђају се сад те слике
На истом месту код тог мора Егејског
Док пржи сунце и ћарлија са Олимпа
Неки ветрић сав препун мириса тешких
Борова и чемпреса нарова и маслина
Босиљка лаванде и рузмарина

А он гледа Грка како косом моторном
Обара траву одавно већ увелу
Из које прште празне конзерве
Пластичне флаше и саксије
Избушене лопте сунђери кондоми
Жице пловци делови мрежа рибарских
Вештачко цвеће
Руже каранфили здравац
Љиљани празне главице сунцокрета
И док косац љутито гунђа
И псује вероватно
Рој комараца кружи око терасе
И око главе Аврамовог прауника
Док он броји њихове уједе
На врелом витком телу своје драге
И брине како да је одбрани
И где да нађе оне траве Аврамове
Ако му она оболи од маларије
Случајно

ЈЕФИМИЈИ

Опрости сестро моја драга и црна
Што дрхте ми руке суве и прсти
Док црн дивит и златна зрна
Кроз писмена слажу у сонет чврсти

Блажен нек је онај трен кад пређосмо праг
Овог древног храма носећ красни саг
Вез руке и дар сузе снене
Коју дирну трајно бол васељене

Тек ридањем нашим одсечене главе
Свег Србља редом и кроз векове
Нађоше смирај на не врату

Већ на коцу оштром где дух чисти славе
А телу им трошном све лекове
Плаћамо још у сувом злату

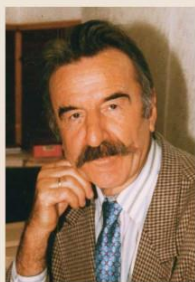
АВРАМОВА КЋИ

Половином прошлога века
На ивицу села Плочника
Дође од оних српских страна
Из преко Дрине
Аврам Добрић
И баш као презиме што му го-
вораше
Беше човек предобар
И скроман и понизан
Свакоме
И сиротиња убога беше
Од куће до куће
Нудио је само то што је имао
Голе и снажне руке и плећа
За шаку брашна
Кашику масти
И другога што му дадну
Тако је Аврам подизао дечицу
Четири кћери и пет синова
А кад синови поодрастоше
Дадоше се такође на рад
У надницу
И у копање
И у орање
И у жетву и у вршидбу
И у брање винограда
И у сечу дрва
И у свињокољ
И у друге домаће послове
А кћери Аврамове
Као иконе уписане
Под надницу такође
Плеле су
И везле
Чарапе џемпере
Шалове рукавице
Јелеке зубуне
Кошуље мараме
И ткале ћилиме
И платна разна
Своја од кучине
А туђа од памука чистог
И вуне рунске
И кројиле и шиле
Рукама вичним свему
А Милијана
Најмлађа међу њима
И лепша од сваке иконе
Најми се код Аврама Сретено-
вића
За пастирицу
И није се знало
Лепше ли је она
Ил стадо

За којим је Милијана ишла
И у пролеће у лето и у јесен
Горе преко шума
На Велике ливаде
Сва једра и румена
И пуна здравља као дрен
И била је права краљица
Међу свим чобаницама
Не само у селу овом
Но и у Топлици целој
И њу су одредили да краља
Милана
На Барловском вису
Послужи
Хлебом и сољу
И није било тог чобанина
Који се за њом окретао није
И који је не би дозивао
И у сновима
И синови најбогатијих сељака
И школци и земљоделци
Нудили су јој се за женике
Али се Милијана никоме
Одзивала није
Ни на кога око бацала није
Као да је само стаду
Срце поклањала
И браћа јој се поженише
И окућише
И сестре поудаваше
И одоше за мужевима по свету
А она све за стадом иђаше
До стоте
И преко стоте године
И тако остаде
Негде горе
У шумама и ливадама
Без гроба и белега
Многи веле да је
У Велико језеро утонула
И да је и дан данас виђају
Свакога пролећа
Кад се први цветови јаглике
појаве
Како сва у белом
Пролази ливадама
Све тамо до извора у Долу
Дозивајући стадо на појило
А ни стада
Ни појила
Одавно већ
Више
Нигде
Нема

АВРАМОВА СЛАВА

Кад се
Године 1880-те
Досели у Топлицу
У село Плочник
Аврам Милановић
Са Златара
Не понесе ништа
Ни зрно проса
Ни шаку брашна
Ни ражаног
Ни јечменог
Ни кап меда
На парче воска
Ни грумен соли
Само
У левој прегради бисага
Надгробни споменик предака
И икону славску
А у десној
Товар књига
Црквених и мирских
О крсном имену
Пред сваког госта
Аврам постави по књигу
Са оне гомиле
Што вазда стајаше
На столу храстовом
У соби гостинској
И њему
Нико
Никад
Не потражи
Ни кољива
Ни јестива
Ни вина ни ракије
Ни другога ића и пића
Па му је
Кажу
Лако било
Славу да преслави
Сад када су
Потомци Аврамови
По свету расути
А од куће
Ни камен
На камену
Боже
Где ли су
Књиге оне силне
Све се чешће питам
У ова
Оскудна
Времена

Драган Борисављевић је рођен Плочнику а живи и ради у Прокупљу. Пише песме, приче и књижевну критику. Објавио је збирке песама „Мале обнове“ (1968) и „Стара језа“ (1989), научни рад „Говор Прокупља и околине“ (1988), као и монографију „Прокупље“ (1995). Заступљен је у антологијама и зборницима као и у Лексикону писаца Југославије (М С, Н. Сад 1972). Песме су му превођене на македонски, бугарски, белоруски...

„Заиста је оригинална мисао – да се потомство Аврамово може и на јединствен начин претворити у уметнички облик, у коме се трагање за уточиштем претвара у пронађени дом. Књига Драгана Борисављевића представља новину, као покушај да се путеви и трагање за духовним оцем, не само у овом топличком крају него уопште – пренесу или обликују у симбол који има заиста дубоко значење“.

Раде Војводић

„Крупна не-исписаност искристала се, у случају овог аутора, у једну узбудљиву идеју да се праотац Аврам, као духовни предводник, може ситуирати и поетски делотворно уградити у српско поднебесје, у завичајну Топлицу – поетски и митски недовољно рабљени свет – једном духовном и временском вертикалом.“

Миљурко Вукадиновић

Удружење српских издавача

АВРАМ - Драган Борисављевић

Драган Борисављевић „АВРАМ“ - Раде Војводић

Песник Драган Борисављевић, познати дописник „Политике“ из Топлице, између осталог бавио се и проучавањем језика, историјом његовог развоја на југу Србије, али посебно и пореклом народа који живи у тим крајевима. Рођен у Плочнику, историјском месту, где је, како се памти, први пут османлијска војска стигла у Србију и била баш ту потучена, али познатом такође и по томе што научници данас, из разних крајева Европе, покушавају да утврде да ли је баш ту „колевка“ металургије у Европи. Вероватно је само то наслеђе уз историјску свест о пореклу иницирало да овај песник смисли књигу под насловом „Аврам“. То је онај Аврам, легендарни, који је поверовао и кога овде Борисављевић цитира према Мојсијевом Петокњижју: „И рече Господ Авраму: Заиста ћу те благословити и семе твоје умножити, да га буде као звезда на небу и као песка на брегу морском, и наследиће семе твоје врата непријатеља својих“.

Ево, дакле, одакле почиње прича о почецима живота на Земљи. Симбол човека који је поверовао у чудо био је тема одувек. Овде се то разгранаво у више прича.

У првом поглављу Наш отац: ту су Земље, Откриће, Песма, Рука, Лоза, Изрека. Под два, Приче: Приче, Цура, Побратимство, Домаћинство. Под три, Јадиловка: Јадиловка, Кућа, Воденица, Воћњаци, Коса, Ковачница. И под четири, Глас: Глас, Овце, Наук, Луг, Мајдан. На крају је песма Жир сна. Ево како теку те повести уз прожимање етичког, естетског и религијског и симбола и протока у којима се догађаји сједињују и у покушају да се идеја трагања за духовним оцем претвори у звезду која није само на небесима.

„И поживе Аврам
Триста и тридесет три лета
И дочека
Наредбу краља Милана
Да сви са оних планина
Иду у Топлицу
Земљу прадедовску
И повика Аврам
Не сви забога
Но по један од двојице из куће
Еда не би Стари Влах опустео
И Турци из Босне прешли
И њиме загосподарили
Ал да чује старца нико не хтеде
И колоне људи жена и деце
Одоше преко брда
И Аврам остаде сам
И све то записа
У књиге староставне...”

Заиста је оригинална мисао – да се потомство Аврамово, свеколико, и из свих крајева света, може и на јединствен начин претворити у уметнички облик, у коме се трагање за уточиштем претвара у пронађени дом. Овде се, код Борисављевића, више тих Аврама и у разним ситуацијама, у различитим намерама, као нека симболистичка армија – на путу ка срећи која тако недостаје на овој земљи, онамо у сновима или у настојањима да поверују у чудо – готово сналази, уз мање патње и увек, бар у сновима, па им се причињава како ће баш они отворити прозоре и ући у нешто друго, бар симболично да наликује на рајска врата.

Вибрације и саме природне појаве, језик и ритам, овде се преплићу и помало готово сједињавају у једноличан ток. Можда би било потребно више тих различитих вибрационих, као и мелодијских путоказа, како би се у естетским равнима – злехуди путеви људски и изједначавали, бар на крају, када се ти мукотрпни путеви претварају у дело.

Књига Драгана Борисављевића, у сваком случају, представља новину, као покушај да се путеви и трагање за духовним оцем, не само у овом топличком крају него уопште – пренесу или обликују у симбол који има заиста дубоко значење. Присећам се како је наша генерација, 1954/55. године, на студијама у Београду, и окупљени око часописа „Видици” – управо смишљала тему *трагања за духовним оцем*. Ту су били Тома Мијовић, Влада Буњац, Данило Киш... Нисмо остварили тај наум. Када прочитах овај Борисављевићев рукопис, присећао сам се тих дана.

Духовни отац – то и јесте велика тема у свакој генерацији, нарочито у овим модерним временима. Постоји толико покушаја да се бар обележи – Иво Андрић би рекао *стрми пут*, који на особен начин тумачи и означава то трагање.

Постоји ли, и има ли уопште блискости између предака и потомака?

БОРИСАВЉЕВИЋЕВ „АВРАМ“ – РЕЦЕНЗИЈА Миљурко Вукадиновић

Драган је Борисављевић, истрајан и сасвим солидан и искушан песник, а шкрт у књижном објављивању, предуго арчио жеђ за писањем новинарством у служби културе. Искуство (животно, читалачко, истраживачко, топличко...) и крупна не-исписаност искристала се, у случају овог аутора, у једну узбудљиву идеју да се праотац Аврам, као духовни предводник, може ситуирати и поетски делотворно уградити у српско поднебесје, у завичајну Топлицу – поетски и митски недовољно рабљени свет – једном духовном и временском вертикалом, која природно сеже до Немањинских времена, кад су ницале прве наше задужбине и темељила се наша државотворност и вера. Ни патетичан ни ироничан, домашио је један специфичан свој патос, са поетским убеђењем да се из историјске удесности може ићи навише (или наниже ?), све до ововремених сивих и жалних дана и потуцања.

Сума сумарум: наговештен еп – поетски поуздано, препознатљиво, са благим не одвећ ометајућим наративним наносом, Борисављевић је успешно премостио и крупне временске рупе у књижном појављивању, па чак и своје године. На своју и нашу читалачку радост.

Саша Милетић, Крушевац

ХОЋЕТЕ ПРОМЕНЕ – АЈДЕ ШЕТАЈТЕ!

- Све у свему Срби се међу собом одлично лажу.
- Једнопартијски систем био је поштенији. Само су једни крали.
 - Владу смо успели да саставимо. Државу још нисмо.
 - Ако имате вирус, гледајте само позитивно.
 - Он је рођен под срећном звездом - падалицом.
- Неком секира падне у мед, неком на трећи пршљен.
- Продавајући маглу многи су стекли видљиво богатство.
 - Знам једног гладног, па тај не зна шта је јуче јео.
 - Које су расе пси рата?
- Откад смо препуштени сами себи, за све се ми питамо.
 - Нашим балванима се крчи пут.
 - Из ове коже се може. Нас је држава одрала.
- Богатство појединца је темељ нашег колективног сиромаштва.
- Док једни узимају све од живота, други за живот дају све.
 - Брине ме једна чињеница. Будалама се више не смејем.
 - Власт ништа не препушта случају. Посебном социјалном.
- Ви сте баш спорт политичар? Опет сте ухваћени у крађи.
 - Хоћете промене на улици?! Ајде, шетајте!
 - Немам среће. Пала ми је секира у кошницу.
 - Овде више нико није безбедан. Осим, угрожених.
 - Имамо Ђавољу варош а и села су нам аветињска.
- Сви европски путеви воде у Србију. И брзо излазе из ње.
 - Нисмо више комби странка. Купили смо аутобус.

Драгиша Павловић Расински, Крушевац

ЕПИГРАМИ

НЕДОУМИЦА

Да ли сам нормалан,
ја се питам стално,
кад мени све ово
изгледа нормално

ХОЛЕСТЕРОЛ

Откуд ми толико
у крви масноће,
кад ми маст вади
ко стигне и хоће.

ПЕРСПЕКТИВА

Власт нам већ одавно
у богатству живи...
И народ ће, али
тек у перспективи

ПСОВКЕ

Чак и мртав Тесла
наше псовке чује,
кад плаћамо скупе
рачуне од струје.

КЛЕТВА

Народ данас има
клетву над клетвама:
"Дабогда и њима
било као нама!"

КОРОНА I

Не слушамо медицинске
ни савете, ни опаске,
код нас само криминалци
обавезно носе маске.

КОРОНА II

Не због страха од короне,
ил' здравствене сличне муке,
из разлога сасвим других,
одговорни перу руке.

"ГМИЗАВЦИ"

"Гмизавци" највише
плаше људе много,
саплићу, а никад
им не видиш ноге.

ВРЕМЕПЛОВ

Некад нам о пасу
висио мач силни,
а сад нам ту висе
телефон мобилни.

СКАКАЊЕ

Хоп – сви узвикнемо,
сложно и што јаче,
а после, по српски,
свак за себе скаче.

ЛЕГЕНДА

Гуске град спасиле
Ромула и Рема,
имамо их и ми,
али спаса нема.

АПСУРД

Одвајкада апсурд
велики датира,
дволичан се човек
најлакше маскира.

Михајло Ћирковић Ћира, Крушевац

СУДБИНА МОДЕ ЈЕ ДА СЕ МЕЊА

- *Его ми расте у висину на уштрб ширине.
- *Стрпљење треба да има границу, јер оштри и тупи, сечиво одлуке.
- *Када смо власници страних ремек-дела ми смо у служби стране културе.
- *Колико се стидим што се плашим, толико се плашим да се не постидим.
- *Патња за женом је корисна јер ју је донела спознаја идеала.
- *Библиотека није број књига на полици, већ на читању.
- *До животног циља стиже се трком нагона и ума.
- *Хвала ти подсвести, одузела си ми памћење. Памћење је поређење.
- *Када нам је лоше: "Бог нас кажњава". Не није у нама.
- *Тражимо нове пријатеље јер не мењамо старе навике.
- *Имао сам снаге да ме мисао увуче у себе, а не да ја изађем из ње.
- *Победници ратних ужаса су непријатељи-дезертери.
- *У старости не негујемо навике младости, већ време њиховог настанка.
- *Што смо старији пијемо из већих чаша, да се не промашимо у куцању.
- *Најбезбедније место од гранатирања је ров претходне гранате.
- *Да ли је рањено срце Аморовом стрелицом болесно срце?
- *Аморе, Аморе, од твоје стрелице само крварим.
- *Из мог захвалног срца Аморова стрелица је олистала.
- *Самоћа је често отпор чопоративним законима Постања.
- *Воду најбоље заслади жеђ.
- *Судбина моде је да се мења јер и она је дошла променом.
- *Право путовање у непознато, је путовање са непознатим.
- *У мазохисти чучи садиста који му лечи душу.

Драган Матејић, Крушевац

БУДИМО ЉУДИ, ИАКО СМО ДЕЦА (Ђачки графити)

- Мама каже да ме много воли, тата исто тако, па сад не знам коме да верујем.
- Још нисам научио ни ову песмицу, а наставница нам задала нову. Па колико то песама има?
 - Слаб сам из математике. Моји не рачунају на мене.
 - Мама ми редовно чита, а „чита“ и тати.
 - Министарство просвете дели бесплатне уџбенике. Толико и вреде.
 - Мој ћале има школске манире. Пије као сунђер.
 - Док смо на часу биологије проучавали инсекте, профи паук однео кола
 - Сутра на ликовном цртамо мртву природу. Профа доводи ташту као модел.
 - Зар да нам због некаквих школа поправни домови зврје празни?
 - Треба чешће про(с)ветравати школе.
 - На часу ми Лела шапутала, а ја, креле, мислио да ми се удвара.
 - Ја и моја другарица служимо се истом гумицом.
 - Много волим предмет познавање природе. И мојој се цури свиђа.
 - Како из хемије да имамо уједначени успех кад смо сви разни елементи.
 - Школски дневници нису струја али могу да нестану.
 - Кад ја одговарам наставник занеми.
 - Очигледна настава. Биологичарка нам је живи фосил.
 - Наш разред је као имела. Све полупаразити.
 - Продајем знање јефтиније него што сам га купио.

Ивко Михајловић, Крушевац

Ако стигне боља будућност, чему онда да се надамо!

\$
Особама слабијег здравственог стања
препоручује се умерена физичка активност.
Алкохоличарима – до 10 чашица дневно.

\$
Као да је прављен од гвожђа,
али га мучи уски мождани профил.

\$
Није чигра. Зато и дозвољава да га врти ко стигне.

\$
Нису грађевинци, али су махери за рупе у систему.

\$
Ако стигне боља будућност, чему онда да се надамо!

\$
И кост у грлу оставља без даха.

\$
Почео сам да сликам.
У прегорелом уљу.

\$
Плагијат је духовно џепарење.

\$
Злато моје! – рече рђа рђи.

\$
Баци коску. Псу од поверења.

\$
У правом друштву
најбоље клизе масни вицеви.

\$
Ђубре је наше главно погонско гориво.

\$
Дотерали смо цара до дувара.
Тако то буде када се добро запне.

\$
Преломио сам у себи.
Зато ми је напукла душа.

\$
Прашкатсо бело,
за ружичасти поглед на свет!

\$
Толико сте убледили,
да се комотно може сликати по вама.

\$
Џаболеби нам одвајају од уста.

\$
Блене као теле у детелину са четири листа.

\$
Благо некима што живе,
а да тога нису ни свесни!

\$
Смањила ми се љубав према отаџбини.
Године су учиниле своје

\$
Да није гласних уздаха, занемела би душа.

\$
Не вреде ни две паре, али обрћу капитал.

\$
Пријатељи се, између осталог,
баве и забијањем ножа у леђа.

\$
Имам своје мишљење.
Неће то изаћи на добро.

\$
Ово није експериментални програм.
Ово је наша реална слика.

\$
Не брините за сиротињу.
Има је у довољном броју.

\$
У ери кланова
људскост броји најмање чланова.

\$
Ми смо скроз разбуцани.
А како је у вашим редовима?!

\$
Слепи код очију
проводе се као боси по трњу.

\$
Не вреди сваку шушу хватати за гушу!

\$
Лежећи полицајац –
униформисано лице на мртвој стражи!

\$
Док пркосе времену,
добри људи зауздавају себе.

\$
Ко је лоше склепан,
тај брзо сазри за старо гвожђе.

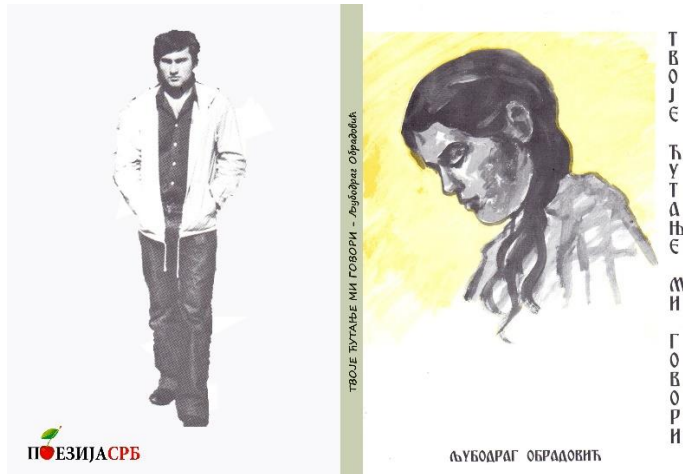

Братислав Костадинов, Крушевац

НЕБЕСКИ НАРОДЕ, ДАЛЕКО ЈЕ СУНЦЕ!

- Не може шут са рогатим нити шворц са богатим.
- Чаша је полупуна или полупразна у зависности од тога да ли сте попили отказ.
- Ставите шапу на буџет и сви ваши проблеми ће бити као руком однесени.
 - Још један сукоб у подземљу. Докле више то насиље у врху власти?
 - Наша жута минута добија све већу минутажу.
 - Сведоци нису ништа видели. То им је професионална деформација.
 - Народ живи донкихотовски, а власт донкорлеоновски.
 - Смрт фашизму - доживотна мафији!
- Са здравим разумом смо ушли у клинч и од тада се нисмо померили ни за инч.
 - Србине, опет си добио преко грбине!
 - Волови су нам раскупусали државу.
 - Полуге моћи су слабе на пајсере.
 - Одсечени смо од света због ратних секира.
- Од породичних вредности највише негујемо братоубилачке ратове.
 - Прислушкују само оне који нису усаглашени са влашћу.
 - Ко узме закон у своје руке, треба га пропустити кроз шаке.
- Ако критикујете све постојеће, и ваше ће постојање постати критично.
 - Једни су сишли с ума, други су скренули с памети,
а сви остали тек траже свој пут у лудило.
 - Људски животи су у питању. Зато не штедите метке.
 - Добро легните на руду и бићете добростојећи.
 - Небески народе, далеко је сунце!

НОВЕ КЊИГЕ

ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ – Љубодраг Обрадовић

*Прво издање књиге *ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ* објављено је 1990. године. Издавач је био КУД Вук Караџић из мог места, а књига је штампана у штампарији "ГРАФО СРЕМ" у Шиду у тиражу од 1.000 примерака. Друго допуњено и измењено издање објављујем после 30 година, па је и то један мали јубилеј. Оно је скоро идентично са првим издањем, а измене се односе на корекције и дотеривања код појединих песама. И у књизи су три нове, до сада не објављиване песме: *СВЕТ*/страна 8/, *КАД САМ БИО ДЕТЕ* /страна 9/ и *МАКИ* /страна 10/.

*Прилог др Велибора Лазаревића: *УКРОТИТИ ЕТАР - Културна повесница Крушевачког краја*, објављујем овде јер садржи релевантне информације о мом укупном стваралаштву. Др Велибор Лазаревић је идејни творац многих манифестација, али и песничке манифестације *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* која се сваке године одржава на скели, укотвљеној на средини Мораве у Белој Води, уз светлост Месеца и бакљи, и уз музику која тече заједно са реком.

Рецензија за књигу поезије Љубодрага Обрадовића "ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ" – Ј. Савић

Неко је некада рекао:

"Сваки је човек водени цвет,
а шта сам друго, него сваки човек"

О животу, попут воденог цвета који се воли док траје и за којим се тугу је када нестаје, говори нам у својој поезији Љубодраг Обрадовић, То је поезија која одише субјективним лиризмом. Овај лиризам је пун сањалачких и елегичних расположења којима одише попут лептировог лета пролетела младост.

Са пуно богатих визија, пред нама је душа песника заљубљеног у живот лепши и савршенији од оног који је стварни, свакодневни. Морални интегритет песникове личности је често преточен у стихове који говоре о великом разочарању песника у недостатак таквог морала у његовом окружењу.

Међутим, у свету природе, на реци, испод плавог неба, међу травама и ветровима он налази сопствени мир.

У својој аутобиографији, Јесењин је писао о песницима који су му били узор. Били су то најпре Љермонтов, Кољцов, а касније Пушкин. Морамо рећи да Љубодраг Обрадовић не скрива да је у

ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ

Твоје ћутање ми говори.
После дугих шетњи
и изгубљеног мира,
видим зебњу у твојим очима
и једно срце од поцепаног папира.

Твоје ћутање ми говори.
Ти имаш бујну машту
и дечака на сваком кораку.
И најлепши цвет страда у мраку,
зато их и машиш у своју башту.

Твоје ћутање ми говори,
док те гледам без твог знања.
Очајни су то погледи,
занесењак може само да сања.

Твоје ћутање ми говори,
више но икад ти што си рекла.
Стајали смо често на киши
и река је из нас истекла.

Твоје ћутање ми говори.
Сад се смешиш крадом,
сваком ко те погледа
и узалудном пуниш надом,
срца тих дечака,
нудећи срце од леда.

његовој песничкој аутобиографији Јесењин његов велики песнички узор и да му је блиска поетска нит Јесењинове поезије. У поезији Љубодрага Обрадовића, поред класичне мелодије, помало сетне и носталгичне, једноставног и спонтаног израза, осећа се повремено западање у сентиментализам. Песнички немир се осећа између жеље за пуноћом живота, живота испуњеног поезијом и болне празнине настале из осећања сопствене отуђености у модерном свету.

Пред читаоцем се налази занимљива збирка поезије, не много тематски разуђене, али богате импулсима живота у свим његовим облицима са јасним дијалектичким схватањем живота. Због тога, поезија Љ. Обрадовића ће бити радо читана и топло примљена, нарочито код младих заљубљеника ове уметности. Она нас, који живимо попут воденог цвета оплемењује и осветљава унутрашње просторе духа.

Јелисавета Савић, проф.

***Др Велибор Лазаревић: УКРОТИТИ ЕТАР - Културна повесница Крушевачког краја**

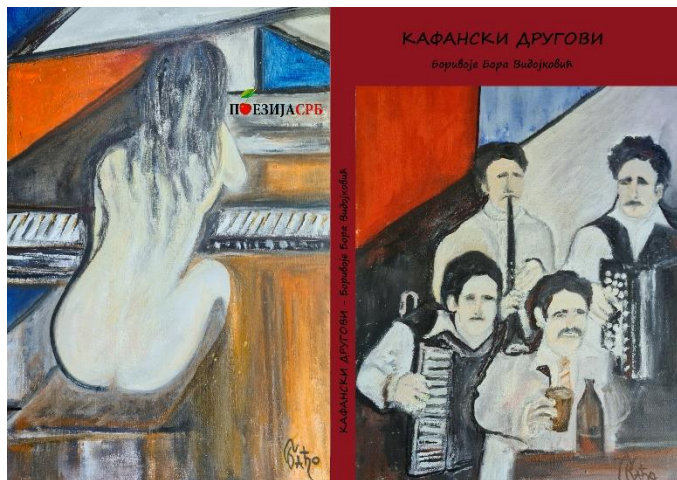
Може се рећи: увек када је реч о некој књизи, реч је о човеку. У овом случају, без обзира ком жанру приписали књигу УКРОТИТИ ЕТАР, у њој можемо читати о духовном лику Љубодрага Љубе Обрадовића. Пред нама је једна импресивна збирка записа, приказа књига, културних догађања, рецензија..., УКРОТИТИ ЕТАР из пера Љубодрага Љубе Обрадовића, оснивача, иницијатора, саучесника бројних манифестација и културних акција у Крушевачком крају, али и шире од тога.

Човека који је деценијама био на изворишту, у матици културе књижевности и стваралаштва уопште. Он је својим преданим радом укидао провинцију и усправљао културне светионике у Крушевцу, Треботину, Жабару, Белој Води, Макрешану, Коњуху, Трбуњу и сам Бог зна где још. Носталгично је годинама чувао памћење на људе и догађаје, као директор Културног центра Крушевац, али и изван те функције. Успостављао је међународну културну сарадњу Крушевца са Хасковом у Бугарској, Сан Бартоломеом у Италији, Плевљима у Црној Гори.

Иако није из те струке, основао је сопствени интернет сајт на коме је промовисао мале-велике људе из провинције, за које се иначе не би ни чуло. Само на том плану уздигао је величанствену духовну вертикалу. Од оснивања 2005. до 2017. године било је 14.409.769 прегледаних страница сајта. Сада се на његовом сајту ПоезијаСРБ налази преко 12.000 објављених песама, а око 600 песника на њему објављује своју поезију. Из свега поменутог проистекло је и оснивање Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ, које је под његовим руковођењем организовало бројне песничке сусрете, али и богату издавачку делатност, која је изнедрила и објединила српске песнике са свих континената.

Оно што је Љубодраг Обрадовић годинама стрпљиво исписивао на интернету, сада се нашло међу корицама ове књиге, како каже етар је сада укроћен. Око 40 књижевних стваралаца и културних прегалаца и 7 поетских зборника преплетено је и сплело се у једну питку приповест о тежњи једне генерације да садржајно и стваралачки живи и траје упркос разним недаћама. Пред нама се као на филмском платну смењују драги ликови наше културе и уметности, виде се и препознају њихова вредна дела и једно време.

Ово дело је зато својеврсна културна повесница Крушевачког краја и шире од тога. И зато, хвала Љуби Обрадовићу, што нас је све скупа и појединачно, овековечио у свом стваралачки надахнутом, пријатељском и добронамерном албуму. Хвала и на времеплову који ће остати иза нас.

КАФАНСКИ ДРУГОВИ – Боривоје Бора Видојковић

Лагано, један по један, улазили су у аутобус и заузимали места. Као да су сви унапред знали распоред својих седишта. Сурко уђе последњи, тек на неколико оштрих упозорења руководства и уз жамор осталих играча. Непрестано се, погледом с неверицом, освртао на све стране, мрмљајући неразговорне и само њему знане речи. Нема је, а требало је да је сада ту. Синоћ су се растали врелим пољупцима, испод оне тополе на игралишту, после тренинга. Он је лагано тренирао у новим копачкама, да се на њих привикне, мало разгази, да би био сто посто спреман за сутрашњу утакмицу.

Још увек осећа њен мирис, још милује њену кестењасту косу, њене нежне руке, умиљате напућене усне. А сада је нема. Уђе полако ногу пред ногу, саплићући се на степеник и умало паде онако крупан, стасит, повијен напред са дугим рукама и великим шакама, на изглед тромих покрета, али бистрог и продорног погледа. Мало дужа коса што је прекрила уши, савршено се уклапала са црним брковима и чини склад пристојног, привлачног, тек стасалог мушкарца који већ мами уздахе девојака. А ње још нема. Аутобус крену лагано као да наслућује његову муку.

Сви су се сместили. Паја, одмах узима књигу, искључи се од осталих и поче да учи. Увек је користио сваки слободан тренутак да учи и није учествовао у шалама и смицалицама осталих играча. Чак и кад је песма била у питању он је остајао над својом књигом. До пре неколико утакмица био је први голман Слоге, али се за утакмицу са варваринским Темнићем Жужи одлучио за Сурка и показало се да је био у праву. Паја се није наљутио, чак је то прихватио као разуман потез тренера, јер, на крају крајева, он одговара за успех и неуспех целог тима. Жужи је знао да неће погрешити јер је Сурка запазио још у основној школи, где је радио као наставник, и једва га убедио да стане на гол.

Није желео да то буде наметљиво већ спонтано и неосетно јер је Сурко желео да буде увек у нападу, али стручном оку није могло да промакне како увек руке пођу напред кад тај издужени дечак треба ногом да дочека лопту. Знао је тај изузетни педагог и одличан стратег, јер је своје вештине безброј пута доказао и као бивши фудбалер и резервни војни старешина чија је стратегија била прихватана као најбоље решење у војним командама и на свим војним вежбама. Неприметно је повлачио Сурка ка голу и поставио га на једној ђачкој утакмици да брани. Овај је то нерадо прихватио, али када је неколико пута добро одреаговао и спасао сигурне голове и он је увидео да је то за њега право место. Кроз пионире и омладинце догурао је до Пајине резерве све до утакмице са варваринским Темнићем. Ту је показао одличну форму и сачувао своју мрежу. То је била врло важна утакмица јер је Слога била у успону и ова утакмица у Варварину није смела бити изгубљена, ако се желео висок пласман и борба за прво место. А за то су сада постојали сви услови: Жужи као одличан педагог, тренер и стратег, Милорад, као председник клуба, Петар Вељковић као председник фудбалског савеза Општине, Машић као изванредан секретар клуба коме ниједан детаљ о фудбалерима није могао да промакне јер је пратио све прописе и знао их напамет, а што је најважније, умео је то да примени у пракси. Већ две године су функционисали као изванредна екипа, напредовали и после прекретнице у Варварину, ево, сада су у ситуацији да нерешеним резултатом у Ђуприји одбране прво место и уђу у Српску лигу, што је био изузетан успех за једну релативно малу средину као што је Ћићевац.

Ово руководство је стабилизовало целу екипу, обезбедило неопходна финансијска средства, обновило терен, тако да је сада један од најбољих у целој околини, а можда и шире. Општинско руководство сада сасвим другачије гледа на фудбалски клуб и помаже на све могуће начине. Постепено се све мењало, па је сада и публике било више. Долазе људи чак из околних места, јер воле да виде добар и поштен однос према фудбалу, према противнику. Жужи је створио атмосферу другарства и поверења међу играчима, одабрао момке који имају фудбалског дара, али и упорности, и научио их да се сналазе у разним ситуацијама. Спиру је увео у први тим веома рано, проценио његове способности, али је приметио да има слаб рад ногу. Одмах му је наредио да увече дође на пробу фолклора, предао га Вукадину и оштрим гласом сугерисао да Вукадин покаже Спири рад ногу код брзих игара и да га не пушта док не савлада све. Спира је брзо учио и побољшао ту своју слабост, а са проба је долазио сав знојав. Слао је и Сурка, али је он споро учио, није био тако упоран, сматрао је да је рад руку битнији

од рада ногу. Зони, као доскорашњи играч, а сада Жужијев помоћник, такође се лепо уклопио у свеопшту атмосферу. Као плод таквог тимског духа и напорног рада, дошли су и добри резултати.

Управо су се налазили на корак од највећег успеха у историји. Делио их је само нерешен резултат са „Моравом“ у Ћуприји. Имали су исти број бодова, али је мало гол разлике у корист Слоге. Зато им је и нерешен резултат био сасвим довољан за освајање првог места и успеха о коме су до скоро сви они могли само да сањају. За руководство, за играче, за цео Ћићевац и околину. Сви су седели мирно на својим местима, зароњени негде дубоко у својим маштаријама, јер су знали да им је то велика шанса за будуће каријере. Сјатиће се на ову утакмицу посматрачи и тренери многих клубова, друголигашких па чак и прволигашких, и ова утакмица је могла играчима одредити даљи пут, а, можда, неке променити и цео живот.

ПРИПОВЕДАЊЕ ИЗ КАФАНСКОГ ДИМА – Борисав Благојевић

„Лагано, један по један, улазили су у аутобус и заузимали места. Као да су сви унапред знали распоред својих седишта“

Овим реченицама књижевник Боровоје Бора Видојковић започиње свој други роман „Кафански другови“, као дневник успомена, догађаја и доживљај младости, сазревања животних вредности, које не дотичу материјалне ствари, већ зрење духа, чулно сећање богатог животног искуства, даром, који је пре свега урођена способност да овлада књижевним језиком не заборављајући, и чврсто се држећи оног нашег топлог и нежног, специфичног, завичајног моравског говора.

И без обзира што се не издваја од многих традиционалних приповедача, његов дар са финесама је очигледан манир у нагласку, о времену и атмосфери коју описује, па његову написану прозу издваја и чини посебном и достојном пажњом читалаца, јер је прича романа дубоко животна, искрена и проживљена као посебан и јединствен тренутак сећања.

Његов начин приповедања је врста уметности, која оплемењује и јасно исписује време збивања, да оцртава описним сликама и оставља целокупни садржај дешавања, јер од почетка, до краја романа, он је одан, пре свега самом себи, и ликовима, и ту оданост лако преноси на читаоца, јер сви ти догађаји приказују све боје живота, из различитих углова, све заблуде, расположења, нарави, ситне свађе, досетке, преваре и шале, правде и неправде, срећне заједничке тренутке, где зрачи оптимизам, а пре свега оно право и нераскидиво трајно другарство, које се прелива уз кафански дим, спаја и снажи људе, а које се дешава наравно уз народну песму која носи тугу, и уједно лечи и усређује, у кафанама многих поморавских варошица.

Сенка прохујале младости – Љубодраг Обрадовић

Ако нисте осетили шмек кафанског дима и седења са друштвом у његовој сенци, право је време да га осетите како лебди у ваздуху и увлачи вас се у одело и под кожу, бар кроз причу Боровоја Боре Видојковића у овом роману „КАФАНСКИ ДРУГОВИ“. Јер кад све прође, остаје та прича из младости, остаје та чежња за младошћу, остаје жал што се преживљено не понавља.

А ако у тим седењима у кафани уз иће, пиће, музику и дим и има нечег што није лепо и пријатно, боље је учити се на туђим грешкама, него их лично правити.

А у животу је помешано све. Напросто једно без друг не иде. Ако је фудбал у питању, ту је обавезно кафана, где се одседа и пре и после утакмице, или да се слави победа или да се тугује због пораза. А ако се гледа утакмица, онда играчи у публици имају своју пријатељицу, која за њих навија, а ако случајно није ту, ето белаја, игра се може лако преокренути.

Све то и много више ухватио је Бора у свом роману „КАФАНСКИ ДРУГОВИ“. Ухватио је онај другарски, шаљив дијалог другара, нимало заједљив, али прекоран кад треба, кад се нешто погрешило у процени, па сад треба да се исправи. Бора пише са пуно, само њему видљивих детаља, као да му је Стеван Сремац чича, па је од њега наследио приповедачки дар.

И није важно како се прича завршила, код Боре се прича и не завршава, (за разлику од живота који је коначан) и наставиће се у истом ритму, првом згодном приликом, баш тамо где је срећни завршетак у овој причи...

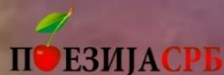
Богдан Јевтић је рођен у Крушевцу, где и живи. По занимању је правник, официр полиције у пензији. Ожењен, отац два сина и деда једног лепог дасе (за сада). Члан је Удружења песника Србије - ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу.

"Богдан Јевтић очигледно није почетник, макар да му је ово прва збирка, јер се већ годинама оглашавао у периодици и на манифестацијама на којима је изговарао своју песничку реч. Јевтић је песник који негује наративни ток у композицији песме, успевајући да спаси основни мотив, да га остави чистом надахнућу, у тежњи за узвишеним, лепим, жељеним."

//Љубиша Бата Ћидић/

"Да, поручује песник, ту око нас је прави живот, права љубав, само их треба учити и приграбити за себе. И понеће нас тај валцер, као најлепша мелодија, у сањани свет живота и љубави, у свет који није свакидашњи... који је рајски".

//Љубодраг Обрадовић/

РАЈСКА ПТИЦА - Богдан Јевтић

РАЈСКА ПТИЦА Богдан Јевтић

РАЈСКА ПТИЦА – Богдан Јевтић, Крушевац

РАЈСКА ПТИЦА

Плесао сам сам
по тротоару
замишљајући је
у загрљају.
Тако је лепа сва
као најлепша мелодија.
Валцер, она и ја,
Освајамо
пространства!
Када ће доћи?
Када ћемо се срести?
Рајска птица
нека се огласи
љубав да наговести.

ПЕРОМ ЗАПИСАНО

Песник је широке душе,
искрених осећања,
љубав је стална инспирација,
о њој машта, о њој сања.

Чека је са пуно стрпљења,
са њом свет мења,
центар је његовог сазвежђа,
блиста као звезда Северњача.

Сва су годишња доба
као раскошна пролећа
у колориту прелепих боја,
величанствена кроз столећа.

Песникове речи, риме,
са којим он поносно
за љубав гине
део су његове суштине.

Сва осећања у срцу уткана,
чаролијом пера записана,
Песник поезију ствара,
светлост љубављу осваја.

ТРАГАЊЕ ЗА ЧАРОЛИЈОМ ПОЕЗИЈЕ – Љубиша Бата Ђидић

Када је Десанка Максимовић добила *Багдалину* награду Златан прстен Деспота Стефана Лазаревића рекла је да смо ми народ песника. И Бранко Миљковић има једно чудесно предвиђање: Поезију ће сви писати...

Из којих оваквих редова је изашао песник Богдан Јевтић са збирком љубавних стихова *Рајска птица*? Ако је из редова читалаца поезије који имају неодољиву жељу да се и сами у њој окушају, онда би то била најбоља формулација из које исходи ова потреба.

И када тај унутрашњи императив за поетским исказивањем постаје унутрашња потреба, догодиће се и једно овакво певање.

Богдан Јевтић очигледно није почетник, макар да му је ово прва збирка, јер се већ годинама оглашавао у периодици и на манифестацијама у којима је одговарао за своју песничку реч.

Посебно у љубавним мотивима, са којима се најлакше излази на видело, мада то видело, такође, најлакше може да упропасти целу песму. Јевтић је песник који негује наративни ток у композицији песме, успевајући да спаси основни мотив, да га остави у чистом надахнућу, у тежњи за узвишеним, лепим, жељеним...

Чак и кад ова поезија садржи доста традиционалних фраза из свакодневице овог модерног, захукталог света, чак и кад изгледа анахроно и готово наивно за осећања савремене, виртуелне сензибилности, она у свом скривеном језгру има један именитељ честитости, искрености и поштења, дакле нешто што ће је спасити.

Ако се ишта у овом свету може спасити поезијом! Јер поезија спасава само сопствену душу. И душе оних који су се у њој нашли.

Љубави за којима тежи очигледно су недосегљиве. Лепши свет за којим машта, недосегљив је. Али од творства поезије и њених дарова не треба одустајати:

*Сва осећања у срцу уткана,
чаролијом пера записана,
песник поезију ствара
светлост љубављу осваја.*

Дакле, сви који верују у чаролију поезије, биће спасени. Не размишљајући о томе, и није их брига што је Бранко Миљковић рекао да ће поезију сви писати.

Љубиша Бата Ђидић

ОСВОЈИТИ СВЕТЛОСТ – Љубодраг Обрадовић

Одувек су људи тежили нечем узвишенијем, од оног тренутног, од оног што имају. Одувек су желели да освоје врхове, да дотакну светлост. Ја сам одувек имао своју дефиницију тих трагања: "Ја увек волим оно што немам".

И сад замислите једног полицајца, који пише љубавну поезију. У нашим представама полицајци су строги људи, увек намргођени, тврда срца. И никад не би помислили да они могу да пишу поезију... А онда узмете у руке поетску књигу *РАЈСКА ПТИЦА* и видите да сте били у свету погрешних предубеђења, јер се испод ореола строгости и намргођености, крије прави песник, који је у поезију пронашао свој излаз из света препуног проблема и тешкоћа. Који је поезију усвојио као свог спасиоца из света бола и чемера, песник који је поезијом решио да мења свет, бар свој мини свет, у коме се креће свакодневно.

*"Плесао сам сам
по тротоару
замишљајући је
у загрљају.
Тако је лепа сва
као најлепша мелодија."*

/РАЈСКА ПТИЦА - стана5./

И да! Одувек је гесло песника да треба записати све што душа изнедри, јер суштина постојања у овом пролазном свету, је да се остави траг! И Богдан у томе успева, на себи својствен начин, оригинално и једноставно. Зато његов песнички првенац топло препоручујем сродним душама, јер знам да ће их његова поезија понети у неки лепши свет. Само је треба прихватити и освојити светлост!

О аутору

Гордана Марковић рођена је у Кикинди 1950. године. По занимању пензионер, а радни век је провела у Медицинској школи у Ђуприји, где су, како каже, њени ученици били њена деца, а колектив њена породица. Добитница је бројних награда и признања, у настави – Светосавске повеље, Јухорско око, тако и у друштвено-политичком раду.

За своје радове награђивана је у: Сокобањи, Смедеревској Паланци, Лапову, Ђуприји, а добитница је специјалне награде у Италији и плакете СКОР-а за изузетан допринос књижевности за 2019. годину, итд. Ауторски радови објављени су јој у многим зборницима радова.

Мајка је сина Драгана и на небу ћерке Александре-Сање. Бака је дивне унучке Анђеле.

Члан је Књижевног клуба Душан Матић, Ђуприја, Књижевне заједнице Југославије и Савеза књижевника у отаџбини и расејању (СКОР) Нови Сад.

Објавила је збирке песама: Души моје душе, 2016. и Додир лептира 2019.

Живи и ствара у Ђуприји.

ISBN-978-86-7970-169-5

СКОР ◇ Гордана Марковић - Херој мог живота

Гордана Марковић

Херој мог живота

ХЕРОЈ МОГ ЖИВОТА – Гордана Марковић, Ђуприја

ЛАВЕ МОЈ

Бреме жеља носиш,
сигуран у себе
са литица у бездан скачеш,
страхова немаш
само не знаш
у космосу ума мог
шта све има
и да су у мени светла
умрлих и поново ми рођених душа
-моја заштита, Лаве мој.
Пространства своја
испитао ниси,
ни мрак црњи од ада,
још ниси у себи
отворио та врата.
Лаве мој,
засветли умом,
проговори срцем, залутале душе
љубављу спаси.
Загрли ветар,
нека те носи
на све четири стране света,
негуј у себи дете
и изгради душу Човека.

ВОДА НЕШТО НОСИ

Река сам што се у мора улива.
Сада ми у мислима одзвања,
вода нешто носи...
Ако си на обали ти,
можда више нисам река,
можда сам у реци ја.
Спасиоче мој...

ИГРА

Он: Слушај, морам да те научим да ми верујеш и кад лажем...

Она: слушај, мораш да ми верујеш када ти кажем да лажеш, зато што увек лажеш...

И тако, игра речима... А у шали увек има истине и изиграна је љубав. У њој може да се игра... али с њом не може да се игра...

ХЕРОЈ МОГ ЖИВОТА

Трчећи мој син улази у стан и грли ме у ходнику: "Једва сам чекао да стигнем... Шта каже лекар?"
"Добро је све..."

"Супер. Маамааа, бата или сека?! Моја девојка и ја бирамо име..."

"Још се не види пол...Јој сине, па рекао си девојци...!?"

"Па да. Толико се и она обрадовала да је почела да скаче око мене и да ме љуби..."

А после је купио црвену хаљиницу. Од џепарца. Хтео да чува када се роди да покаже, али није издржао. Дао јој је име Александра...

Онда је стигао позив за војску. Ратно стање у то време... Само има једну жељу, да изнесе своју сестрицу из болнице. Термин је новембра, а он би требало да иде раније. Иде на Косово, у Ђаковицу. Биће граничар.

Прихватили су да одложе када су чули разлог, дозволили су да дође после три месеца како би Нову годину прославили заједно.

Дошао је и тај дан да може своју сестрицу да изнесе из породилишта. Црна косица јој вирила испод пелене, дуге трепавице, усне лепо обликоване а кожа на лицу ружичаста и као да је била посута златним прахом, тако је светлукнула на сунцу и ја заплаках од нежности, среће и захвалности Богу. Сатенски комплет за бебе бео, опшивен карнерићима, ружичасти јорганчић са цветићима се назире, ружичасте сатенске траке везане у машну ...између свега тога мило лице наше Александре која је као анђелчић...

Лица озареног пружио је руке, прихватио је и привио уз себе тепајући јој" Батино мало..."Нико срећнији од нас двоје. Породица је била на окупу, сви узбуђени, поносни, срећни. Александра нам улази у кућу. Дуго жељена и чекана од њеног брата, тате, мене, фамилије...Моја тетка која ме је у детињству чувала отвара врата стана да нас дочека и лију јој сузе радоснице. Дан радости. Добила сам ћерку, мој син сестру.

Немам рођену сестру или брата. Од раног детињства су ми недостајали. Сви из фамилије су имали по неколико и били су пуна кућа и када се играју пуна дворишта, никоме нисам била потребна јер су имали своје а мени су били потребни сви. Увек сам осећала усамљеност и прихватила да обављам њихове послове само да ме прихвате да се играм са њима. Молила сам родитеље да добијем брата или сестру и говорила сам уместо хаљине нека ми купе блузицу да би имало за батуну или секу и нећу ништа да им тражим. И нисам. Ни играчке, ни гардеробу, ни обућу, чак ни храну, никада нисам рекла "купите ми..., хоћу то, ...нећу ово да једем ..." Та навика је остала и када сам одрасла, ишла у средњу школу, створена и остала а да сам и заборавила узрок...

Годинама сам желела да родим још неко дете. Мој син и ја живимо од његових 8 месеци, он без оца, ја без мужа. Ноћу сам се трзала из сна јер ми је и у сну долазила и будила ме мисао да ми време пролази и да нисам родила још неко дете а толико сам желела да их имам неколико, да сам сањала како узимам бебу у наручје, подижем из колика и како осећам огромну нежност и срећу.

А онда је мој дом постао комплетан. У мој живот је ушао човек који је прихватио мог сина и желео да му родим дете.

Александра нам је обасјала животе, дала је пуноћу, испунили све оно што нам је недостајало.

Драган је седео поред ње док спава и сваки њен покрет на лицу регистровао и обавештавао ме је како се сада намрштила, како је скупила устанца... И звао ме да погледам. Желео је сваки покрет да овековечи, држао је фотоапарат и фотографисао.

Бдио је над њом док је пресвлачимо, купамо, сваки покрет пратио... Када се враћао из града увече касно, улазио је полако у собу да је не пробуди. Обично јој ногица вирила испод покривача, провучена кроз решетку кревета. Он би клекнуо, пољубио ногицу, вратио у креветац и покрио. Много сцена безусловне љубави.

И тако је наша љубимица расла и постајала све слађа. Блиставе очице и дуге трепавице. Бујна коврцава коса је лепршала док је плесала... Учила је да броји, да рецитије, да пева... и све то док још ни речи није умела лепо да изговара... а касније и да свира клавир...

Сетих се да нисам ишла на полагање заклетве, јер је Сања била јако мала и испратила сам породицу и много ми је било жао што нисам могла да видим мог сина војника како полаже заклетву. После неколико месеци заједно са Сањом отишли смо у посету. Од капије па све до зграде поред стазе са леве и десне стране стајао је шпалир војника. Драган је поносно држао сестрицу у руке и говорио : "Рекао сам вам да имам преслатку сестру..." Схватили смо зашто толико војника са стране и слатко смо се смејали. Они су очекивали девојку.

Прошле су године. У животу није никада онако како се жели и мисли. Био је рат. Када се завршио, Драган се оженио и спремао се за одлазак у Швајцарску.

Када је полазио, села му је на ноге, обгрлила колена и молила да не иде. Он је ходао према вратима носећи и њу...

Више пута сам је тражила по кући и налазила како загњуреног лица у његову гардеробу у орману плаче...

Израсла је у прелепу девојку. Завршила гимназију и уписала у Новом Саду факултет, одсек психологије. Наш понос. Наша подршка. Наша нада. Наша будућност.

А онда је Сунце пало са неба и настала је катаклизма.

Где ћу, како ћу...?

Мој разум је ишао дотле да живот стаје, да ћу ја као рањена животиња да се завучем у неку јазбину и да ћутећи чекам да умрем. А требало је да се уради најстрашније ...

Како да јавим брату да је изгубио сестрицу? Како да му кажем када смо пре пола сата разговарали и поменули је? Како да организујем све а то није за њено венчање... Где да изаберем место за вечни починак... Како да живим без ње? А како ће брат без своје сеје?

Звоњење телефона га је подсећало на тренутак када сам саопштила и зато га је променио.

Друго није могао ништа... Није могао да промени ни то да мора он да оде по њу, да јој однесе венчаницу да јој обуку... да је види... да... је види... непомичну... И белу... И да се сети... ружичасте бебице... којој је тепао" Батино мало..."

Била је лепа наша Александра, наша Сањица. Таква је и отишла. Прелепог лика и милог израза лица. Као да је заспала. Главе мало ослоњене на једну страну, као у сну... Као уснули анђелак.

Драган је носио сестрин крст. Стала сам иза ковчега... и регистровала да сам... сама... Сви слуђени од туге ослањали се једни на друге, неки носили венце и цвеће... посрнух, окренух се... притрчала ми је кума, чији је муж у наручју држао Александру на крштењу... Пришла ми је и сестра од тетке.

Рађајте децу, да ви са њима и они међусобно буду у радости и весељу, да спремате славе и помажете једни другима и долазите у госте, да спремате свадбе, крштења, дружите се у добру, али и када дођу лоши дани будете једни уз друге, да делите обавезе, брижности и љубав за ваше ближње и међусобно, да испратите ваше старе и да се и тада ослоните једни на друге, нико немој да доживи ово што сам ја...

Брат је донео сестру у венчаници, али му нису дали ташну од које се није одвајала јер су јој то бата и снаха купили на аеродрому када је пре три месеца ишла код њих за дочек нове године. Много јој се свиђала и рекла је брату да јој се толико свиђа да још мало па спава са њом.

Бата је отишао по ташницу сутрадан после најтужнијег дана и обишао место где је отишла на небо да се поново роди а да нама увек недостаје...

Мој син, херој мог живота. Због свега што је кроз живот прошао и постао Човек. А највише због проласка кроз пакао због бола од кога нисам могла да га заштитим у тим најтежим тренуцима...

Мој син, изузетан отац који воли своје дете и у хармонији са супругом васпитавају је на здрав начин. Мој син, добар и одан муж. Мој син, частан и вредан човек кога и директор фирме Швајцарац саветује да штеди себе у раду јер им је као такав потребан. Мој син, одан пријатељ. Мој син, брижан син, који је годину дана по одласку Сањином сваког јутра слао поруку " Мама, имаш нас, волимо те...". Мој син... Јунак мог живота.

Не знам да ли ме више боли моја туга или његова...

Једном приликом ми је рекао : " Мама, ми нисмо преживели, ми преживљавамо сат по сат, дан по дан..."

Сине мој, мораш да осетиш живот у свој његовој пуноћи. Да ти радост буде истинска, јер имаш право на живот и да се радујеш одрастању своје ћерке са својом супругом, да се радујете њеним успесима и будете подршка. Уживајте у путовањима, у сваком новом дану, у ситницама које живот значе, у међусобној љубави јер она је основа свега. Једног дана ћеш постати дека и радуј се томе и гледај своје потомке и учи их да воле и буду часни и добри људи као што си ти. Радуј се сине и живи. Знам да је туга увек и у свему присутна, да недостајање боли увек и у свакој прилици, да љубав према нашој Александри је део нашег дисања и откуцаја срца, ти ми рече и нека тако буде: све што нам је дато од Бога је... И живот је од Бога, ЖИВИ! И сви које волиш!

ЖИВОТОМ ИСПИСАНА ПОЕЗИЈА, ПЕСМОМ ОДРЖАН ЖИВОТ - Др Миодраг Д. Игњатовић, Академик Српске академије образовања(Изводи из рецензије)

(Белешке - упут за читање сложене исповести Гордане Марковић)

Оно што је, у ствари, и својствено поетолошки овој великој исповедаоници сензибилне душе, несумњиво даровите и читалаштву, биће, врло блиске уметнице – зашто несвакодневља – на првом месту је поетско – прозна лепота настала из – да и то нагласимо као особеност Горданине поетике – поетике бола! Да, бола. Није без дубоког промишљања велики Блез Паскал записао да нас бол уништава, а патња обогаћује! А ни, још мудрији и човештву ближи Аристотел у свом знаменитом спису О драмској поезији, као услов за катарзу дословце препоручио да ће драма Ниобина због губитака своје деце понајвише ожалостити управо оне мајке које су исту судбину доживеле. Тешко је рећи одживеле, јер после бола долази неугасива патња. Е, управо је то Херој мог живота поље на којем узниче баш уметност. А управо магија уметности рађа и емпатију чак и у оних осетљивих душа које нису у животу трпеле разарајући бол, али су је – јер сви ми људи смо мање – више по истој матрици створени – снагом уметничке експресије доживели малтене као – лични случај. Дакле, катарстично.

Наша Гордана је – нека јој то служи и као подршка, а и похвала што је најдрагоценије уградила и у најтрајније и нетрулежно и заборавно – у лепоту и достојанство уметничког!

Овај молитвеник Горданин је истовремено и мemento али и завет. Баш као што је – и то је и посебна, рекли бисмо чак ретка – поетолошка потка читаве ове животом живе елегијске поеме исписане у динамичном контрапункту и монолошко – драмским вишегласјем, заиста живог животоборачког дијалога с вољеном Белом Лептирицом која је окриљена излетела једном из песникињеног срца али није, неће, не може, не сме (Мајка то не да, живот се животом брани, а родитељи не признају, увело цвеће које је уцветало у њеној души...). Отуда и стални дијалог с том Белом Лептирицом која је тек узлетела у плавет неба. Читава ова драмска повесница – намерно је и с мудрошћу то Гордана упесмила – зато понајмање подсећа на хербаријум. Овде су боје живота очуване јер су и готово све жилице, па и најтање гранчице још животне, иако је (Ту се Гордана итекако одваја од поетике Т. Мана) свежину свог поетског драмолета управо изградила снагом коју човек добија из решености да Смрт победи! Нова поетска – условно наравно – књига поетесе Гордане Марковић својствен је колаж. Лично персонализован, истовремено је и исповест, али и свест и самосвест мисаоног човека.

Кад кажемо – с разлогом – да је управо драмска потка ове исповеднице, на неки бар начин шарена као и сам живот што је, мислимо на оно што чак и дијалог са трагично премилем Белом Лептирицом, кћерком Александром, која би узлетела на цветну грану живота да није усуда преране смрти, ванредно потврђен чин истинског појања. Јер, велики маг истинске животне драматургије, А.П. Чехов није узалуд у писму глумици Марини Лилиној подсетио да је исходиште праве драматургије обичан, пут ситница живот. И поред бројних таутологија у обраћању незаборављеној кћерци, природно и – зашто не – све самим хипокористикама и кроз речник одмилних драговања, овај лирско – драмски драмолет далеко је од маниризма каквог знамо из кокетарија разговора са драгим покојницима. На сцени ове поезије је, пре свега, сам живот. Ту су, дабоме, артефакта свакодневнице, други и не само сроднички људи – испољила се наша драга наставница Гордана и као мајка – педагог, али и као жена, штавише живо еротско биће (Нпр. Најљубавнија песма; Развигорац и сл.). Уме Гордана да опесми и покоји прамен игарије (Песма, Не шуњај се) али и да наравно, аутопоетолошки као у песми Минијатура на врло директан начин, готово као да се поверава свима који ће је – подвлачимо тај глагол – читати, ерго разумети како човек иначе и треба и мора, заправо, да разуме оног ко му се као човек човеку обраћа.

Живот ме сече
Као резач оловку
Да бих писала срцем

Отварам капије моје душе...
усели се,
смисао ми треба

У овој поетско – прозној књизи заиста постоје – цитирамо Гордану – мириси, постоје боје гласова, постоји додир коже који препознајеш кад затвориш очи и подсети те да мораш све да издржиш и наставиш даље, јер и то што делује тако мало у ствари је суштина живота. Не би – то је наша порука за читање ове искрене, пре свега, али и поетолошки вредне књиге . иако је садржај (грађа, како кажу структуралисти) усредиштен и представља највидљивију архитектонику ове драмске поеме – остати само на тужаљци за вољеном и, наравно непрежаљеном Белом Лептирицом, пониклом и свим жили-

цама ураслој у сваку ћелију мајчиног бића; ова велика и пажње вредна поетско – прозна књига испи-
сана је не само као катарза којом ауторка симболише сопствени и јад и бол и срећу због имања и грч
борбе да се изгубљено овековечи у – то је највећа истина – у најјачем, У ЛЕПОТУ КОЈУ, ЕТО, ЧОВЕК
ЗАВЕТОВАН ЉУБАВЉУ СТВАРА. То је и права религија, јер, како, не Стари, већ Исусом очовечени Нови
Завет заветује: ДА СЕ И БОГ ЉУБАВ ЗОВЕ! Више од звоњаве свакодневља зато ослушнимо одзвон
Горданине песме Боже где си?

Док си ка звездама ходала
ватра бола мог
пут ти осветљавала.
Док си место своје
међ Анђелима тражила
туга је стихове рађала.
Песме су моје ко Земља тешке,
то плећа мајке више
не могу да носе,
а онда стиже неправда нова
онај што те на небо посла
пацовским каналима
у туђину оде,
без окајаног греха- оста.
И бол највећа неправдом
постаде јача,
ПЕСМАМА ТЕ ЖИВОМ ЧУВАМ...

Није ни дужност, па ни обавеза рецезента (првочитаоца, како ми волимо иначе да кажемо) нити да
препричава, а још мање да свестрано анализује обимну и, у овом случају тако хетерогену, грађу којом
су овакве зиданице, како ауторка каже, као ХРАМ ради душевног какво – таквог спокојства воздигнуте.
И до Бога и до Истине и Лепоте. Јер – лепота је тога само достојна. У песми Три тачке поетеса је зато
замислила, а стихом овако казала: Између нас су само остале још три тачке. Да ли те је моја туга
болела? Бришем једну тачку./ Да ли ти је важно/ кроз шта сам прошла, / које ране живе носим, битке
памтим и победе сматрам Пировим?/ Знаш ли ко сам и како постадох то што јесам?/ Да ли те је дир-
нуло?/ Или си видео могућност за пречицу,/ на којој није важно кога и како газиш,/ циљ је важан!/?
Бришем и другу тачку./ Своје тело сматрам храмом./ МОЈА ДУША ЈЕ МОЈ ХРАМ КОЈИ СТАЛНО ИЗГРА-
ЂУЈЕМ./ БРИШЕМ И ТРЕЋУ, НЕКА ТРАГОВА НЕМА. Дужност је, и то света првочитаоцу баш да укаже на
те трагове. И путеве али и стрампутице личности. А управо лик и , још више, личност доброг песника
је и сам битак и ту – битак, и верс и аверс личности. Зато у песми Река сам ова умна, још више дубоко
поунутрена поетеса, која и бол и патњу претвара у завет и љубави и јединог, Богу достојног приноса
и доказа верности ЛЕПОТУ, с разлогом себе самопортретише:

Некад се хуком оглашавам
А некада, разливајући се
Околини прилагођавам.
Стене ме нису зауставиле,
Ни ток ми усмериле.
Оштре речи
Нису ме исекле,
У жубор сам их претворила.

Притоке мени су замутиле,
Снагу ми ојачале.
Носим одсјај неба, дрвећа,
птица, мостова...
и тако ојачана, чиста и блистава
хоћу све око себе да умијем.
И течем журно
Да се у МОЈЕ МОРЕ УЛИЈЕМ.

Ова повесница је у ствари велика колико и материнска туга. Али бол је надрасла вечна патња, а
патња је створила, као и једини лик, лепоту. Синкопе у казивању, као у Црњанској поезији, овде су
у ствари хармонијска линија дубоке патње. Није, како Хомер испева, гнев родио ПЕСМУ. Песма је у
ствари И ХИМНА И САКРАЛНИ ПСАЛТИР ЧОВЕКОВЕ ВЕРЕ У БЕСМРТНОСТ ЉУБАВИ!

Др Миодраг Д. Игњатовић, Академик Српске академије образовања

БЕСАЊЕ ДУШЕ ГОРДАНЕ МАРКОВИЋ - Милош Б. Иветић Председник СКОР-а (Изводи из рецензије)

У животу пуном олуја и бура, великих и малих, уз највећи губитак који човека може снаћи, уз тешку породичну трагедију и тугу, смоћи снаге, насмејати се, писати поезију или прозу, заиста представља један велики дар и снагу, што засигурно мора резултирати уметничким делима светског нивоа. Такав је случај и са Горданом Марковић, која након збирки песама Души моје душе (2016) и Додир лептира (2019) објављује и трећу збирку Јунак мог живота, којом ауторка заокружује трилогију посвећену Души Белој. ...Ауторка не одбацује живот, премда понекад пожели да се пресели на боље место, чезне за љубављу, и са дубоким болом опевава тренутке и осећања личне самоће и недостајања драгих особа, а нарочито Беле душе. Ова Горданина књига представља интимну исповест жене која је у животу много волела, али и још више патила. Скрхана породичном трагедијом и губитком ћерке, ауторка на мах пада у осећање безнађа и усамљености без воље за животом. Ипак, огромна љубав према најближима дају снажан подстицај за животом који прераста у књижевно стваралаштво.

Осећа се као река! Зашто? Одговор даје сама ауторка у песми То сам увек ја, која је писана у прозно поетској форми: Зато што вода може да раствори стене и направи корито и нађе себи пут (до тебе Мили...). Воду не можеш стиснути, не можеш је мачем исећи, не можеш је затворити, она нађе себи пут и разлива се, оплоди поља, умије прљавштину, део је свега што постоји... а ја желим да будем део тебе... А немилосрдни живот ипак је претвори у реку понорницу којој оста само одјека хук док водопад је била.

У структури стваралаштва Гордане Марковић, па и у овој књизи доминантан је мотив те туге и осамљености ауторке која доводи до стања резигнације, па у песми Моја истина говори: Страху немам, јер на крају је Пута уточиште стално. И Светлост што чека. Неколико песама је изразито инвокативно и у њима се спомиње Бог, од кога ауторка тражи помоћ, снагу али се и пита: Боже где си?, што указује на њено разочарење због дијемтралности животне стварности, с једне и идеала религије са друге стране. Ипак она од Бога тражи оно што мало ко тражи: ...раме за нежност (не за плакање, јер њене сузе не желе да слома ни повију ни једно раме). Тражи да је спаси од мисли, сећања што боле, не остварених жеља, путева што никоме не воде.

Јунак мог живота је саткан од туге и болног грча, али управо кроз њих песничком катарзом Гордана телепортује свој бол у љубав и чврстину са мотивом да савлада терет личне несреће и осећање осамљености, потврђујући теорију да патња духовно очвршћује човека. Она, попут Андрића сматра да је задатак уметности да унесе ред и хармонију у хаос живота, да победи смрт и измири подвојеност међу људима и несрећне противречности у човеку. За њу је поезија више од уметности. У песамама стално је присутна дивергенција: туга има радост, љубав има несрећу, породица самоћу, срећа страх а младост пролазност.

Оно што нам ауторка стиховима поручује јесте да је жалосно и болно када љубав умре, боли много и постаје празно, а још страшније је када ништа не боли... а чује се одјек ...који траје и траје... Ауторка употребљава дискурзиван, чисто мисаони начин изражавања, са експлицитним казивањем мисли, са јасно предоченим и изреченим тврдњама. Збирка плени бројним поукама и мудростима, достојна старих мудраца, попут: Без мрака не бисмо видели свице; Без зла не бисмо препознали добро; Када немам љубав, и када то више не боли, онда највише боли! Јер живот је стално губљење, рађање, раст и стварање...

По стваралаштву, Гордана је рефлексивни песник. Наслови циклуса, као и наслови песама су у жижи њене уметничке контеплатације (Последња игра лептира; Загрлила бих липу да процвета; Све велике љубави су тужне; Што живот повреди, небо лечи; Разговор са срцем, Чежња; Смирај...), који преко езотеризма воде до разговора са Белом Душом којој се обраћа Шекспировим речима: Хоћу живети у твом срцу, умрети у твом крилу, и бити покопана у твојим очима. Бранислав Нушић у свој Аутобиографији објашњава употребу три тачке, односно незавршене мисли. И, при томе није дао одговор, јер га није ни знао - како сам рече. Међутим, у збирци Гордане Марковић, управо те незавршене мисли имају јаку психолошку снагу и ефекат, који изазива читаоца да наспрам претходно реченог сам креира слику и сам доврши мисао. Наравно, у свему томе помаже ауторка са претходним јаким сликама, а неретко и бојама наглашавајући јак емотивни тренутак, градећи драмску напетост, како би читаоца усмерила у жељеном правцу и сагледавању њених мисли, а нарочито емоција. Књига обилује употребом недокончаних мисли, а ауторка томе посвети и песму. Заиста оригинално, емотивно и снажно, а што је одлика, свакако, само вансеријских књижевника!

На 8.март 2020. Милош Б. Иветић Председник СКОР-а

Зорица Арсић Мандарић, Београд

ОКУЖЕНА ПОЕТИКА

Чуваркуће се не беру са крова,
велебиље не лечи у дом рањене.
Бол је старији од снова с мирисом
опојне празнине после поганог
паганског христолова.

Изгнаник из предања се склања
са пијаца обећања нових пајаца.
Није дражити авангарду у гарду
урлатора коме се све може док
држи ријалити ноже на врату
песнику брату што неће из родне
коже и када сме из песме.

Поето брате, утишај гневно срце,
притули свеће око Лазареве чесме!
Не слави тог што бије свог на свом.
После криволова, кајање нема
слова за песме, јер нема свеца,
ни светњака за продат дом.

НЕУЗЈАХИВИ

Једнорози не силазе у песме пророчне,
да осуде песнике узјахане, јер порочне.
Пегази не страхују за трагове своје,
него што копита остају иза човека.

Пегази су неузјахиви, не разумеју трку
шутих с рогатима и промене јахача
на врху. Да ли њих да питам, јесам
ли ја где сам? Где ли има мене, кад
не видим сврху непрекидне смене
ђавола и једнорога у превиду Бога?!

ЗМАЈЕВИ ЦАРСТВА

Песници,
стражаре над царством
небеским у људима, као
величанствени змајеви
штите срца престашена
од животне прозе.

А на земљи,
склупчаних крила личе
на гуштере оптужене
да су попадали зато
што лете превисоко.

Висећи наопако,
песници умиру од глади,
зато што човек ужива
у лепоти а неће да је храни.

АСТРОНОМСКА МОЛИТВА

ОБРАЋАЊЕ ЗВЕЗДАМА свачије је другачије:
као учена манипулација космичким истинама,
као једноставна молитва Господњим очима,
али никад мимо БОЖИХ ЗАПОВЕСТИ човеку!

Верници науке имају астрономску молитву:
У ИМЕ ОЦА, Творца Космоса, Господара ума,
И СИНА, човека што васкрсава у новорођења,
и ДУХА СВЕТОГА који узвисује изнад тела!

ОБРАЋАЊЕ писца ЗВЕЗДАМА никада није
против ХУМАНЕ ПОВЕСТИ: У ИМЕ ОЦА
И СИНА И ДУХА СВЕТОГА, ХВАЛА СЛОВУ
ПРЕСВЕТЛОМЕ што је изван клетве и осуде
одржало астрономску ВЕРУ У ЉУДЕ.

СЛАВА ПРЕСВЕТОМ за космичку промисао!
Људском СВЕМИРУ хвала што поштује ТВОРЦА.
Људима ПОХВАЛА кад знају зашто верују. Амин.

ИЗРЕЦИ!

Изреци! Речи су мишљења знаци
са васељенским просвећењем свега
што душа мисли и разум осећа.
Објави веру, стрепњу истрепери,
озвучи тајно пространство у себи!
Ал' прво одмери бића лутајућа и
правог одабери да одано ти служи.

Гордост опозови, ћутање не дужи,
Признај доброту, мржње се одреци.
од себе се окрени, од селфи одсјаја!
Пусто је самом у повезу с Богом!
Језик културе достојанству служи.
Да заједно гурамо до краја, изреци:
На небу нису темељи Раја, овде је
Чистилиште, на Земљи.

НЕИЗРЕЦИВА ЕМОЦИЈА

Васељенска емоција је
превише молитвена и молећива,
да би смела да опсује животу.

Божанска тишина је
девичанска суштина, опасана
нерасцветивим трновим венцем.

Вера је рајским пољупцем
закатанчена,
у недоказивости
најдубљег љубавног мука.

Хаос је начешће целивана
неисцелива рана заљубљеног
духа, као шеталиште, до врха
и натраг у подножје човека.

Учешће Зорице Арсић Мандарић на манифестацији МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК у Белој Води

Шесту годину заредом, на Западној Морави у селу Бела Вода, 07.09.2013. године, реализована је јединствена песничко-културна манифестација *МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК* чији је идејни творац др Велибор Лазаревић, а коју заједнички организују Културни центар Крушевац, Вукова задужбина, КУД Ратко Јовановић и МЗ Бела Вода. Програм су осмислили и реализовали др Велибор Лазаревић, Љубо-драг Обрадовић и Братислав Спасојевић. Манифестација је те године остала упамћена, поред осталог, по "БЕСЕДИ О ВОДИ" Зорице Арсић Мандарић и представљању књиге "МУЗИЧКИ РОДОСЛОВ" о породици Радојке и Тинета Живковића.

Јелена Протић-Петронијевић и др Велибор Лазаревић су представили књигу "МУЗИЧКИ РОДОСЛОВ" коју је објавио Културни центар Крушевац, која говори о породици Радојке и Тинета Живковића, а у томе су им помогле припаднице породице: Марија Стојаковић (виолина - вокални солиста) и Ана Стојаковић (гитара).

БЕСЕДА О ВОДИ

Запутити се кроз нашу прелепу Србију, само према речним путоказима, значи путовање ка средишту душе народа и кроз вековну борбу за очување земље и духовне баштине, али и за огледање у речним огледалима. А свако завичајно огледање, оглед је са стварношћу, важан за судбину генерација. Мораве су крвоток срца Србије. На Моравама се укрштају путеви достојанства и страдања, фолклора и поетике, а Западна сваке године, песницима из Србије и целог света, додељује Велику Повељу у

Мрчајевцима, на Међународним сусретима писаца, који почињу сада, у септембру. Од свих писаца света и УКС, преносим велики поздрав народу овог краја, мог Крушевачког завичаја, поносног и кнешког!

Али, странцу је неразрешива загонетка нашег опстанка на гротлу немирног Балкана. Тајна је у благој родној земљи и благословеној води која протиче кроз нас, гаји нас и храни, усправља изнад сваког страха, клевете и претње. Водена пучина у човеку веће је богатство од ускраћених нам излаза на море. Видици су са речних обала. Моравска месечина њиве брани и кад тијо тече и кад водом ладном плави село равно... Ту је моћ поезије бића, недостижне неким тамо прекоокеанским срцима, похлепним и освајачки запућеним у туђу географију за славу своје посне историје.

Зорица Арсић Мандарић говорила је на беловодској чесми песму о води, а на скели, укотвљеној на сред Мораве своју БЕСЕДУ О ВОДИ

Није свеједно јеси ли рођен међу прашумским палмама, или одњихан у љуљашци између две расцветане шљиве. Ако те је будило лудило разјарене Мораве или њено незаборавно зелено појање и кочперни петли у дворишту или лимени са крова, ако су те успављивали зрикавци из свежје поораних ноћи и миловали тврди прсти са аромама стаје и насечених дрва, своју прву и последњу, молићеш за ту моравску црницу масну и тешку, варљиву као живо блато испод глога и купине, љубљену исто у грумену и бусену коприве. И, било шта да сањаш и куда путујеш, молићеш само за њу јер си се из ње одвио кад си се родио. Испод обране воћке ископаћеш себи гроб, али док су гране још у пенушавом цвету, за њих ћеш везати љуљашку за прворођеног. Чеду је важно чега ће се сећати кад се не сети ничега, а тада ће само тако говорити, језиком неупамћених предака! На космодрому јуначких опробавања и перфидних надигравања, жиг генски је заштитник од распадања. Језик је вода за напој издака, кодираних, да једино бране душе из којих су се одвили.

Остаћеш, и опстати само ту, на својој трустној родној планини, усред водене лаве, упркос уздрманом тлу и историјским ерупцијама у играма које увек започињу на шумадијском трну. Опстајеш на крцкавој кори Балкана као на својој јединој звезди, не зато што си жилавог ината, вековног самоповерења и самртне оданости моштима и пепелима предачким, у вери да жртве не могу бити узалудне, него што је племенитост и саможртвовање део наше културе, као Божји полог да биће и не постоји изван свог огњишта, пламеника, свеће и крста. А шта је тропрстје наших Морава, него водени крст забоден Господњом руком у средиште у језгро Србије! Преданост завичају није јунаштво, не живиш ту због хероизма или ината, него си таквим, трпљено стрпљеним, поносним геном наложен пре хиљада словенских година. Имаш мисију, земља те храни, са водом се венчаваш, жила староставна траг је будућег!

Сви смо ми иверје са Лазаревог крста, земља нам је света умиваоница. Вода воли молитве, али од ње сви учимо! И о давнини у оку Богородице, и о чврстом кораку по средини неба, цркве, речи... и о ковању мачева за одбране, и о чувању од псовке у воденици и метка из језика. Наша је вода у кљуновима птице Лазарице и Теслине голубице, и сокола орлованих изнад гробних јама и пећина уз реке. Воденим загрљајем Голијске Моравице и Ђетиње, Западна Морава нас учи слози којом се једино стиже до ушћа у море. Зато, дај Воду, светлости и истини гласа, и доступног говора сербовом сину Србину,

да спречи колenu под крилом неслогу: да то што имамо ал себи не дамо, као стару славу за слогу мењамо. Добро није, ни на боље неће, докле, једни гусле држе а други гудало.

Јер нама тек треба млађих Југовића, мудрих Јефимија и кнешких Милица, али без црва сумње у старим ожилцима. Моћни у љубави, сложни у повести, не би се клањали туђој заповести. Нисам сигурна да воду знамо да пијемо домаћински, а требало је научити само две ствари: како се ужива у пијењу и како се вода држи у устима у кључним тренуцима. Корисније је држати се природних речних токова и изворишта, него се устремити на сумњива нестварна ушћа.

Неслучајно, храмове људске вере Господ је засејао поред реке, на обалама у меандрима Западне Мораве, српску Свету Гору са десет манастира, између стења и снова. Жеђ за милошћу људском, и сложним дружењем, у комуникацији са Творцем - у обраћању Богу, над водом моравском има олтар и светилиште. У том светилишту, и вечерас, уочи Мале Госпојине, славимо воду у част и чест човеку.

А власници оваквог земаљског раја, и баштовани такве баштине, не могу да пропадну. Јер крв је вода, и око је вода за прозир погледа у прошлост и будућност. А кад вода тече кроз светиње, оно мало умног пепела у човеку, спремно је да влада Свемиром, ако, најзад, успе да овлада самим собом.

О томе су мислили Свети Сава и отац му Симеон кад су градили манастир Ваведење, и епископ Николај Велимировић док га је обнављао духовном руком.

Непроцењиви су Никољско и Каранско јеванђеље у манастиру Никоље. И Сретење за службу Св. Кнезу Лазару под иконом Богородице. И вежен крст златом и сребром, у најлепшем манастиру Свете Тројице, уз две престоне иконе Спаситеља и Богородице. Знају ли туђини који нас куде, за скромно Савиње са извором воде лековите из камена? А, за Кађеницу, у пећини гаравој од историјског памћења жртава крваве Хаџи Проданове буне, угушеног збега невиног народа?! Странце треба довести и угостити како само ми знамо, нека виде величанствену баштину Србина! После, нека причају да су се о нас огрешили, из незнања. Провести их кроз наш крај, макар као туристе, право из челичних авиона, чамцима и скелама преко воде, до цркви и манастира, крстова и олтара наде, даље, до Преображења, Успења, Узашћа, Благовештења и Илиња, можда и до манастира Жежевице, Стјеника и Вујана... Пре свега, показати им Лазарицу, Љубостињу, Жичу и Студеницу, и овде, ближе Крушевцу и Врњачкој Бањи, и тамо дубље, кроз Овчар - Каблар клисуру, где су неки манастири потопљени, жртвовани неумољивом кораку цивилизације. А, опет, због те неуништиве водене енергије, за хидроцентрале, за нове струје духа и тела, у корист будућег човека.

О води се може бескрајно певати и говорити. Над водом једни праве мостове за живот, други их руше, али не поруше мостове у нама. Они се самообнављавају јер над нашим рекама су капије Балкана, а то није само лирска поезија. То је истина епска, да ни Европа не би била дама да није одрасла на крилу наших ратника и сељака, и одскочила са топовског мяса српских баријада, кад је искуством требало градити Историју. Вода у нама, свеопростива је, православна. Она је наш јединствени начин обраћања свету, јер је од хука слободног проговора, без страха од ушинућа језика и ошинућа одјецима. Али и вода промукне од непрестаног доказивања своје истине, ако подмићени судија неће да је чује. Грло се умори под лажираном оптужбом да је гротло уништења. Несносна су кривотворења порекла људског гласа, неопростива су посекла човечности. Наш, исконски, начин је љубав којом смо правили чеда у чамцу под врбама, док су други спавали у креветима. Ми смо милосрдно пуштали златну рибицу у реку и кад нам не испуни ниједну жељу. Изгледа, свету са задњом намером, неприхватљив је тај невероватно искрен начин обраћања, часно и са поверењем, у коме се не може још дуго бити, скрушен и погрбљен као врба над реком! Ни наше млеко не може да се сири непомужено, а од вимена украдено претвара се у горку воду. Ни преданост и посвећење животу других, што тече сељачком жилом кроз све моравске летописе, није више радосна поезија ако не може да се запише у обичну књигу насупрот опстанка.

Срце је већ навикло да колонијално живи, без самоподривања чемером сазнања да љубав превише узима, децу одводи са огњишта, много позајмљује комшијама а нема, ни брату дугове да врати. Та моравска суза прочишћава, јер мора нове да храни, док старо освештава... Река тргне и усправи, помилује и успава, све даје али иде даље, и све носи...

Зорица Арсић Мандарић

Елеонора Лутхандер, Стокхолм, Шведска

ПОЈЕДЕНА ПЕСМА

РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА ЗА ПОЕЗИЈУ „ШУМАДИЈСКИХ МЕТАФОРА 2020“

ПЕСНИЧКА НАДАХНУЋА - Поједена песма, Елеонора Лутхандер, Стокхолм, Шведска

На конкурс ове, 2020. године, нисам послала као и обично три песме у три примерка, већ само три ПРАЗНА листа хартије потписана шифром "Поједена песма". Та шифра је горка успомена на песму коју сам, давно, пред тим људима појела! На једном листу, у шифри, овог пута сам чак прецртала "д" и додала "б"...

Тиме сам хтела да покажем да им више нећу слати своје бисере... јер за 15 година уредног слања песама, нисам добила чак ни неку трећу награду, као ни једну једину похвалу, а да не говорим о награди штампања нове књиге... Чак нису прошле године наградили ни др Александру Лутхандер за њену бергмановску поезију...

А знам људе који су само ради моје песме сваке године отварали те зборнике. Наравно, у Србији има врло много добрих песника, који свакако треба да буду награђени... Али зашто баш само ја не? Одговор је: "Нема секса, нема пара, али има све остало", ПОЕЗИЈА, на пример, али то се у мом случају - не рачуна. Читавих 15 година! Од мене су чак озбиљно тражили да им купим омањи, половни комби, да се може брзо и једноставно, доћи до Мрчајеваца! Уместо тога, ја сам сваког од њих, (186. песника) са по једном песмом, превела на шведски језик, у три тома књиге "Поезију ће сви писати (по стиху Бранка Миљковића) - српски песници које сам срела". Буквално сам превела СВАКОГ ко ми је дао песму или књигу, од академика до вратара Академије, сељанке на Каленића пијаци, па све песнике из УКС, као и незаборавног Јашу Гробарова, док је Радомир Мићуновић био први песник који ми је дао своју збирку. Увек је гласно коментарисао како је мени учињена велика неправда и са супругом је често долазио на моје промоције.

Веровали или не, "Шумадијске метафоре" су ипак "објавиле" мој празан лист у групи са називом: "Песничка надахнућа"! И потписали мојим пуним именом и презименом то моје песничко "чедо", моје "нулто надахнуће! (Е, за то треба и Нобелова награда, ионако су моје две књиге поезије на шведском језику уврштене у Нобелову библиотеку...)

Какав "уврнути", црни хумор, као и врхунски садизам! А иза тога стоје супер моћни "кафански певачи": "Украјски патуљак из баште КК", "Масни гестапо уредник" као и њихови "робови" који свашта гутају, само да им се газде смилују и да им негде објаве неку песмицу. Да не носим непобедиве гене са Чева (као и мој даљи рођак Новак Ђоковић), сигурно би ме одавно на смрт преплашили и отерали из њихове приватне Литературе. Срећом, постоји и слободни Интернет, (живео Бил Гејтс!) па сам била у могућности да осим у српској и шведској, оставим неизбрисив траг како у хварској, тако и у црногорској литератури. Све се то да проверити. Тонко Мароевић је, на пример, истакао у "Слободној Далмацији", да у једном следу и ја настављам литерарну традицију Ханибала Луцића и Петра Хекторовића! Нико није постао пророк у свом селу... али... Што је много, много је!

ПС. Песму сам заиста појела, то јест папир на коме сам је записала, кад сам на крају схватила да ми неће дозволити да је прочитам. Сви други писци у сали - гости Међународних сусрета писаца у Београду, дошли су на ред и радосно читали своје стихове. Узбуђено сам, у залуд, чекала да и мене представе публици у препуној Свечаној сали, као гошћу из Шведске и "наше горе лист", која је први пут дошла на Октобарске сусрете писаца, те 2004. године, а

Мома Димић је омогућио тај мој долазак. И када је објављен крај програма, спонтано сам устала и узвикнула:

- У круговима песничког подземља коме припадам, реч се не добија, већ се ОТИМА. Згужвала сам папирић са песмом, ставила куглицу у уста и дуго жвакала... Нико није реаговао. Људи су устајали са столица и пролазили поред мене, као да се ништа није догодило, "вук појео магарца"!

Прошло је од тада десет година. Један песник из Грчке поново је био гост на Београдским сусретима писаца. Угледавши ме у салону удружења пришао ми је и раздрагано рекао: "Ти си ПОЈЕЛА песму!" Хвала му за то дугогодишње сећање!

Убрзо сам, са свим окупљеним писцима, пошла на свечану вечеру у легендарну кафану "Орач". Када је загрмела музика, ја сам спонтано заплесала са тим грчким песником испред стола (носа) свих мојих душмана. Био је то дивљи плес пун дуго потискиване љутње; ослобађање од негативне енергије и очаја ради свега нечасног што су ми годинама систематски радили; колико су ме као писца и преводиоца оштетили и неуморно покушавали да ми укаљају част као жене. Једна песникиња из Шведске, Хелена Лејд, после повратка из Београда ми је пренела како су јој рекли да сам се ја скинула нага у салону удружења! А Украсни Патуљак је мислио да ће му се посрећити сулуди покушај да ме обљуби на поду испод стола у просторији у приземљу те куће писаца ... #MeToo!

Опет морам да се позовем на свог деду, Петра Дамјановића, родом са Чева, који је моју невиност пушком чувао све до моје удаје 1975. за акредитованог шведског новинара Пера Лутхандера, аутора књиге "Југословенска лица" ("Jugoslaviska ansikten"), објављене 1978. године.

А фантастични Грк, и сам врхунски песник - перформер, центлменски је пратио моје покрете, као да је био инкарнација неког мудрог Атињанина из Перикловог доба. Тај "ратнички" плес, филмском камером је снимио мој издавач и друг, књижевник Новица С. Јевтић.

"У рану зору" (омиљена песма мог оца), Новица и ја смо пошли пешице од "Орача" све до Теразија, и онда, он на лево, на Зелени венац, а ја десно - дестинација Котеж, у стан који ми је оставила мајка, руска племкиња, песникиња и сликарка Валентина Генађијевна Хлебин Дамјановић!

Да не заборавим још да сам многе од њих частила флашама оригиналног, светлог шведског пива марке "Лутхандер", из пиваре коју је 1856. основао чукундеда моје ћерке, Per W. Luthander.

Књижевник Небојша Ћосић звани Аши, добио је чак две флаше "Лутхандер" пива, како би другу дао својој сестри, хемичарки, на стручну анализу. Резултат је показао да је "моје" пиво направљено од чистог хмеља, као и оригинал од пре више од 150. година!

Па ни Шекспир није имао "своје" пиво, шалим се, наравно... Да ја, Елеонора Дамјановић, рођена у Крушевцу после 100 година од оснивања те пиваре, могу да наручим пиво са својим удатим презименом, под којим сам објавила преко 35 књига и превода, та чињеница није оставила никакав утисак на колеге из Удружења. И наравно, ни словца у новинама о тој јединственој, српско-шведској, пивско-песничкој судбини! То је на жалост лако објашњиво, јер су неки од њих дугогодишњи новинари и уредници и то у свим медијима без изузетка, тако да НИКАДА нисам, на пример, била поменута у рубрици: "Догодило се синоћ у Београду", упркос многим мојим промоцијама у кући Ђуре Јакшића, на Сајму књига итд. Ја се Београду, толике године, једноставно "не догађам", јер они то не допуштају, што се слободно може назвати културоцидом! Какву само моћ имају ти нељуди обучени у људе, готово већ пола столећа, са тим својим микрофончићима и гвозденим шакама које ломе врат поезији! Срећом не и кичму! Најсветлији пример је Бранко Миљковић! Класична освета медиокритета, Моцарт и Салијери...

Опрости им Боже, јер не знају шта чине!

Па да наздравимо уз "Лутхандер" пивце за живце! Живели!

Елеонора Лутхандер

Стојан Жупљанин, Република Српска

У сваком од нас Гаврило живи

26. јуни 2014. године

Ти си изабран од Господа Христа
И твоја душа, дјечачка, чиста
Да казниш охолог хабзбургшког цара
Да народ не тлачи, да га не вара.

Да га спознанији доведеш права
Да сина му узмеш млада, здрава
Да га на страшне ставиш муке
Да живот му узму српске руке.

Без казне се народ тлачити не може
Казни све охولة Господе Б о ж е
Нек осјете Твоју моћ и снагу
Јер свако воли слободу драгу.

Кроз твоју руку Господ говори
Што се за вјеру и љубав бори
Који је поставио цара за цара
Али му толика не даде права.

Гаврило брате, Гаврило роде
Мутне те слободе однесоше воде
Твојој храбрости свијет се диви
У сваком од нас Г а в р и л о Ж и в и !!!

Својом си храброшћу задивио свијет

27. јуни 2014. године

Својом си храброшћу задивио свијет
Јер си за идеале био спреман мријет
Постао си узор генерацијама које слиједе
Ако не живе у слободи, да и не вриједе.

Није ти задрхтала рука кад треба
Знао си да ћеш пре или послѣ пут плавог неба
Није ти задрхтала, нек се позлати
Мада ти због ње тијело пропати.

А био си спреман на патње и муке
Не желећи милостињу из туђе руке
Желео си слободу, јер рођен си у њој
Због ње си у крвав и пошао бој.

Са друговима својим из Младе Босне
Босне свих, Босне поносне
Мада иза вас нико стао није.
Уздали сте се у руке и очи двије.

Тежак сте крст на себе ставили
Хабзбургшку царевину сте у црно завили
Испрати сте Фердинанда пут небеског раја
Хвала ти Гаврило, јунак си, Б а ј а !!!

Исте смо судбине Гаврило брате

27. јуни 2014. године

Исте смо судбине Гаврило брате
Моћни нас анђели господњи прате
Наше су судбине тамнице и окови
Путеви историје, и њени токови.

Наша је судбина борба за слободу
Да је освојимо српскоме роду
Наше су судбине тамнице проклете
Гаврило брате, Гаврило дијете.

Наш пут је Господу добро знан
Он нам је од Њега рођењем дан
На њему су сузе, патња, голгота
И смрт је дио овог живота.

Храбро је гледасмо Принципе у очи
Из којих суза никад не точи
Тамнице су награда вјечном животу
И стога трпимо страдање, голготу.

Од стада свог си у свијет пошао
У несрећно Сарајево ти си дошао
У њему си у историју право ушао
Господњу вољу ти си слушао!

Са робије никад нећемо изаћи
На оном свијету тебе ћемо наћи
Чекај нас Гаврило, чекај брате
Нека те Господњи анђели п р а т е !!!

Лепа Симић, Цирих

КОВИД 19

Празне улице, паркови, возови, ресторани
и све што је човека чинило живим.
Тек понеки осмех, као нешто нестварно.

Људи журе са маскама, рукавицама
празне рафове, спремају се као да је
све п о с л е д њ е...

Једни причају о економској кризи
други се брину да ли ће опет видети сунце!

Смрзнутим погледима, нема краја
на растојању, нико никог да љуби
нема више топлих загрљаја
замрли животи...

Биће шта мора бити
У овоме смо сви ј е д н а к и!

ЗВОНА

Рано јутрос
Црквена звона звоне
Моје буђење плаче

Желим
Да те загрлим
Угледам твоје миле очи
Што су добротом
И љубављу
Грлиле мој свет

Тужна
Шетам
Небеским сводом

Анђеле будим
И молим
Уз тебе да буду
Док ја не дођем

А дотле
Опрости Мајко
Ако нисам била
Кћи
Какву си замишљала

Почивај у МИРУ

ЗНАО СИ

Окрећеш главу
као да ти је сунчев сјај
захватио очињи вид

Опусти се
живот је пун изненађења

Одједном
испред мене
кроз празно небо
падаш са висина

Збуњен си

А одаје те смешак...

Знао си
ја туда често пролазим
пресретачу мој

САВРШЕН СВЕТ

Основала сам једно
бесмртно место за нашу љубав

Као зимско сунце
расхлађујем вреле шаке
од знојења

Мој савршени свет
за тобом
као подводни вулкан
жари се

Пуштам те у леву преткомору
да заночиш
да ми откуцаји срца
певају
твојим гласом

Милена Вукоје Стаменковић, Берн

ОРАО

Док гледам
У даљину
Разлетео се ветар
Полегле птице
Планина
Висинама највиша
Водама најдубља
Орлу
Пут
Срцем
Бојом
Утире
Звезде му душе
Кћерке неба
Окриље дарују

НЕ ВОЛИМ

Не волим књиге
У којим нема простора
Да станем, дишем, разми-
слим
Кренем даље
Затворених очију
Ни слике у њима
Које гуше
Кад иза црнила
Нема светлости
И кад РЕЧ није лучоноша
Већ празна слова у низу

ПУТНИК

Путујем
Време не мерим
Осећања не казујем
Крила скривам
Путујем
Кораке скраћујем
Испред и иза-белина
Исписујем
Сабирам
Одузимам
Спој неба и земље миришем
Путујем
Додир ветра хватам
Врата отварам
Главу пропињем
Желим пут путева
Отварам очи
Више и дубље
Понор у њима спи
Треће мислеће рије
Тражи
Путујем мислима
Трагам питањима
Живот преламам
Делим као колачиће
Црвене, плаве, жуте
Путујем плавом бојом неба
Зеленилом реке
Хуком мора
Крај не видим
Наслућујем немогуће
Путујем
Не дам речи да пресахне
Сунцу да охлади
Птици заћути
Срцу олењи
Путујем
Соковима искуства
Жељом
Ја, путник намерник
Мајка, жена
У мени васељена
И док чекам
Ћутим
Не мирујем
Путујем

(Ћутим
- стара реч за осећам)

СЛИКА

Просила сам
Кору хлеба
Грч ми стао
У недрима
Сад сам стена
Без имена
Окамењена слика

СРЦЕ

У срцу моме
Заледило се море
У оку
Месец заспао
На раменима
Клонуле руке
Зид зидом озидан
Скаменио
Свет окренут наопачке
Полако царује

НАОЧАРИ

Задвојих децу
Поштењем и чашћу
Сад видим
Вукови около глођу
Задвојено
Остало
Како да им
Ставим ружичасте наочари?

СТРАХ

Страх од килограма
Ходе улицама
Свет наше деце
Деце наше деце
Плаши
Костури
Гутају ваздух
Хране се
Лепотом и саветима
Из лажљивих новина
Забрављају
Да су живи
И како се живи

Сања Петровић, Нови Сад

Криза? Ма јок!

То чекање у реду
за пензије ил' млеко...
Није то криза. Јок!
Ми то да се с комшијама издиванимо.

То што смо месо
из употребе избацили...
Није то криза. Јок!
Ми то вегетеријанци постали.

То што се којекаквим пилулама
кљукамо...
Није то криза. Јок!
Ми то живце и кости да одморимо.

То што ТВ не гледамо,
грејање и бојлер не укључујемо...
Није то криза. Јок!
Ми то електродистрибуцију помажемо.

То што кола из гараже
годинама не истерујемо...
Није то криза. Јок!
Ми то еколошку средину подржавамо.

Криза? Ма јок!

СВАКО ИМА СВОЈ ЈЕЛОВНИК

Пратећи политичку сцену, лако је уочити очњаке предстојеће кризе. Хипермаркети ће вероватно бити пуни али да ли ћемо ми бити у могућности да купимо храну.

С друге стране, села су нам празна, њиве запуштене. Можда би требало своју животну стратегију усмерити према селу, да обезбедимо храну у сопственој производњи. Тако гледано, за нас има спаса.

Него, мучи ме предстојећи ступањ глади политичара, када настане громогласна грмљевина њихових црева. И они ће се тада окренути селу што је у реду уколико се сами земљорадници не нађу на њиховом Јеловнику.

МЕЊАЈТЕ СВЕТ ИЛИ СЕБЕ

Од малих ногу нас саветују да марљиво учимо, завршавамо високе школе и да тежимо да се запослимо у некој државној фирми. Оно што прећуткују је да ћемо и тако високо образовани тешко састављати крај с крајем јер ћемо радити за власнике компанија, за државу којој плаћамо порез и за банку којој отплаћујемо хипотеку и кредитне картице. С друге стране посматрамо новопечене бизнисмене, које краси штуро образовање али и изузетна умешност у рачуноводство и инвестиције. Пардон, изоставила сам да нагласим њихову способност сурфовања по разноликим политичким таласима и стомак који све вари.

Кажу да се вежбом и упорношћу може све. Да покушамо. Са кључем успеха можемо да мењамо свет. Једино ме брине, с обзиром на наше склоности, да ће пре он променити нас.

**Бранка Благојевић, Градишка -
Република Српска**

ТРЕНУТАК БЕЗ ЗАБОРАВА

Слушам те како дишеш
Док уздишеш дајеш ми
Наду
Да ћу чути и како
Издишеш,
И како опет удишеш,
Дајеш ми жељу
Да још само који трен
Не дође крај
Да ме не оставиш
И не одеш одмах
Овог тренутка у
Рај
Гледам те очи љубави
Пуне одувијек
Отворене су још увијек
Још није вријеме
Да се склопе заувјек
Држим ти руке
Топлином испуњене
А знам да ће их хладноћа
Ускоро узети
Да стисак више никад
Нећу њихов осјетити
И да ће све ово
Постати успомена
Непрежаљеног
Трена
И да ће ме заувјек
Пратити њена
Сјена.

БУНАР

Усковитлало се шипражје
Трн руже пустио је крв
Црвена кроз лишће капа
Низ човјечји суд.
Дозива из бунара глас
Осебујног тона без вриске
Без страха васиона без слуха.
Храст узвишени дубоким годом
Миран без вјетра, без мрака,
Ћути, без ријечи, уштогљеног стаса
Слуша кап по кап пада.
Долази крик лавље рике
Узлетјеше птице, паником
Кроз груди без милости,
Без правца ужурбаних крила
Поруку пренесоше.

**објављено на страници Онлајн поезија*

ПИСМО

Пишем ти својом омиљеном оловком,
Стихове ове,
Ријечи душе овог тренутка
Саме лете на папир,
Игра ми срце и језа кроз тијело пролази
Кад замислим твоје снове
Од тог трена радости и среће
Нестане мој немир.

Пишем ти данас о дану овом,
И о јуче и о сутра,
Свакога дана ријечи лете
И сваке ноћи на мој папир слете.

Пишем ти ноћас док гледам у небо,
Па све до јутра док зора све буди,
Чаробна слова чудесне моћи,
Жеља ми је да ти некако долете.

Пишем ти да си моје свјетло у тами,
Да те безгранично, из дубине душе волим,
Ни сама не знам, како, ни зашто,
Немам опис љубави те.

Пред снивање се свако вече
За анђела чувара из срца молим,
Да никад, ал` баш никад,
Не заборавим, да мислим на тебе, и твоје
сне.

*(објављено на фејсбук страници Књижевног клуба
Бањалука)*

ЗАОСТАВШТИНА

Осјећам језу која долети,
Као лагани ледени повјетарац,
Који у истом трену
Одсвира своје ноте по моме тијелу,
Отпјева пјесму сјете,
Помилује по коси и одлети...

Осјећам стрепњу која ме гуши,
Страх од тих великих заобљених,
а оштрих канци,
Страховито срце бубњевим корацима
Крену да корача,
Погледом те тражим,
Нестао си, заувјек,
Ал' остао си, и даље, ту, у души.

Осјећам јарког сунца плетиво,
Звијездано небо које красиш,
Снове златне свиле умиљате...

Смрт гвоздену, охолу и ружну,
Убила сам утјехом,
Заоставштином твојом.

Осјећам јављање љубави твоје,
Сваким тренутком кад те се сјетим,
Од првог сјећања
Свих лекција твојих,
Свих мудрости изречених и неизречених,
А тек данас схваћених...

МОГЛА БИХ

Могла бих вјечност провести,
На крилима бесконачности кишобрана,
У мирису лаванде у провидној роси.
У сутону боја са сликарског платна,
Што шапутом на видјело зове,
И осмијех и сузу да поздраве ноћ и њену моћ.

О љубави читати и писати, вјечно бих могла.

Могла бих вјечност провести, у стиху, у прози
У заиграној нервози.

Као гљиве, што се шире, сунцем обасјане,
Ријечи се нижу са почетком и са крајем,
А без почетка и без краја.

Њену истанчаност страница од папира,
Помирисати и мирисом у потпуности оживјети.

Могла бих вјечност провести, у прожимању
Свјетла и таме, љубавних нити.

Могла бих вјечност провести.
О љубави читати, о љубави писати.

НЕДОСТАЈАЊЕ

Недостајање, пружам ти своје руке,
Чежњу да те видим да угасим не могу,
Тежим ка теби, у полумраку да осјетим,
Ону дубину мисли што сваки пут на лицу
Створе емоцију изненађења
Једноставности рјешења
Ону величину простих разговора
Што кратким реченицама све кажу,
И ништа, али баш ништа,
Не слажу, нити разлажу.
Слутим шта ћеш рећи,
Слутим, али не знам, а тако бих вољела
Изрећи све море што ме море.
Недостајање, хтједох ти рећи,
Вољела бих чути само пар ријечи,
Вољела бих да ми умјесто тебе
Постане неко у разговору пречи,
Јер никада нећу знати тачно
Шта би ми могао ти изрећи,
Јер на жалост срећи ускраћен си
Да ми можеш било шта више рећи.

АКСИОМ НА ДЛАНУ

Криве, праве, испрекидане, а повезане
Округле, овалне
Без писања, без брисања
Кретања змијског, хладног, а топлог,
Непромењивог.

Прецизно раздвајају простор
Око, иза и испред њих.

Могу да креирају шарену слику,
Могу да плешу,
Могу да се играју,
Могу да се њишу,

Линије на длану
Кашмирске су њежности и
Умјетничке вриједности.

Танке, ситне и крупне бразде
Које креирају
Преплићу се између, кроз и преко друге
Стварају облике геометријске љепоте.

Одишу аксиомом љубави...

Могу да крваре,
Могу да боле,
Могу да грле,
Могу да воле.

Линије на длану
Кашмирске су њежности и
Умјетничке вриједности.

Сања Лукић, Лондон

У њедрима Геје

Ти, што израњаш
из дубина морског плаветнила
што се рађаш на стијенама
орканских вјетрова
у немоћним њедрима Геје усни.

Ти, бесмртан у сазвежђу небеском
разапет у тајни пред истином.
Прећути!

У Богојављенској ноћи несаној,
Још један крик у аду
хиљаду немира у њедрима
док спремам постељу Урану.

Ти што израњаш из мојих мисли
као бисер у свили васкрсни.

Змајево гнијездо

Још сам сјај зенице ока твог
Недосањан сан мјесеца над обалом.
Пјена таласа остала на стијени
Минут чекања у вјечности што блиједи.

Још сам уздах у твојој души
Она нит између јаве и сна.
Још сам немир твог дана
Твоја ноћ неотпјевана.

Још сам сјај зенице ока твог
Крин у гнијезду змајевом.

Марија П. Најтхефер Попов, Зрењанин

ДОК БДИЈЕШ НАД РАВНИЦОМ

Хајде да скинемо окове, одбацимо стеге, клишее
неписане појмове морала, правила устезања
од наших жеља и хтења
Хајде, да ова моја босонога бежања
у будном сну заиста дотрче до тебе
па да ме твоја рука стегне
да једно другом отчепимо вене
закречене од силних жеља, сваке ноћи
док низ равницу гледаш, да ли ћу од некуда
доћи, јер истину знаш
бежим ти у мисли, од сопственог страха
да ми на срце не покуцаш, пред милион сведока
линија је танка која још стеже морал и устезања
Што више ћутим, све више ти дајем на знање
Буди јак за обоје, ћути и чекај ме
Под окриљем тајне, спремна на безрезервно
давање, доћи ћу, потпуно спремна на казне
Хајде, чекај ме и ћути наше тајне.

КАО...

Као каменац на старом сливнику
Као маховина на старом црепу
Као сирак у запуштеној окућници
Као заноктице на занемареним прстима
Као паучина у напуштеној стаји
Као тежак ваздух, устајао
у непроветреној просторији
Као испуцала фарба на сунчаној страни
Као јалово стабло лешника
неорезано од изданака
Као запушени олук лишћем,
Као... Као...
Као.... подивљала ружа
од небриге у заборављеном врту

Као укрисалисани мед
на хладноћи крај кошнице
Као непроходна стаза којом више не корачам
Зарасла у трње
Боде
Стопала, руке, лице
Хоће у очи
Као густа магла
Као снежна мећава
Као олујни пљусак
Као прашина
Као ...
Као ...
Као....обневидела сада батргам

А, чуваркућа се раскошно разбокорила
На крову напуштене куће
Са висине посматра сузе руже у заборављеном
врту
Тужне куће.....

ЧУХ ТИ ГЛАС МАЈКО

Кроз Твој глас уједе ме Твоја сиса
Мајко и плач
дрхтави глас, брига
Да вриснем до неба
до Бога самога
до пукнутих груди и суза мученица

Да пиштим, пропиштим
Твоје млеко (а већ јесам)
Мајко хоћу, чуваћу се и бићу добро

Туго моја, моје челичне сузе
....

Буди и Ти старице моја добро
рашири руке да Ти се вратим

Желим Те још бар једном
понудити лепотом коју Ти
читаваог века не успех дати

Мајко (О Боже могу ли ове сузе
мање болети и стати)

Мајко

**Марија Симоноска, Прилеп – Република
Македонија**

МАЛЕЧКО МОЕ МИЛО

Малечко мое, мило
што во скутот ми се свило.
Што рачиња околу врат спружило
и со очиња мили и поглед топол
душа ми гали и милува.

Малечко мое, мило
ти што од срцето и
од душата моја си,
ти што срце и душа ми радува,
очи ми полни и
љубов ми негува.

Малечко мое,
ти што за грижа и милост,
ме учи,
храброст и сила ми дава
и за борба ме спрема,
борба макотрпна,
борба сурова,
борба животна.

Малечко мое, мило
што во скутот ми се свило,
мирно, тивко, спокојно,
безгрижно и среќно
остани ми така
во твојот животен пат
се до последниот час.

ВЕРА, ЛЌУБОВ И НАДЕЖ

Вера, да веруваме во срцето на луѓето,
иако најмногу го сакам срцето на
животните.

Кои знаат да сакаат, почитуваат,
да те милуваат со поглед сладок
и да ти го доплат срцето како никој друг.
Да веруваме цврсто во љубовта.
Како наивни деца, па душата да си ја
полниме и сладиме.

Таа љубов, која можеби некаде е закопана
длабоко или избледена,
или можеби целосно збришана,
од болки и страдања
или пак од оние кои те цапале и ништеле.
Не! Нема никој немолистив.

Ама сепак има едни,
едни зли што вера немаат и љубов немаат
и така те ништат и се ти земаат.
Ама, не е точно дека нема љубов,
има секаде и во секого,
можеби сурова, невидлива,
но, секој срце има,
и мора некаде да ја има
вербата и љубовта некаде
таму длабоко, под градите.
Една надеж треба да имаш.
Една надеж иако мала,
макар и тронка била таа,
ќе те одведе до таа вера,
и таа вера ќе ти ја покаже таа љубов.
Не, нема да ги најдеш на ниту едно место,
каде можеш со дланки да ги допреш и
со себе да ги понесиш,
туку длабоко во душата и срцето.
Како синџир без крај,
со доза на капка ситна надеж,
вербата ќе те просветли,
кон љубов ќе те одведе,
така во круг.

Ама, има едно нешто што е посилно ,
потешко, што те челичи посилно
и од најцврстиот челик ете тоа е трпението.
Кога едно сурово тешко и мачно време
ќе те влече и пече,
па со трпение повторно
ќе те врати и поврати,
од најтемниот бунар, кон
трите највредни и најсилни нешта
ВЕРА, НАДЕЖ И ЛЌУБОВ.

СРЦЕ

Како часовникот што чука,
додека батеријата му работи,
или механизмот му го оддржуваш,
го чуваш како најскапоцено нешто,
така има едно необично, мало
што чука и бие,
во ритамот на твоите чувства,
емоции и болки.

Има едно малечко навидум,
ама многу големо,
како универзум без дно,
ги чува најголемите љубови,
болки, страдања, радости и воздишки,
едно нешто што обично
со умот не оди под рака,
па така многу ти создава мака,
солзи ти навира,
некогаш од радост, а
некогаш од болка.

Некогаш умот ти се мати,
од неправди и болки,
па се прашуваш:
-Има ли срце?

Да, има, сигурно има,
можеби со оклоп цврст,
ама секој сигурно срце има,
додека е жив,
додека мрда и прета,
тоа срце мора да чука.

ВИСТИНСКИ ЗОЛ

Убаво е кога нозете ти скокаат
и ти се чини дека леташ како птица,
убаво е кога трчаш и скокаш,
како срна низ планински висини
и си брз како зајак.

Убаво е кога душата и телото
заедно ти летаат,
без препреки и граници.

Убаво е кога
сам на себе си слуга.

Па никој, никогаш не треба да молиш,
очи да ти капат,
и одбивања да слушаш.

Најубаво е душата и телото
да ти се едно,
силни и цврсти,
па да чекориш и да се бориш
во овој свет.

Кога душата ти гори,
за копнежи разни,
кога душата ти се радува
и сакаш да полеташ,
да скокаш и трчаш.

Ете тогаш,
ако телото несреќа го фатило,
болест го зафатило
ете тогаш,
тој бол,
е вистински зол,
на сопствената душа.

Слађана Бундало, Крушевац

Чекање

Чекам те збуњена
пред налетом кише
Осећам како ми време одмиче
а ти, још ни пошао ниси
Твоје срце као да уопште
не постоји више

Долазе ми само
неке невеселе птице
као отровне стреле..
као вечита опомена
да сам још увек
на рубу литице

Како је сурова младост!
Како је кратка радост!
Како је поучна старост!

И као да не постоји ништа
ни време...
Човек је тај који све тка
па чак и сопствено време

Живим

Уморна сам од лоших људи
што откидају ми дане
Уморна од лутања
по опустелим улицама
пуним несвакидашње таме

Препуштам се свитањима
што парају небо
урањајући црвене ране
Препуштам се птицама
њиховим крилима
и песми за ненаспаване

Чезнем за непопијеним јутрима
пуним неизрециве наде...
Чезнем за свим оним путевима
на којима ми срећа остаде

Живим за лепу реч за сузу
Радосницу што никако да кане
Живим за онај лет заувек заустављен
За све дане оплакане

Јесења соната

Живот је игра, тек наговештај лепоте
Игра је бег од лажи
савршенство чуда
утеха за тешке дане
и ризница доброте

Све је попут лептира
који живи па нестане
Човек не би требало да много бира
кад му је најбоље тада нек стане

Живот је грумен глине коју човек сам ваја
Танка је линија између лажи и истине...
И треба много стрпљења
до самог краја

Срцем

Са свима на ти
са тобом на, волим те!
Јер, живот сам
поставља преда мном
приоритете
Ја хладне главе
пристајем на све
Осећам да је то
једини начин
преживљавања
у овом суровом
свету
где владају само
освете и издаје!

Можда је тако
најбоље
Како срце каже!
Јер оно је
једини мој бранилац
Шта бисмо без
тог осећаја
међусобног
припадања
у свеопштем хаосу?!
И како бисмо објединили
најлепше речи
и најтоплије исказе....

Како је човек
Мали без љубави!

Љубица Жикић, Крагујевац

СВЕТА ГОРА НЕМЕРЉИВА

Изронила си из дубина
Као нимфа чаробница
Море грли твоје скуте
Ветар косу рашчешљава
Огледаш се у зрцалу
Небескоме божанскоме
Из лађе ми поглед лети
Према твојим ризницама
Олтарима иконама
Краснописним молитвама

Никад неће моја нога
На кам стати прага твога
Вилин граде Виландаре
Хиландаре Божији даре
Никад стати пред једину
Женског рода заступницу
Богом дану Богомајку
Сабирницу Милосницу
Да целивам све три руке
Јер ми кућа миром дише
Јер ми душа стихом збори

Горо света немерљива
Ни на небу ни на земљи

РЕЧИ ПРОТИВ ПОЕЗИЈЕ

Док су бисерни таласи
Обалу страшно грлили,
Шаптао је напуклим гласом
У увојке моје мокре косе
Да писање стихова
Краде сате и дане у неповрат.
И док је вечерњи пурпур
Ромињао по морској пучини,
Одвео ме је босоногу
Далеко од врелог жала,
У сеновиту шуму борова
У одаје од маховине
С украсима од јантара.
Попут младог Пана
Изговарао је речи
Пуне мириса и боја,
Па сам, ухваћена у мрежу
Сребрне месечине,
С ума сметнула, да је
Ико икада песме певао
И стихове писао.

СТРЕПЊА

Из собе су одселиле боје
Кораци и кости шкрипе
На паучини трепере
Разапети позиви и поруке
Пристигли кроз зидове

Чезњиво посматрам
Звездано небо
Као град у даљини
Према коме ми је поћи

Да ли су све то
Твоје очи Господе
Које ми путеве осветљавају
Да не трнем од језе
Која из мрака извире

ПРИПАДАЊЕ

Он је облак који плови
Кроз тишину моје душе
Он је роса
Он је киша
Мога лица сјајног ока
Небом када муња севне
То он жељом грли мене
Он је моја звезда сјајна
Песма што надође изненада

Он је осмех
Он је поглед
Загрљај у коме дрема
Срце моје које снева
Месечина у мрклини
Када бродим по пучини
Он зарања у дубине
По корале и бисере
Па ми ставља око врата
Он је свирач
Он је певач
Свих песама које знадем
Извор вода мога жића
Моје сидро моје жезло
Радовање и плакање

ОСУЂЕНИ НА СНОВЕ

Осуђени смо на снове
Немило смо залутали
Измаглицом заведени
У царство вилењака
Лелујамао туђином
Као сламке на вјетру.
А у Крајини
Око наших ослијепљених кућа
Завијају вјетрови
И разносе нити
Снова и надања.
Завичајна туга грли нас
У туђим кућама и градовима
Блиједа мјесечина дријема
Изнад црних кровова
Испод којих станује
Накоћено звјериње.

Стопа испред стопе
Све дубље у туђину.

ПОД МАСКОМ

Као сенка у сунчане дане
Једна песма прати
Сваки мој корак и удисај.
Слушала сам је како крилати
У времену дарова и суза,
Ветрова и олуја.
Чујем је у овој осами
У којој надомак свету
Сањам додире и шапате
И посматрам властиту сенку
Како под маском
Крадомице улицама шета.

Из њених прозрачних акорда
Чујем у даљини реке разигране
Како се стрмоглаво бацају
У дубине бисерних слапова,
Слушам шум маестрала
Изнад усамљених острва,
Слутим магловита горска језера
По којима пливају златокосе виле
У загрљају пожудних вилењака.

Песма та душу ми блажи
Похарану opakим временом.

Крагујевац, 30. април 2020.

**Сандра Миладиновић,
Мајдево**

ЧЕКАЛА БИХ НАВЕК

Шта бих без птица
 Опрости селе
 Кад оне мене
 Тако веселе
 Без њих би брате
 Као без Сунца
 Увела она најлепша ружа
 Ватра сред срца
 Што увек тиња
 Престала би души да прија
 Ни гране не би биле ми миле
 Цвркута нигде кад ветар пирне
 Реке би стале, пут би залутао
 И сваки корак себе би спутао
 Чак оне звезде из васионе
 Тугу би ткале без птица болне
 Непроходне би горе биле
 Меане пусте тугу би криле
 А ја бих негде скрхана сва
 Срасла са земљом од чекања...

РЕТКА ПТИЦА

Постала сам ретка птица
 Чак и себи несхватљива
 Крила су ми крхка јака
 Срце болно ко у дива...

Сањала сам одвећ дуго
 Живела у Рајском дану
 И још сањам као никад
 Хитам зори у меану...

Цигани су моја браћа
 У весељу тугу коре
 Виолином и гудалом
 Бију битке, руше море...

Путујемо годинама
 Оног трена кад се родих
 Ја заиграх као чигра
 Реком хитам ка слободи...

И сад бескрај мноме влада
 И не вреди што ме зову
 Вуку назад да застанем
 Капетан сам на свом броду...

И боле ме стреле људске
 Пече кожа одерана
 Крв ми липти а ја летим
 Драга ми је свака рана...

И да умрем шта ми могу
 Јер ово је Сунце мило
 За ме поља засејало
 Песмом душу напојило...

Чак и вечни сан да свлада
 Овог часа срце лудо
 Зар би било ишта лоше
 Да из земље никне чудо?

Посред гаја израсла би
 Липа цветна и чаробна
 За друге би ретке птице
 Била као кућа родна!

Из семена моје душе
 Кроз њено би стабло чило
 Шириле се моје руке
 И грлиле небо мило!

И у јесен када лишће
 Као ћилим на ме леже
 Ја бих срећна почивала
 Сред немира људске језе!

БЕСПУЋЕ

Кад не знаш да волиш
 Знај ниси са Богом
 Кад не знаш да волиш
 Ни ја не бих с тобом
 Јер ја и овако некад
 Не знам куд ћу
 А ти би ме бесрамно
 Водио беспућу....

Ти не знаш да волиш
 Валовима хрлиш
 Као да ћеш славно
 Битку да изгубиш
 Или ћеш добити
 Али не знаш шта то
 Проналазиш журно
 Сво земаљско благо!!!

Кад не знаш да волиш
 Чему ли се надаш
 Старост ћеш сагорети
 Док ти младост страда
 И грешно ћеш себе
 Назвати славујем
 Оног истог борца
 Што тобом ратује!!!

И остаје тако он
 На бојном пољу
 Док се ломе копља
 И копита јече
 И види да губи
 Сузе скрива тешке
 Кад не знаш да волиш
 Крв неће да тече!!!

Кад не знаш да волиш
 Знај ниси са Богом
 Кад не знаш да волиш
 Ни ја не бих с тобом
 Јер ја и овако некад
 Не знам куд ћу
 А ти би ме бесрамно
 Водио беспућу!

Невена Татић Карајовић, Сиднеј

СПАС

И нисмо тада знали
да ти би спасио мене,
да ја бих спасила тебе.
Да ти би био мој пут,
а ја твој правац.
Ти мој звук,
ја твој глас.
Ти моје острво,
ја твоје море.
Твоје усне моја вода,
ја твоја жеђ.
Твој поглед мој сан,
мој сан твој дан.
Ти моје огледало,
ја твој одраз.
Наше сенке коло загрљаја,
наши загрљаји
једини могући спас
од света очаја.

РАСПЕТА СРБИЈА

Ој, Србијо, ти на расколу,
ти на престолу, расцепу, тробоју...
Ој, Србијо, ти на измаку,
птицо на замаку,
цвете црвени свео на пропланку.

Ој, ти моја на растанку
с душом окована у заметку;
Ој, вило плесалицо с истоком,
мајко нарикачо од крви са искапом!

Ој, ти стара ока замућеног,
вида помраченог,
сузом искапаног,
мојом речју у век исклесана,
сећањем ми с небом повезана!
Ој, ти негдашња дјево,
опевана косе расуте
од Косова до Јадрана;
песме разнете од Вида до Једрена,
Срема и Бачке мајко загрљена,
Книна и Барање облак растерана,
Херцег Босне моје сукње одвејана.

Ој ти моја мајко прастара
Ко ми те кида и ко те разара?
Хоће ли те стара комадати опет,
бацати с олтара у огањ нам пропет?
Хоће ли ми ти цепати оца од сина
што век пропати,
сестру од брата што у бој одјезди;
што јој суза путање му осветли
а он јој посла слободан ваздух
и зраке сунца
кад неман тешку шаком заузда.

Ој, ти једина опет те кољу!
Кољу а немамо мајчицу бољу
немамо другу, нема је нигда,
нашу је тугу молитва стигла:
Помози Боже и спаси нас
Србљу је стигао последњи час!

Ој, ти пресвети, у име Оца
спаси ми народ сина од Творца!
Спаси ми душу у име Христа!

Помози нам!

Чује се звоно
и куца час.

Распета Србија капље у крви,
ено је плаче и зове нас.

ХРИСТОВИ ВОЈНИЦИ

Вјечнаја памјат Христови војници,
ви што устадосте и узесте копља
што бесте храбри одважни и прави
грудима хватасте бесних гуја снопља.

Вјечнаја памјат Христови војници,
сви ви што падосте на бранику светом
до гроба хвала трагу вашем, крви
срцу што га душман проби бајонетом.

И за навек помен
ви, војници дични
у вечност одоше ваши славни дани
ви кренусте моћни против силе клете
За васкрс, спасење Христом одабрани.

И кличемо сада, ми потомци ваши
ма у којем боју, ма кад да сте били,
на част нам је, понос
што сте српске лозе
што сте за потомство крвцу своју лили.

Сад гробови ваши крај друмова стоје
неки по пољима и врлети пустој
ил' мору плаветном где с рибама зборе
ил' са птицом малом у тој шуми густој.

И шапућу тихо, опомињу стално
да је за част груде, вере и знамења
раб божји српски једном ту настрад'о,
и свој живот дао за спас поколења.

Опомиње данас и узвисло поје
сваки камен земље вољене нам наше
да некада давно одважно и храбро
војници пресвети за спас рода паше.

Зато стојте мирно децо новог века
на помен предака великих и светлих
ту где сад појете, играте радосно
некада је текла српске крвце река.

И нек је на уму свима понаособ,
сваком створу људском и мраву и птици,
до неба захвални,
до земљице наклон,
вјечнаја памјат Христови војници!

Милош Ристић, Крушевац

Да ли ми имамо право да бирамо
Докле ће да се турирамо и ретуширамо
Да ушнирамо како нас воле
Да се качимо бежично
Успети да се буде безлично
Да се понесе ореол свести
Волели смо се упорно
А онда ћемо се развести
Јер све је тако тренирано и балансирано
Ушминкано и романсирано
Пасионирано и искрено
Пољуби ме још једном мигрено

Врло смо истрајни распадамо се полако
План смо осмислили тако и тако
Ако смо за нешто извисили
Можда смо само умислили
Да живимо овај живот свети и погрдни
И умислили смо да умислили смо
Да смо блудни

Дејан Петровић Кенац, Крушевац

Између јаве и сна

О теби не знам ама баш ништа
И нисам неки чаробњак ни пророк
Ал кад те видим сав заблистам
Највећи сад си мој грех и порок.

И не знам шта ме ка теби вуче
Ал дуго траје а жеља већа
И док те гледам ја сам ко камен
Привидно хладан и пуно срећан.

Негде у себи тренутак тражим
Да могу рећи све што бих хтео
Ал ипак усне остану неме
Постајеш полако мог бића део.

И зато бежим од тебе дуго
Јер ниси сама нисам ни ја
Тренутак сневам ко да је јава
Жеља ме вуче а разум не да.

У смирај ноћи кад све утихне
Уђеш полако у снове моје
Шапато нежно проговориш
Љуби ме сада једино моје.

А руке дрхте ко да су криве
Као да их разум на зло тера
И никако сада жељу да смире
У сновима бар да им се предаш.

Не желим ништа а све бих хтео
И разум само заблуду ствара
Тренутак један ја бих желео
Тебе на јави и део сна.

Нестале речи

Минут тишине за нас двоје
Утваре ноћи ко да се буде
Зашто не могу речи да пустим
Као да ми стена стоји на груди.

Зашто смо тихи сада нас двоје
Ко нам је могао узети речи
И како руке да склопим у твоје
Остала љубав нестале речи.

Како да кажем еј мило моје
И пишем из срца песму тишине
Нестало време вратити не унем
Док срце само за тебе гине.

Тишина свуда на сваком месту
У глави бујица речи и рима
Како за тебе да пишем песму,
Да ли си осека или си плима.

Па онда јечим из душе целе
И вриштим снажно да нико не чује
Али ми и зато требају речи
Око мене се само тишина чује.

И тако склапам своје риме
У овој песми што тишином збори
Негде су у нама остале речи
Ал срце моје још тебе воли.

Милиметар од тебе

Знаш ми смо тако далеки, дивљи
Свако своју судбину носи у себи
Само нас милиметар од среће дели
Ти си ту као ваздух,
струјиш ка мени.

И када помислим да нестанеш
Ти вратиш се кроз снове сама
И несвесно пожелим
тебе на тренутак
Да будеш тајновит
део мог свемира.

Милиметар од среће,
тишина и жеља,
Нас двоје и та малена соба
која нас крије.
Жеља доноси радост,
тренутак среће
Чува оно што је,
само твоје и моје.

Скупио сам све свице
да пригушено
Обасјавају твоје тело,
звезде су згасле,
Топлина у грудима жари
узавреле страсти
Сваки је додир као магија велики.

Рукама клизећи по мекој кожи
Слика на најлепше пределе по свили
Уснама упијам нектаре сласти
Сваку кап што клизи са твог тела.

Додир нежности,
врела тела и занос,
Тихи уздаси секу
тишину бескраја
И цео свет сад стао је
у кофер пун среће
Док очи светле
са трзајем твог тела.

Сад ову тајну у себи носим
Све су ми жеље у једну стале
Поклони ми само
тај тренутак дивљи,
Нек цео свет због нас тад стане.

Тако далеки а тако близу
Милиметар среће нас дели од сна
Где ти као ТИ и ја као ЈА
можемо бити МИ
Само ако је жеља обострана,
Ако ме желиш колико и тебе ја.

Обљубљена жена

Ноћ, звездано небо,
Поветарац милује
анђеоско лице,
Коса на рамена пала,
Очи склапају мозаик од жеља,
Снови постају јава.

Тренутак нежности
Прекривен врелином,
Нечиста крв струји у теби,
И док ме мамиш бестидно телом
Ко мачка предеш и вилениш,
Знам умрећу
под прстима твојим.

Нежна, а тако дивља пловиш
Својом врелином по моме телу,
И видех срећу у очима жене,
Нисам путавао своје жеље
Једноставно била си део мене.

Ноћ спустила завесу позорнице
представа завршена,
глумци усхићено
шаљу последњи поздрав
тишини која
аплаудира уздасима
фењери се гасе
док ти утањаш у сан.

Драгош Павић, Велико Градиште

ПУТЕВИ СРЕДОКРАЋЕ

Узалуд злуреди неумник крчи и
хули,
темељи су моји укупани дубоко,
за слеме и олтар повезани.
Још чујем глас Јефимије
и клетву Лазареву.

Коме да запев њихов пренесем
иако хлебим хлеб пред иконом
и корим лажне свеце пред иконом.

То што грбача од бола шкрипи,
сјатили су се да гуле као стрвину
црви
а народ срећан као на распећу
мисле да нема срце у грудима
јер смо свој понос даровали људима
и у небеса да се винемо
и звезде за све нас скинемо.

Примисмо писмо злогуко
пуно вукова, помињу се времена
вечна и истрајна
али насрћу крвникова жвала
због мржње што нећемо
њихово хвала.

Хоћемо наше, ћирилично,
док у глави звони јаросно опело
покојник се не помиње помно,
мисле шкрто да нам је семе затрто,
па нека им је лака земља
само даље од нашег поднебља.

Нећете више због анархије крвопро-
лића
да издајнички качите прапорце са-
моживо
јер тако свету шаљете питање
зашто постоје ове голотиње.

А кад смо под њим певали оде
све је било хаљина од свиле
али се лепршала на месечини
па кад његов ореол зађе
претвори се радост у безнађе.

Била је празнина голема
и пиштала као судбина недосањана.
Мислили смо да смо јастребово племе
али нема стрицева ни браће
да крче путеве кроз средокраће.

Ако се питам шта ми је у души
онда ће све постати лош дан
јер сам им рекао све што знам,
нећу да досипам со на рану
још незараслу
нечињену у глувом времену.

***Поетско стварање**
је необјашњива тајна,
као рађање човека"(Лорка)*

Мисао космички луда
вине се у пространство
хоће да дохвати звезде
у њиховом шару
и на божијем олтару.

Пренесе се учмалост ума,
зацари, овенча, оплоди
где се посустало,
подстицај дадне где се
изнемогло,
раставља и растаче или окрутно
без пардона звижди за нама
нашим надама и сновима.

Каткад отежа посусталим ходом,
ни боса нога није лака
а већ следећег трена
сва омађијана и опијена
дигнуте главе пркоси
не преза да боле наноси
с лакоћом и презиром
одбаци све, измами усклике,
радости и туге,
дарујемо само умне
да људски век овенча славом,
да себе дарује нектаром
кад Олимп приволимо
да богови дароносно и нама подаре
бар мало онога што оста
у кутији лажљиве Пандоре.

Андреја Ђ. Врањеш

КРЊИ ЧОВЕЧЕ

Лако је бити зао,
 преварити стрти,
 памет ти не треба,
 да видиш очима без неба.
 Чувати мрак у срцу и будала може,
 шта болесније има,
 од мржње испод коже.
 Али како после у тишини страшној,
 са собом се у немиру наћи,
 гледати звер у себи
 и мирно из греха изаћи.
 Питање оштро ко орлово око,
 не паметуј мржњом зато,
 буди човек дубоко.
 Живи какав да си у својој си срећи,
 дани ће ти светли пролазити,
 никад нећеш од себе утећи.

ОНИ ШТО СУ ЗНАЛИ

Где су сада они што су знали
 и време је нестало са њима,
 Сунце се сакрило,
 ништа се не види, лутамо.
 Вратите се због оних који вас чују,
 вратите се због лепоте.

08.09.2011.

МАГИСТРАЛЕ

Кренимо путем гладних волења,
 где се прожимају врлине,
 оставимо трагове ветровима,
 сачувајмо дубоке обзире
 и најлепше навике.
 Потражимо мекше дане,
 где доброта радује,
 светлост слуша као звук,
 живот осмеху дивно пристаје,
 где тамних истина нема.

31.08.2020.

У ВРЕМЕНУ

Птице се радују летом,
 ако небо изгубе,
 падну испод властитог
 искуства,
 постаће сестре кокошима.
 Њима се трен претворио у
 ишчашену вечност.

ВОЖДОВА СВЕТЛОСТ

Русијом он воли,
 кад јој име куну, не ћути,
 кад тамом запрете,
 светлост њену слуги.

Из Тополе кличе,
 мајчице помози,
 а њој је још теже,
 помоћи би хтела,
 али како,
 на једној нози?

29.08.2020. године

НЕМИ ЖИВОТОМ

Кад те речи заболе,
 душа терет скрива,
 животом заћутиш,
 заборавиш да си
 говорити знао,
 мисли лете преко
 поораних њива,
 живот цео
 у сликама враћаш,
 протутњале године
 шарене,
 кажеш себи јужан,
 Кад ће да се јаве оне
 кантилене?

ЧОВЕК И БОЛ

Човек се појавио као биолошка истина знатно после
 настанка живота на овој округлој у бесконачју колевци,
 бол и човек се упознају одмах. Бол је човека дочекала
 код првих његових пораза, онда га увела у прве победе.
 Без бола човек би био крхкији, нежнији али и свирепији,
 тек када осети бол он се сети да из времена вреба смрт,
 сретне се са страхом, види да границе постоје, да ништа
 није вечно па ни он. Бол указује на вредности и мане
 људске природе. Када је отаџбина угрожена болом се
 брани. Болу се поклонити треба, велика је он тема, ко
 би иза дела храброг стао, јунак био, можда песник, да
 бола нема ?

ЦРВЕНИ САН

Из ока неба сузе
 временом соли,
 старац дечак далеки,
 заклано јутро снује,
 испод њега црвен корача,
 око је тмурно
 постало и моје,
 за сиву дубину плача.

ЧЕКАЊЕ

Увек се неко
 или нешто чека,
 дочекан врисак дечји,
 ода је животу,
 гранороги чекајући
 борбу, чека право
 на нежну лепоту.
 Чекањем се
 живот и смрт сретну,
 болесном је време
 тужна хипотека,
 чекање је
 каткад варка, нада,
 да чекања нема
 кад би било сада ?

МАМА

Слушао је из даљине
 времена долазак оног истог
 звука четинара пред олују,
 осјећао ароматични мирис
 борова остављењених у
 размаху дјетињства када му
 је ђед приносио дарове
 својих сјећања.

Тугом је дотакао утробу
 неба, заплакао тишином, као
 да се срео са звуком прве
 изговорене ријечи.

ЧОВЕК И МОРЕ

Величину мора схватимо тек када се нађемо између двају плавих бескраја неба и воде. У пустињи лепоте изгледамо смешно минорни или тужно немоћни. Само они који се овом пространству животом приклањају препознају разлику између себе и мора. Ову истину би требало спознати да се пролазни не узносимо.

МАЧО ТИПОВИ И ОНЕ!

Хладних емоција брзих решења, обликовањем тела обликују его, спортски профилисани, теретане су њихове библиотеке, за апотеке они не знају. Бесомучно тренирају на справама, вратилима, притиснути тековима, сапети и подигнути у времену кретању. Телесно им је симбол предности, једини смисао. „Украшени“ тетоважама, бицепсима, трицепсима пред огледалима дањују дивећи се садашњости својој. Знањем инфериорни, делују безизлазно у свом свету. Са фрајлама жуљају кревете, функционишу оргазмично, гледају очима у којима станује вечита зима. Док оне дугоноге као газеле, шверају на високим потпетицама, отворене али не духом већ торзом, утегнуте у корсете кидишу сексипилом, што имају то и дају. Сунчане наочаре носе и зими и лети декоративно као рајфове. Пирсинзима избодене, где их нису провукле: Висе на уснама, језику, носу, обрвама, стидним местима, естетика бизарног. Страст поклањају појединачно знају и групно, задовољене, никада задовољне. Све што их може увести у свет арта: Позоришта, галерије, филмске пројекције, библиотеке, музеје оне ни завириле нису, тематске трибине њима су стране, индолентне према обавезама свих врста осим.... Неприродне, празне и испразне, театаралне брзо хватљиве, занимљиве транзитне, за типове који обесни троше њихова тела као какав материјал док се не истањи онда баци и одбаци. Не читају ни кулинарске рецепте. И они и оне без стила, извештачених манира одбијају лакоћом упознавања.

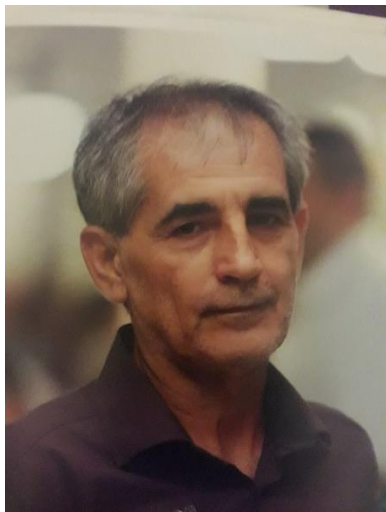
СВЕ РЕКЕ НА ЈЕДНОЈ А ДУНАВ НА ДРУГОЈ СТРАНИ

Реке су приче, тајне које теку, виде, чују, а онда отеку, а кад би одговарати знале оне би казале. Границе различитих култура, попришта ратишта и мирилишта, пролазе непролазне, вечне и задивљујуће, увиру. Њихове су обале трагови великих цивилизација, њихових падова и још већих уздицања. Места питања и одговора, оне као да су у времену постале једина одбрана од заборава, над њима тишина шапуће или им хук додирује небеса и све оне помало личе једна на другу. Али има једна велика река бићем различита, величина модра Дунав се зове, познаје га вечност, он потиरे људске забуне и неспоразуме, лепотом својом доминира. Само се на њему може осетити страх, који на нас прелази тишином оном истом која Космосом влада. Плава рапсодија, али Гершвинова није, код њега је баш све његово, он као да и не тече већ пулсира. Неупоредив са нашим кратким трајањем смирује намене човекове враћајући га исконској мери. Река а као да није, исцелитељ најтужнијих погледа, парадигма моћи, симбол вере, он јесте утеха, зазор и опомена. Грли Саву на месту најлепшег планетарног заласка Сунца. Мистичан колико и харизматичан, мудрац коме се прилази са страхом као кад се излази на испит. Џентлмен, велики господин Дунав истином се јавља. „Могу да га мрзе али му се диве као што рече песник“. Звездама он се удвара.

15.08.2020. године

ПО ЗАНИМАЊУ ЧОВЕК

Luis Sepulveda, Чилеанац, дечји писац и писац за одрасле, драмски писац, добро је познат нашој широј јавности. Чувени су његови драмски комади „НЕРУДИНА САХРАНА“ и „ИЛЕГАЛНЕ ПРИЧЕ“, уз све ово још је и песник, новинар, режисер, музичар, ипак од свих наведених најлепше занимање му је човек. Становници Латино земаља небу милоугодних имају обично било какав урођени таленат. Једноставни и када су велике звезде они се прошетају кроз своје и туђе животе, таква им је лепота размишљања, ритам светлости, кад умиру, умиру у стилу виртуоза за клавиром док им се у очима гаси кондоров лет. Унутрини свога бића, цвеће Анда и лет рајске птице високо изнад времена сматрају јединим правданим одјеком радости, ехом слободе, или суштином. Сепулведа је био и остао дечји писац, што је његов главни искорак у вечно непомућено. Са супругом поетесом Кармен прошао је тортуре Пиночеове људско - људске мржње. Писац још и приповедака за одрасле познате су многе: Збирка пустоловних прича о неом Узбеку које јединствено приповедају о развалинама прошлог, откривајући шта је вредно и заборављено, спајајући иронију и живот у драму, шта је живот друго већ затегнута тетива лука који на крају потпуно попусти. „Зато говорио је Луис користимо младост максимално „НЕ ТРАЖЕЋИ НИ ОД КОГА ДОЗВОЛУ“. Знао је да живи у свету неправди, прљаве тржишне утакмице у којој је егзистенцијално важно „ОСТАТИ ЗНАТИ КО СИ“. Сепулведа је до краја веровао у хуманији свет, у којем је слобода највећи израз правде сваког друштва. Као неуморни бунтовник мислио је као и сви њему блиски, да ј историја на његовој страни, када га сагледавам из угла данашњег, личи ми на играчку коју деца у игри растуре, али играчку која је жива и ипак срећна због оваквог свог завршетка. Ватреног темперамента остао је на страни ватре. Ове 2020.године ЦОВИД 19. изгорео је заједно са њим и последњу његову побуну.

Душан Комазец, Станишић

ВАСКРСЕЊЕ

Умро је човек на врх голготе,
сред мора бурног усамљен брод
што к' себи мами кајне животе.
Живот свој даде за људски род.

Све грехе наше у ружне дане
окаја смерно, за тили час,
Син Божји који пречасне ране
понуди Оцу за људски спас.

Два тужна дана без богочовека,
безнађу нико не види крај.
Трећи дан душа пронађе лека:
васкрсну Христос, у тами сјај.

ЉУДИ ОД КАМЕНА

Пренута у тишини дах слутњи немих љуби
врлетна стена којој јецај столетних звона
нуди копрену бола, позну јесен, јер она
тугом камених снова обличје своје губи.

Свуд наоколо руде необична знамења
поређана у низу. Од њих вајари стари
дрхтавом руком клешу к'о слепи неимари
обезглављене бисте. Вапај тужног камења.

Као недовршени људи немог камена
изничу у тишини ти потомци мраморја.
Незаруђени ликом стреме висини горја,
ал' их стално спутава гордост моћних стамена.

ДУХ ПРАВОСЛАВЉА

Док дух православља са истока руди
отвара се небо, сву природу буди.
Пренуле се реке, брда и долине,
разбудише спокој царице тишине.

Заруђена поноћ чежњом затрепери.
Српски народ моли огрез'о у вери
да благодат с' неба на њега се спусти.
Сред молитве смерне глас нежни изустути:

Хвала теби Оче, хвала неимару
на предивној ноћи и најлепшем дару.
Хвала теби што си на земљи, у води...
Прослављамо Божић кад Христос се роди.

Захвални смо теби Богомајко света
на рођењу Христа, небеског детета,
што душама грешним пронашла си лека.
Ми сада у Богу слаavimo човека.

У небеском пламу месечине сјајне
заискрио занос љубави бескрајне.
Заблистале звезде у злаћаном руху,
слава Оцу, Сину и Светоме Духу.

НОЋ МИЛОСРДНИХ

Зовем се Марта, рођена деведесет неке
када су као крушке по моме завичају
падале бомбе с неба и мирну воду реке
мутиле. Наслутиле таме што вечно трају.

Тад нисам ништа знала. Испричаше ми људи
мало касније кад сам појмила да су снови
препуни ноћних мора били ти дани худи
што сваке ноћи руде, опет постају нови.

Данима безнадежја тихују лепе речи.
Злослутни запад стално сунце ненадно гасне
веснику туге којег облачје увек спречи
да барем на тренутак обљуби поноћи јасне.

Не знају они тамо да ове очи снене
пустиња су без кише из којих само нека
суза у покушају разбуди успомене,
па се извору врати као кориту река.

Двадесет лета пуним сама на белом свету.
Стазама бола хрлим, таква је судба клета.
Крај мене усамљени лептир у ниском лету
тужи, јер божур нежни неће више да цвета.

У ноћи "милосрдних анђела" палим свећу
за покој душе оних који су живот дали.
На светој српској земљи пронашли своју срећу.
Вазнели се ка небу, грехе су окајали.

Милан С. Марковић, Семедраж

КОРЕНИ

Кад Србин пусти да урасте,
ограда, бунар и кућиште,
у грудима камен му расте,
а душа се претвара у стрњиште.

Кад Србин прода њиву,
продаје очеву муку и зној,
и на међи прастару ранку шљиву,
и успомену што ћути у њој.

Кад Србин прода кућу,
продаје и ђедов гроб,
постаје лист без корена у беспућу,
вечити странац и роб.

Кад Србин заборави претке,
изгубљен остаје у бескрају,
туђин је огрнут лажним сјајем,
у свом имагинарном рају.

Тад постаје путник залутали,
без свога имена и презимена.
Горки су његови плодови с`јесени.
Ни дрво не расте без корена.

ДАХ

Латице ружа свија око тебе,
правећи постељу мекшу од неба,
чува ти срце да не зебе.

Само ми један поглед твој треба.

Исто к`о ружа, свијаш мирисе своје,
у пупољак који лепотом задивљује,
увиј и мене у власи косе твоје,
да ме бехар твој, скривеног смирује.

Покриј ме нежним латицама својим,
белим рукама меким попут свиле,
укроти у загрљај све немире моје,
давно су ми ноћи тебе сниле.

Само ми један дах са усана треба,
усана твојих, боје руменог вина,
док ноћас ми срце самоћа вреба,
и дели од тебе даљина и тишина.

СРБИНОВА МОЛИТВА

Нисам ја ништа друго, до Србин. Јер то ми у аманет `оста,
тако ми светог Христовог распећа и Васкршњег ми поста.

Не тражим од овог суровог света ни силу, нити славу,
већ само љубав, срећу и здравље и веру Православљу.

Не треба мени ништа више, од овога што сада имам:
лепоту рајску свуд око себе и снове своје што снивам,
погачу врућу и мирис тамјана за дане нам Божића,
благослов Бога, крсну славу и да ми је пуна кућа.

Нисам ја ништа друго, до Србин. Јер то ми у аманет оста,
од мога ђеда и оца његовог, јер поносим се ко сам:
Потомак вештих руку сељака и ратника са Солуна,
и дете ливада и поља цветних, пропланака и шума.

Нећу ја ништа друго да будем, до овога што сада јесам,
јер знам добро да Срба има, овде где сада сам:
У земљи поносној, тврђави чврстој, што сва је своја страдања,
претакала вешто, к`о винар вино, у море вечитог надања.

Нисам ја ништа друго, до Србин. Јер грешан добро знам,
за брата, сестру, оца и мајку и живот свој ћу да дам.
Да вечно гори ватра огњишта и кућни праг ми сија,
тако ми Господ Бог помог`о, живела Србија.

СУНЦЕ НОВЕ НАДЕ

У пролеће кад се месец рађа,
жут к`о дуња, кроз врбово пруже,
у ноћима пуним уцветалих звезда,
на пољани далеко од куће.

Крај Дичине што шапате скрива,
и брестовом лишћу шапуће жуборе,
лутао сам све до касног сата,
чекајући завичајне зоре.

Док ми бехар златног праха,
пада на лице с`прецветалих звезда,
у сенци листалих мириса ораха,
чекам цвркул јутра из птичијих гнезда.

А река ми тихо, шапће успомене,
сећа ме на дане, кад сам дете био,
на топлину куће што чекаше мене,
кад сам јутром с`сунцем, у њу долазио.

И ево га опет, плаветно свануће,
зора зове на уранак ливадске мелеме,
сунце здрави месец кроз врбово пруже,
и он тихо зађе, за шуме зелене.

Кап росе наздравља, овом новом дану,
жута дуња узрела за пропланак паде,
лахор пирну дах сунчевог жару,
огреја ме сунце, сунце нове наде.

Секулић Драгомир – Драган, Лепосавић

ВИДО ЈЕДНЕ ОЧИ ПЛАВЕ

Видох једне очи плаве
чини ми се море да је,
светлуцају ко таласи
и чују се свуд уздаси.

Црна коса, плаве очи
у грудима срце скочи
у таласе плаве жели
да се мало развесели.

А таласи бију јако
шта да радим, мила мајко
Да л` ја смијем да зароним
или мајко да је молим.

Поветарац усне додирује
црну косу нежно јој милује
како ја да волим плаво око
чини ми се нешто ми високо.

Драги Боже, сад тебе позивам
како плаво око да целивам
скупи снаге и срце примири,
храбро напред можда будеш мили.

СУЗА КАПЉЕ

Суза капље кроз блузу пробија
у грудима рана ми је жива,
а он седи за кафанским столом,
не размишља он за мојим болом.

Шта да радим, моја мила мајко,
у грудима бије срце јако
како, мајко, да га заборавим
где да идем, коме да се јавим?

Да ли, мајко, за то има лека,
можда њега друга цура чека,
шта сам њему јадна урадила
врати ми се, ти љубави мила.

Чекаћу те ја на старо место,
на састанку где смо били често
немој каснит, тугу заборави
буди добар па се мени јави.

Тече време, а он се не јавља
нити пише, нити ме поздравља.
На глави ми сада коса бела
да л` је тако то судбина хтела.

ЗОРА СВИЋЕ

Зора свиће, а река жубори,
у наручју она ми говори:
- Само љубав лепша је од јутра
и од росе што лепо светлуца.

Твој загрљај мене опчинио
шта си, драги, са мном учинио,
ништа живот без тебе не значи
твој пољубац од свега је јачи.

Поред реке птице запеваше
он је стеже у загрљај јаче,
обоје су били раздрагани
јер пред њима иду лепи дани.

Подне дође, они се још воле,
сунце шаље њима зраке доле,
милује их као мајка дете,
сунце виде да су пуни среће.

И заједно вече дочекаше
на небу се звезде појавише
иза брега месец се појави
и њихову љубав отпоздрави.

ИБАР ВОДО

Ибар водо, течеш кроз Краљево
на Косово има л` нешто ново?
Шта Ситница теби проговара
да л` на југу има нека нада?

Шта ми Срби на Косову раде
има л` среће, има л` за њих наде
има л` песме, има ли весеља
шта Ситница теби приповеда?

Остаде ми тамо мила, драга,
а ја одох, реко, изненада.
Ратни вихор одвоји од куће,
а ње нема да речи шапуће.

Кућа ми је, реко, изгорела
драга неста негде невесела
сваког дана ја се, реко, трудим
драгу тражим и за њоме жудим.

Упитај ми ти Ситницу реку
да л` за срце има ми утеху
да л` зна можда где је драга мила
крај Ситнице што ме је љубила.

Наташа Пајковић, Беч

УРАНАК

Истрчала босонога поред цесте на пропланак,
преко траве орошене, кроз жуте маслачке,
журила је к'о без даха на нови уранак,
да осмехом дочека све сунчеве зрачке.

Хладном водом из потока умила је своје лице,
покретима сасвим нежним, да га не би замутила,
тихим гласом поздравила, у пролазу мале птице
и хитрим се корацима према брду упутила.

Кроз ваздух се осећао мирис белих јоргована,
мешао се са праменом њене дуге косе,
младост бујна процветала, још не милована,
к'о пупољци нежни, што лепотом заносе.

Хвала Боже за природу, што си нама поклонио
и за здравље које имам - шапатам је говорила,
што си моје снене очи, опет јутрос отворио,
да би ове зраке сунца, ја рукама обгрлила.

Устрептала од радости, к'о на поветарцу ружа,
са блаженим погледима, околину прелистава,
у свитање новог јутра према небу руке пружа,
све мирује, зора руди, њено срце подрхтава.

СТАРОСТ

Човек је стар толико, колико се старим осећа,
а не колико у себи прохујалих година носи
и свако ново јутро додатна му је срећа,
ако му сунчев зрак на лице осмех доноси.

Када младост прође, настане зрело доба,
још узбуркано крв тече кроз његове вене,
остаје жеља и нада, да се у свему опроба
и са новим еланом у будућност неку крене.

А године се даље нижу, цртају боре по челу,
док осмех на уснама још времену пркоси
и тек када сам примети, по неку влас белу,
схвати шта значе године, које у себи носи.

Живот може бити леп, ако срце зна да пева,
у позне године, љубављу се старост мери
и сваки онај тренутак, који се будан снева,
остаје у души човека, од среће да трепери.

МОГУ ЈА

Могу ја вода бити, што потече са извора,
свежа као рана младост, као суза чиста
и отиче брзом реком, све до плавог мора,
ако ти због мене, на лицу поглед заблиста.

Могу ја сунце бити, што нам са неба сија,
зрацима својим топлим, живот свему даје,
промрзле руке греје, рањеној души прија,
ако ти осмех на уснама, за мене траје.

Могу ја ватра бити, што букне изненада,
никада не јењава, у срцу вечно пламти,
замрзнутим чежњама, једина жеља и нада,
ако ти мисао кроз време, моје име памти.

Могу ја ружа бити, што с' пролећа замирише,
најлепши цвет у башти, јарко црвене боје,
несаломива на ветру, блистава после кише,
ако ме само на трен, дотакну руке твоје.

Мирослава Смиљанић, Град Сталаћ

ЗНАМ ТЕ ГОДИНАМА

Знам те годинама.
Не може ништа бити међу нама.
Ниси, ниси мој број!
Ниси, ниси мој број!

Не надај се мени.
Ти припадаш другој жени,
а ја припадам другом човеку.

Моје срце не може
да ти љубав пружа,
ти си пријатељ,
мог, покојног мужа.

Мога мужа погазити нећу,
некада сам била тужна,
а некада са њим сам,
делила срећу.

Ниси, ниси мој број!
Ниси, ниси мој број!

УБИО СИ МЕ

Убио си ме
Али још увек живим
Али зато сам ја крива
Зашто сам те у срце примила

У мом срцу
Пронашао си дом
И ако си сада са другом женом

Моје срце још увек куца
И куца и твоје
За нас обоје

Када моје престане
Престаће и твоје
Везани смо једно за друго
Не могу да нас раздвоје

ВОЛЕО СИ ЖИВОТ

Волео си живот
и живео за себе и књигу.
Волео си некада и мене
а волео си и друге жене.

Често си излазио
а мене саму остављао.
Волео си Јужну Мораву
и често си на купање
на њој одлазио.

Гледао си таласе и
шетао поред Мораве.
Добио си инспирацију
да напишеш роман
„Сан Јужне Мораве“.

Али, судбина је јача била.
Док ниси у води
на стакло нагазио,
сепсу добио
и за двадесет дана
живот изгубио.

Нико не зна шта му дан спрема,
тако да ме оставио саму,
да ме његова сенка,
свуда прати.

Вежу ме успомене,
некада лепе, некада тужне.
Што је рекао Његош:
„Чашу меда још нико не попи.“.

НОЋАС САМ ТЕ САЊАЛА

Ноћас сам те душо сањала
Ноћас сам те душо у сну грлила
Ноћас сам те у сну љубила
Ноћас сам твоју косу миловала

Ноћас сам твоје руке
на мом телу осетила,
када сам се пробудила
онда сам погледала,
када моја душа поред мене спава
а ја размишљах да ли је
био сан или јава.

Толико сам срећна те ноћи била
што сам свог драгог снила.
Све што сам снила
то сам са драгим и урадила.
И те ноћи среће
са драгим доживела.

Градимиr Карајовић, Крушевац

ЖИВОТ ЈЕ ЈЕДАН

Подигни чашу љубави
наздрави с нама назздрави
ова ноћ нек нас састави
да се никада не заборави

Живот је један, живот је чудо
живим за ту лепоту
јер сваки човек заволи
лудо бар једном у животу

Загрли сад ме загрли
једина са мном остани
ова ноћ нек нас састави
и до зоре да нас не растави

Живот је један, живот је чудо
живим за ту лепоту
јер сваки човек заволи
лудо бар једном у животу
и још једном у животу

ЗЛАТНЕ ЖИЦЕ МОЈЕ ТАМБУРИЦЕ

У даљини багрем ломи гране
не дирај те ноћас старе ране
пусти те ме само свирајте
златне жице кажу све у лице

Ја сам слаб баш на тамбурице
сузе моје песму бирајте
срце моје дал те имам
покрај тебе душо остало је

Питају ме што сам сам годинама
ал не знају да сам с тобом
у мислима сваког дана

Куда иде све то не знам сам
само знам да фале ноћи,
дани као у рају
у твојој загрљају

Али жице моје тамбурице
Кажу све у лице
Али оне знају шта да свирају

ЉУБАВ ЈЕ КАО РУЖА

Куда иду старе љубави
кад срце више не воли
зашто у неком пале плам
а други негде сузе лије сам

Куда иду дивна пролећа
оде срећа највећа
кад двоје срећних
странци постају
и неку нову срећу чекају

Љубав је као ружа
из срећних вртова
љубав мирис пружа
кад споји срца два

Љубав је као ружа
што никад не вене
ако и вене
остају успомене

Ако сам драга грешио
ја сам те увек љубио
јер лажна љубав дуго не траје
човек погреша па се покаје

И мени поглед застане
кад неку жену лепу угледам
да сви смо ми људи
ипак добро знам
да теби драга вечно припадам

Стефан Кнежевић, Крушевац

ТРАЖИМ ЦУРУ

Моје би срце љубав да бира
Па тражим цуру што се не модира
Не мора бити ни лепотица права
Само желим да нам буде страва

Дао сам и оглас у локалне новине
Да тражим цуру није важно име
Скратио га доста висока је цена
Чека је у мени једна душа снена

Али не иде нешто као да сам малер
По граду се прича да сам главни швалер
На улицу данима не смем изићи
Бесни ће ме мужеви са моткама стићи

Гледам се бесно и у себи псујем
У чему се то огледа смисао живота
Па се лошим вином ноћима трујем
Љубав је једна ђавоља работа

ПОКЛАЊАМ

Поклањам другима сунце туђег неба
Јер ме оно никад неће грејати ко наше
Поклањам гладнима задње парче хлеба
Што своју утеху међ пролазницима траже
Поклањам другима тамни месец ноћи
И све звезде које не умем да пребројим
Поклањам срце јер и без њега ћу моћи
Да патим за неком као и да волим
Поклањам другима све своје песме
Писане што су да за њих не зна нико
Поклањам и сузе што теку к`о са чесме
Што често на јастук тада падају тихо
Поклањам сада ето самог себе
Али душу пак вам ја не умем дати
Јер кад нам време све рачуне сведе
Она се на небо код јединог Бога врати

ГРЕШНА ПЕСМА

Грешан јесам ко никад у животу
Што ти у трену дадох своју доброту
Али се само плашим истине праве
Да ми ти једном не дођеш главе
Грешан јесам и то ми пара вене
Да некада ти не одеш од мене
Па да после свих граница и међа
Добијем само још један нож у леђа
Грешан јесам и то ти не могу скрити
Да ћу са твога длана нему срећу пити
Па ми се чини да ли сада право вагам
Што са тобом желим ја љубав да стварам.

ОСТАНИ ДАЛЕКО

Остани далеко да никада не пожелим
Да будем сретан у загрљају твом
Пусти да се кријем у данима врелим
И да уживам са тугом у трену том
Остани далеко због додира топлих
У ноћима овим желим бити сам
И не замери ми што ти ја поклоних стих
Када могу само песму да ти дам
Остани далеко само то те молим
Бојим се драга да те речју не повредим
Веруј ми да срећу не умем да створим
И да моја љубав баш никоме не вреди
Остани далеко и да будемо на дистанци
Јер ја те драга сачувати не умем
Зато не и дозволи да постанемо странци
Па да вечно грешан своју младост кунем

ЗАБОРАВИЛИ СМО

Заборавили смо лако једни на друге
И више ни за ким не окрећемо главу
Срца су нам обично препуна туге
Као да у њему немамо добру страну
Заборавили смо лако шта то значи срећа
И да за њу у трену баш мало треба
Кад је осетиш у срцу она бива већа
Јер си неком уделио своје парче хлеба
Заборавили смо веру и симболе крста
Па у души неким само лажно блиста
Заборавили порекло и своја три прста
Као да нисмо више она нација иста
Заборавили смо амбаре и њиве плодне
Сељачке су руке остале без жуља
Заорали тихо све шљивике родне
Самотна туга нам из душе куља
Заборавили смо своје и неког братом звати
Из ината смо спремни крвити се до век
И није важно више ко ће први главу дати
Јер заборавили смо ето шта то значи човек

Јована Марковић, Љубава

I

Хеј! Звездеце!
Засијај вечерас што можеш јаче,
вечерас, када ми срце плаче,
а душа тугује!

Хеј! Звездеце!
Покажи пут изгубљеном месечару,
пут, овом лудом сањару,
што једва се радује!

Хеј! Звездеце!
Обрадуј ме бар својом лепотом,
обрадуј ме срцем и чистотом!
Ја сањар сам који светом лута
без водиље, радости и пута.

II

Сјај звезда обасјава вече.
Док тихи ветар кроз грање се креће,
неуморни сањар опет шумом лута.

Њега јака жеља и упорност воде
к'о што некад рекох " где и трње боде".
Друштво –мртво море, помаћи се не сме ,
одмах га је презрело-писао је песме .

"Живот није лак, мрзеће ме више,
али нећу престати! Моје срце пише!"
Да га ништа не би омело од тога
сваке ноћи клео се и молио Бога.

V

Питаш ли се , истино, зашто те не 'штују,
тражиш разлог зашто те свакодневно трују?
Зашто речи не причаш,зашто дела скриваш,
ако ниси истина, шта ли онда биваш?

Зашто стално мирујеш и за се' не дајеш,
зашто стално бежиш ми? О, да ли се кајеш?
Да л' си неухватљива ил' је судба клета
да те тражим, ловим, па чак и на крај
света?

Јер моја је жеља , ак' друго не дознам
барем у животу једном да те спознам.

IX

Једно вече, млад' Месеца уснила сам снове,
стидљива ме моја песма опет тихо зове.
Чаролијо моја, нежни плоде маште,
шта то тражиш ту покрај Рајске баште?

Не, не смем те пратити нити за те' поћи,
волела бих радо, ал' изван ми је моћи.
Приближит' те Богу покушаћу радо,
јер једина ми остајеш, душо, моја надо!

После свих тих речи прозорених, тучених,
не надај се идеалу- још увек сам ученик.
Макар и по теби желим да ме памте,
моје име спомиње док-год светла пламте.

О, песмице моја, спас мој је у те',
јер магијом својом бележиш тренут'е,
јер пре тебе живот мој је био туга,
поносно ћу рећи : Твој сам вечни слуга!

Првослав Пендић, Крушевац

ЧАМАЦ ОД ПАПИРА

Били смо деца, боса
Кад падале су летње кише
Топле и бистре.

Низ калдрму улични канали
Вукли су воду у црне рупе.

Ми би правили чамце од папира
И пуштали их низ воду
Да их вода носи - да оду
У мислима на чамцу.

Они би понекад стали,
Пожурили или превртали.
Без додира - дахом душе
Помагали смо да крену даље на циљ
А циљ је бескрај.
На чамцу од папира.

Дечак је сада сликар.
Чамац од папира још увек га носи
Док бојама плута,
Дах душе троши, и лута
Сокове слатке и горке кушајући.

А циљ су слике.
И оне неће са чамцем од папира,
Кога вода у црну рупу носи.
Оне су вечне
Јер на њима сликар
Своју душу троши.

ПРОРОК - ПОБЕДНИК

Смирен попут свеца,
Тих као вечност,
Упоран као вода
Из огледала - обичан, ненаметљив.

Из платна, огледала душе,
Израња као крик,
Кошмар, експлозија,
Као катаклизма.

Из платна пршти жар,
Ношен црним ветром,
Кроз крш и лом
Пробија се победник.

Он је пророк, победник
Дуго оспораван и несхваћен,
Сликар из облака
Са тешким визијама.

Дошло је време
Да његове слике оживе.
Ту су свуда око нас.
Пророчанство је међу нама.

Између неба и земље
Остаје нам само црта,
Црна и хладна.
Он је кида и парча

Комад по комад.
Свемоћним оком сликара
Увећава
И баца на платно.

Чупа из таме светло,
Из тишине крик,
Из студени огањ
Из посрнулог победника.

Он је у ствари
Пророк - победник

Милосав Ђукић Ђука, Крушевац

ПЕСМА МАЛЕ МИЛИЦЕ

Највише волим злато,
Коње и балет,
Написаћу песму
Како је настао свет

Једно дрво се родило,
Процветао цвет,
Десила се згода,
Настао је балет

И сад се коло врти,
Радосне кочије јуре,
И коњи у касу,
Као да теби журе

Заносна лепота,
Та дечија машта
Отвара свака врата,
Бескрајног бехара и цвећа,
Пољубаца дечијих и срца од злата

Нека те стихови ови
На детињство сете
На речи и жеље
Кад си била дете

ДУЊА

Ти си мали цветић
Из декине баште
Мала Црвенкапа
Из дечије маште

Ти си прегршт снова
Што у теби расте
И опет си цветић
Из декине баште

Сада си школарац
Па се тема мења
Бројеви и слова
Твоја су дилема
Дека све старији
Шапуће и дрема

Ти си увек радост
Некада и сада
Ко да ниси дете
Већ девојка млада
Дуњо моја, некада и сада

ЛЕКА ЦМЕКА И ЊЕН ДЕКА

Ту су сузе, песма
Смех и радост
Лажна обећања
Заједно старост и младост

Велика љубав за дечију срећу
Играчке, бајке, снагу покрећу
Дека се љути,
А Ленка лаже
Спавала сам
Увек ми каже

Дека је храни,
Она се рукама брани,
Свађају се, мире и тако живе,
Лека цмека и њен дека

Фирму ће отворити
„Сода и карбона“
Коштаће више милиона
И биће чувена одавде до Бона
Биће то најлепша фабрика бомбона

Љиљана Тамбурић, Крушевац

МОЈА КУЋА

КАД УЛАЗИШ У МОЈУ КУЋУ
ИЗУЈ ПРОБЛЕМЕ НА ПРАГУ,
УЋИ НА ВРАТА БЕЗ КУЦАЊА,
ОТЕРАЈ ПРИСТОЈНОСТ К ВРАГУ.
КУЋА ТЕ МОЈА ЧЕКА
СА РАДОШЋУ И ТОПЛИНОМ,
С ТАЊИРОМ ТОПЛИХ КОЛАЧА,
СА ВОЋЕМ И СА ВИНОМ.

НА ПОЛИЦИ СА СТАРИМ КЊИГАМА
ПРАШИНА ЦАРСТВО ПРАВИ,
ОНА СЕ ОСИЛИ ОНДА
КАД СУ МИ ПЛОДНИ ДАНИ.
МОЖДА ТИ МИРИШУ БОЈЕ
ИЛИ ЛЕПКОВИ РАЗНИ,
ТО САМ СПАЈАЛА ПАЈАЦЕ
ДА ДАНИ МИ НЕ БУДУ ПРАЗНИ.

А ПАУЧИНА У ЋОШКУ
НЕКА ТИ СМЕХ ИЗВУЧЕ,
ПАУЦИ СУ ХЕКЛАЛИ ЧИПКУ
ДОК НИСАМ БИЛА КОД КУЋЕ.
У МОЈОЈ СПАВАЋОЈ СОБИ
СНОВИ СЕ У ЈАСТУКУ СКРИЛИ.
ИЗГУЖВАНИ СУ ЈОРГАНИ,
ЧАРШАФИ СЕ У ФАЛТЕ СВИЛИ.

СЛОБОДНО СЕДИ НА СОФУ
И ИСПРУЖИ НОГЕ НА СТО,
НЕКА СЕ ПРЕВРНЕ ВАЗА,
НЕ МАРИМ
НИ МАЛО ЗА ТО
ЈЕР МОЈА ТЕ КУЋА ПРИМА
ДА ДРУШТВО МИ ДАНАС ПРАВИШ,
НЕКА ТЕ НИШТА НЕ БРИНЕ
МОРАЛОМ НЕМОЈ ДА ДАВИШ.

ДОЋИ КОД МЕНЕ СА НАДОМ
ДА ДАНАС УГОДИШ СЕБИ,
РЕЧ ТИ ДАЈЕМ ДА НИГДЕ
ЛЕПШЕ ТИ БИЛО НЕ БИ!

ЗЛАТНА РЕКА

НОСИ НАС ЗЛАТНА РЕКА
КРОЗ ЖИВОТ КА УШЋУ СВОМЕ,
НЕКО ПЛИВА И ПЕВА,
А НЕКО СВЕ ДУБЉЕ ТОНЕ.

ЛОМИ НАС ПРЕКО СТЕНА,
У ВРБАКЕ НАС КРИЈЕ,
УПЛИЋЕ У ГРАНЕ МОКРЕ,
ПРЕКО БРЗАКА НАС ВИЈЕ.

ЈУРИМО НИЗ БРДА ЦРНА
И КОПРЦАМО СЕ КО ЦРВИ,
КИКОЋЕМО СЕ И ПЛАЧЕМО,
ЖЕЛИМО СТИЋИ ПРВИ.

ЗЛАТНА НАС РЕКА ПРЕНЕ,
У ДАБРОВУ ЈАЗБИНУ СМЕНИ,
ПИРАНЕ НАМ СТОПАЛА ГРИЗУ
ДОК БОЛ НАС НЕ ОСВЕСТИ.

ПЛУТАМО УМОРНИ, БЕСНИ
КРОЗ ХЛАДНЕ ЈЕСЕЊЕ ДАНЕ,
КИША НАМ У ОЧИ ПАДА
ДОК МОЛИМО БОГА ДА СТАНЕ.

ИСПРЕД НАС ВОДОПАД БЕЛИ
МАМИ НАС ДИВЉОМ ЛЕПОТОМ
БОЈИМО СЕ, ХВАТАМО ЗА ВРБЕ
АЛ ПРЕДАЈЕМО СЕ ПОТОМ.

ПАДАМО У ПОНОР КО ЛИШЋЕ
НОШЕНИ ВЕТРОМ ДАЛЕКО,
РЕКА НАС У НАРУЧЈЕ ПРИМА
МАЈЧИНСКИ МИЛО И МЕКО.

У ЗЛАТНУ РЕКУ ЖИВОТА
НЕСВЕСНО БАЧЕНИ МИ СМО,
НЕМОЋНИ, НЕСПРЕМНИ, ГОЛИ,
НИ ПРОГЛЕДАЛИ НИСМО.

И СВАКО СА РЕКОМ УЧИ
ДО УШЋА КАКО ДА СТИГНЕ
А ДА НЕ ПОЛОМИ РУКЕ,
ДА ЗАСТАВУ ЖИВОТУ ДИГНЕ!

СРЦЕ ЗНА

ТЕШКО ЈЕ ДАНАС ЗНАТИ
КОМЕ ЈЕ ДО ТЕБЕ СТАЛО,
ДА ЛИ ТЕ СВИМ СРЦЕМ ВОЛИ
ИЛ ТИ СЕ ДАЈЕ ТЕК МАЛО.

НЕКО ТЕ ЛАБАВО ГРЛИ
НЕКАКО КО ДА СЕ СТИДИ,
А НЕКО У ТЕБЕ ГЛЕДА
А ОСЕЋАШ ДА ТЕ НЕ ВИДИ.

ЛАКО ЈЕ ДАНАС СХВАТИТИ
ДА ТАКВИХ ЉУДИ ИМА,
КОЈИ ТЕ У УСТА ЉУБЕ
ПА ПОСЛЕ ПРИЧАЈУ СВИМА.

КОЈИ ТИ ТАПШУ И ХВАЛЕ ТЕ
А НОЖ ТИ У ЛЕЂА БОДУ,
НОСЕ ТЕ НА РУКАМА А ЖУРЕ
ДА СПУСТЕ ТЕ И ШТО ПРЕ ОДУ.

АКО СЕ ПРИЈАТЕЉ ЗОВЕ
ТАЈ ШТО ТИ РУКУ ПРУЖИ
ЊЕГОВ СТИСАК И ОСМЕХ
ОД СВЕМИРА ЈЕ ДУЖИ.

ТАЈ СЈАЈ У ОКУ ИМА
И СТРАСТ У РЕЧИМА СВОЈИМ,
ТАЈ ЗНА ГЛАСНО ДА КАЖЕ
И ОНО ЧЕГА СЕ БОЈИШ.

КАД СХВАТИШ ДА ПРАВЕ ОД ЛАЖНИХ
ПОНЕКАД САМО НИТ ДЕЛИ
СРЦЕ ЋЕ НАЈБОЉЕ ЗНАТИ
КО ЈЕ ЗА ЖИВОТ ЦЕЛИ!

НАМЕРА

ПОПОДНЕ ЋУ СЕБЕ ИЗВЕСТИ У ПРОВОД,
У ЗЕЛЕНУ БАШТУ СТАРОГА КАФЕА.

ОБУЋИ ЋУ ХАЉИНУ У БОЈИ МАЛИНЕ,
МАЛО ИЗНАД КОЛЕНА, СКРОМНОГ ДЕКОЛТЕА.

ПРОШЕТАЋУ ВАРОШИЦОМ С ОСМЕХОМ НА ЛИЦУ,
РАВНОДУШНО, МИРНО, СА РАДОШЋУ НЕКОМ,
И НАЋИ ЋУ МЕСТО ПОД СЕНКАМА ЛИПА
БЕЗ НАМЕРЕ СУСРЕТА СА НЕКИМ ЧОВЕКОМ.

ПОРУЧИЋУ ТОПЛУ КАФУ С ЧОКОЛАДОМ
И ПУСТИЋУ КОСУ ДА ЈЕ ВЕТАР НОСИ,
СЕТИЋУ СЕ ДАНА ИЗ МЛАДОСТИ РАНЕ
КАД СМО ОВОМ УЛИЦОМ ЈУРИЛИ СЕ БОСИ.

КУПИЋУ ТАД СЕБИ ТРИ ЦРВЕНЕ РУЖЕ,
ПОТРЧАЋУ ПАРКОМ ПА НА КЛУПУ СЕСТИ,
САВРШЕНИ ДАН ЋЕ ПРАВИТИ МИ ДРУШТВО,
СА ЊИМ ЋУ СЕ ДАНАС ПОСЕБНО ПРОВЕСТИ.

ЈЕР ДАНАС ЋУ СЕБЕ ИЗВЕСТИ У ПРОВОД
СА НАМЕРОМ ЈЕДНОМ ПО МАЛО БЕСРАМНОМ,
СА ХАЉИНОМ ОВОМ У БОЈИ МАЛИНЕ
ДА ЗАВЕДЕМ ГОДИНЕ ДА ЗАПЛЕШУ СА МНОМ!

Дејан Милошевић, Крушевац

Топлина у души

Богу се молим да ишчезну приче
Лепљене твојим болним речима
По мојим крхким и пијаним визијама.

Кораци жељни брзине
Према некадашњим чарима ломе се
Испред језивих ивица понора.

Сузе у очима подстичу
Све ружнију слику свежих пукотина.

Из ведрога звезданог неба
Одзвања – ехо.
Храпаве руке гуше слух
Да убију тескобу жамора
Сувог опалог лишћа
(болне су и тугом обмотане
његове овековечене приче)

Изненадни бљесак
У часу обасја оголелу шуму.

На небу видех озарени лик –
Тад осетих лавину тоpline у души.

Мој грех

Одјек пуцња ломи мисао о загрљају.
Пече ноћна тмина жудњу –
што прелази праг вечности.
Колевку моје нежности прекида
поворка што немо корача.
Небески свод саткан од црног плетива
Постаје покров за танану наду.
Лавез бесног пса растрже коморе мог срца.
Корачамо ја и моја сенка небеским сазвежђима,
По звездама (ту нема самоће).
Уморан чекам камену зору
да са собом однесе све јецаје.
Не престаје вапај за заборавом.
Бели ветрови нек' одувају све заблуде
(у заносу створене).
И нек' са собом заувек однесу мој грех.

ПОРУКА

Имам једну малу поруку за тебе:
Да сам од суза нову реку створио
Само због две непромишљене речи
Које ти рекох.
Кроз каква сам све искушења пролазио.
(Искушеник у беспућу)
Сузе лију пре починка.
Уранци сузни, дани суморни. Кишни.
Године дуге бујицама плављене.
То ваљда не сачувана тајна из очију капље.
А после мене ти слободно
Крени низ ту реку.
Јер све што сам имао у њу сам уронио.
Знајући да због блаженства и духовног мира
Њен жубор, њен хук, њен ток –
Вечности припада.

МОЛИТВЕНА ПЕСМА

Призивам све песнике овог света да ми души
Подаре своје најлепше стихове љубавне,
Да се претворим у најлепшу љубавну песму.
Молим све монахе да ми из својих келија усаде
Сва њихова благотворства молитвене песме,
Тишину која ствара блаженство,
Јер телесно сам у немиру.
Мислено нагињем презиру.
Покајање због једне жене тражим.
Хоћу слободу птице, хоћу стрпљиво стајање
Пред храмом Божјим.

Бекство

Одјек мог вриска путује
неистраженим просторима.
Глас који се чује из вртова цветних
Ја више не препознајем.
На зидовима тамнице мог сећања
Канџама вреба страх.
Покушавам очи да отворим
(да нестане мрачни угао твог сокака).
Мој нагон бекства – сломљени –
Покушава да прекине челичне окове
у мојој подсвести.
Непрестано расте жеђ за забором.
Недовољна је пустиња
да упије крваву кишу суза
И песком прекрије бол мојих сећања.
Нек затутње силни оркани!
Нек се извију из мог тела сва торнада!
Подсвест ствара огромну лавину
и незадрживе бујице –
Да смрве и заувек однесу
све заклетве мени остављене.
Један бели голуб у часу раскрвави крила
У лету трновитих речи.

Потрага за изгубљеном срећом

Несигурним ходом шетам по цветној башти.
Опчињен сам тим шаренилом рајске лепоте.
Њушим ко хрт тражећи изгубљену срећу.
Мешају се мириси ружа, босиљка,
рузмарина...
Причам са њима о јадима.
Наједном, лахор подиже ка небу
Безброј шарених латица.
Јесмо ли се разумели?

Откључани занос

Моја сећања испуњена су немиром
Ношена сломљеним крилом птице.
Бол твојих обећања урезан врхом сечива
У сваку моју пору и сваку бору.
По крви пливају погледи, додир и плач твој.
Храпави плашт испред очију претвара
месец
У рану погођене срне што крвари.
Мисли о заклетви
претварају се у плиму и осеку.
Ја сам пустио откључани занос
у бескрај свемира.
Убод трна у средиште душе моје – нек
пролази
Поред звезда и бескрајних галаксија.
Јер нема краја...

Милутин Мишко Плочић, Жабаре

Зовем се Милутин

Поштовани уметници,
мајстори поезије и риме,
дозволите да вам кажем своје име,
можда није познато и цењено као ваше,
али ми моји земљаци,
ову стазу мало утабаше...

Зовем се Милутин,
а презивам Плочић,
али сви ме као Мишка знају,
чули су да пишем, тамо неке песме,
па решише да ми шансу дају...

ЉУБАВ ЈЕ МОЈА КАО ВИНО

Љубав је моја као вино
Што га уснама пијеш
Љубав је моја као вино
И оно што у срцу кријеш...

Љубав је моја велика жеља
Да ме испијаш до дна
Желим да ти је моја љубав
Најлепши цвет твога сна...

Поклањам ти све што имам
Своју љубав и срце своје
Дајем ти своју душу
Узми све нек буде твоје...

Узми моју љубав и чувај
У дубини срца Свога
Воли ме исто ко ја тебе
Једина љубави живота мога...

Воли ме и не дај ме другој
Нек наша љубав вечна буде
За све друго нек се брине Бог
Он и судбина нека суде.

Долазим из маленог села,
које се Жабаре зове...
Иако ми у личној карти
адреса жупска пише,
Жабарац сам
и не могу Александравац
од родног села да волим више...

Хвала Гани - Драгану,
да не беше њега,
ни ја не бих био ту...
И хвала Љубодрагу,
што ми простор за писање дао,
а ја ћу да оправдам све то,
како будем умео и знао...

Моје песме су обични стихови.
У њима је мој осећај лепоте!
У њима има правог живота,
мало љубави, мало доброте
и многе жеље за сновима...

Можда ће и оне,
некоме да се допадну,
па била то деца или одрасли људи?
То сад, препуштам читаоци Вама
и времену да пресуди...

Горан Арсић, Крушевац

БАЈКА

Живот није бајка
Снежана је отровну
јабуку појела

Живот није илузија
Пепељуга је стаклену
ципелу изгубила

Живот није машта
Грдана је клетву
на принцезу бацила

Живот није љубав
Као Дивљи лабудови
Живот није жеља
Као Аладинова чаробна лампа
Живот није лаж
Као код Пинокија дуги нос
Живот је борба
Између Капетан Куке и Петра Пана

На крају бајке
У зачарани дворац уђите
Кључ живота пронађите

ПУТ

Пут који сам прошао трновит је био
Пут који сам заобишао у понор ме водио
Пут са којег сам скренуо у слепу улицу је ишао
Пут са двосмерном траком личност ми разбијао
Пут са ограниченом брзином љубави ме лишавао
Пут са комплетном опремом терет ми је био
Пут који ме до тебе водио
ЈЕДИНИ ЈЕ ИСПРАВАН БИО

БИСЕР ЉУБАВИ

И када варница севне
Ти си моје сунце
И када суза падне
Ти си мој бисер
И када си бесна
Ти си моја принцеза
И када си слепа
Страст си моја највећа
И када у очај падаш
Ти си моја нада
Сунце Бисер Принцеза Страст и Нада
Ти си моја ЉУБАВ НАЈВЕЋА !

РУЖА ПУСТИЊЕ

Пустиња је била пространа далека и
непрегледна Свет за себе
Као огртач својим плаштом све око себе
обавила Караване спремна чекала
Неутољена жеђ била је све јача
Снага је понестајала
Ново утврђење изронило
Светлост дана угледало
Пешчану олују отерало
Снагу повратило
Пешчане олује кроз њу су пролазиле
Пустиња је издржала
и постајала све мирнија и лепша
РУЖА ПУСТИЊЕ ИЗ ЊЕ ЈЕ ИЗРОНИЛА
Од песка скамењена
ЗА ВЕЧНОСТ ОСТАЛА

ЧАРОБЊАК

Твоје руке уморне
Мелем сам твој
Твоје тело исцрпљено
Душек сам твој
Твоје лице избледело
Твоје сам руменило
Твоје ноге уморне
Шетња сам твоја
Твој ишчезли сан
Ноћ сам твоја
Твоја уморна душа
Исцељитеј сам твој
Све твоје је моје
И са чаробним покретом руке
Сав умор нестаће
У најлепшу љубав урониће
Твој чаробњак у живот вратиће те

Богдан Јевтић, Крушевац

Храбри људи

У свакој великој кризи
први смо на удару,
као погодни заморчићи
на цивилизацијском раскршћу.

Од освајача се кроз векове
Србија храбро бранила
да би част и слободу
у аманет потомству оставила.

Обавеза је да будемо
одлучни као наши преци,
све што смо наследили
да предамо деци.

Невоља рађа јунаке,
понос се у срцу буди,
не дозволимо понижење
ми смо храбри људи.

Срце златно

Док је активно
непрекидно клатно
у поштеној души
куца срце златно.
Морална и духовна енергија
право је блаженство у грудима.

У свакој ситуацији
је искрено и хумано,
и када га ломе
разни ветрови и олује
позитивне мисли у њему струје.

У тешка времена
велико је до неба,
зна шта чинити треба,
У златном срцу је енергија
која спаја вибрације племенитости
са свих страна,
да се осети лепота благостања.

Права тема

Реалност и поштење
у свако време.
Треба увек
имати меру
у свему.

Да одговоримо
исправно
на задату тему,
не кидајмо
воћку зелену.

Освајајмо диплому
само на знању
стечену.

Тако се брани
Домовина
када интелектуалац
знање има.

Учен човек
може да разуме
језике све,
никад ником
не упућује претње,
за све предлоге
има исправне аргументе.

Часна цивилизација

Косово је
срце Србије,
није тајна
која се крије,
српско је кажу тапије.

Манастири грађени
кроз векове
чувају Православље
на територији
Косова и Метохије.

Година 1389-та
за Србију света.
Косово поље
на храброст
и јунаштво
нас сећа!

Туђе нећемо,
своје не распродајемо,
колевка цивилизације
од стране моћника
се вешто крије,
Србин агресор никад био није!

Живојин Манојловић, Крушевац

БАЈКОВИТОСТ

Стидљива светлост
Полуспуштене жалужине
Дискретни парфем
И мирис црвених ружа
Беласање ешарпе
Сједини у бајковитост.

Речи тек по која
Поремети идилу
Женственост
Неописиво поимање.
Лежерно пребачена туника
Безуспешно скрива.

Руменило
Полуспуштене трепавице
Поглед
Врелина уздаха
Топе иста хтења.

Разум нестаје
Страст
Иста хтења...

Обоје отварамо роковнике
Неисписана страница
Упија речи
Страсно и сласно
Размењујемо рецепте
За слана пецива...

(Ј...и га, игра живота)

КРОЗ СТАРУ ЧАРШИЈУ

Зазорило.
Најмлађи шегрт устаје
Метална канта прскалица
Кваси прашину тротоара
Калдрма испред радионице мирише
Као после летње кише
Врбова метла скупља и брише

Трокрилна врата широм отвара
Изнад њих назив фирме механичар
Излази деда
У једној руци штап у другој столица
Задовољан поспремљеним
Крај врата седа
Ништа не промакне, све гледа

Калфа, пред мајсторским писмом
Распоред прави
Ко ће од шегрта чиме да се бави
И док мајстор не дође
Шта да се доради и поправи.

Стара Чаршија увелико будна.
Крошње препуне производа
На пијацу се носе
Жене марамом подвезане косе
Мушки накереним шеширом
Домаћинским родом се поносе.

И свако се сваком јавља
Као да се знају, поздравља

По нека запрежна кола
Било коњска или са два вола
Пронесу терет пазар да праве.

Свака трећа кућа, занатска
Сто и десет мајсторлука
Стара Чаршија Царска
Мајсторским Писмом
Хиљаде шегрта
до свога хлеба довела.

ПЕТАО

Ономад препраћујем једнога петла
Много ми сумљив
Офуцао се пола репа нема
Крила обесио
Једва се вуче по буњишту
Сам куња ил дрема.

Квочке око њег облићау
Те зачучкују
Кочопере се пред њег
Рачунау ће бидне
Па зачикују.

Све се раскокодакале
Јаја зафаљују
С нервозу кљуцу по авлие
И од њег мушкос очекују.

Сам искриви шију
Гледа негде у даљину
Машта о будућнос
С осталу живину.
Млађи кокотан
Не мож да постигне
Све кљун иступио
Кад се смркне
Једва на легало тркне.

Дојадио ми онај кљокави.
Секирче под мишку
Уватим га па на пањче
Да ми живци не мрљави.

Сачекам да се примири
Па Радојке однесем
Еве га па чорбицу зготви.
Има с слас да га поједем.

Поглеђуе Радојка па ју жао.
Годинама није стао.
Сад кад не рипље више
С кои разлози си му доакао.

На тенане ју образлага.

Греота бре Станојко
Ако је сам из ти разлози
Тебе сам онда још лане
Требала на пањче
Радојка ме пренерази.

Секирче ти бем, много ме потретило.
Од резил тедо се преврнем.
Да ју се мрднем с очи
Одгега до дом културе
Уз неки чокањ домаћу шљиву
Мушкос да поврнем.

*Станојко онемоћао
Па Живојин натруковао.*

МЕРИШЕ НА СНЕГ

Заладнело
Из уста се дими
Ки казански чуњак
Радојка ми вели
Добро се одени
Не мо се правиш јунак

Натакнем копоран
Извађен из шифоњер
Па низ сокак
Сукнен па црнкаст
Мирише на нафталин
И од ора лис
Па ти све милина
Од тај мирис

Укачим се на аутобус
До пијац да прошећем
Да видим које цене
На мою робу да мећем

Како којем приђем
Он почне да кија
Из ташниче дезодоранс вади
И под мишке набија

Мен и беше жао
Од старински мирис
Сваки се одрекао...

**Сава Мијодраг Радивојевић, Врњачка
Бања**

ЗАЉУБИ СЕ АЈДУК МОМЧЕ

Заљуби се ајдук момче
У ђевојку дјеву младу
Вјерио је, стопе крио
Да за јатак не сазнаду

Ој ђевојко селен велен
Не узвијај обрвама
Под вјером сам три године
Још из куће невођена

Пропјевале тица шеврљуга
да не ода тајну што се крије
Ђе поитај горска вило –
А пред кућом просци и буклије

Како тице јадолико грачу
Пуче оздо бојница јуначка
Мили Боже у крвавој јурци
Главом харач наплатише Турци

Изиђите просци из авлије
Ђер ми млада, за удају није
Још јој рано прстен приватити
И просачку буклију попити

Гле звијезде по небу просуте
Дал утече ајдук из тамнице
Бог му дао од Дрине ведрине
Југовину од Херцеговине

Идем мајко ја у гору к њему
да му чешљам кик у буквику
Плаче мати, лице јој блиједо
Пођи с Богом, занела ми чедо

НАСТАВАК ЈУТУТУНСКЕ ЈУХАХАХЕ

Да Троглава живи Круна
И цвркут се чу из жбуна
Живео нам Балакаха
Краљ наш?! Аха Хаха .
У Краљевству Јутутута
Хахаха Хахаха...

На тројни је престо сео
Иза Нас да би јео...
Ратовали нигде нисмо -
На тањиру све добисмо!
Ал шта глупи Јутутунци
У опанку ви Солунци
Још кажете да смо браћа -
Гецовани, да вас ... ћаћа!

Кад убише Балакаху
Сред Марсеља
У Краљевству Јутутута
Наста жалки
И весеља!

Прође тако мало лета ...
У цик зоре Светског рата
Искези се "брат" на брата!
Јаој нама..., јаој срама...
Ута та - ута та

Распаде се Јутутута
Хахаха Хахаха
Смејаху се "брата два"
Са Немцима сад смо сила -
Сломићемо брату крила
ЗА ДОМ СПРЕМНИ - да вас ћаћа,
ЈОШ МИСЛИТЕ ДА СМО БРАЋА?!

Аријана Хинић, Крушевац

ИЗГУБЉЕНА БИТКА

Без снаге, без воље,
низ пусто поље
душа ми тромо корача.
Угасле сад су све жеље моје,
судбина болу ме враћа.

Љубав је, ето, изгубила битку
и ратове више водити неће.
До крлетке златне
за прсте моје,
на овом свијету неме среће.

Помоћи неће ни празна чаша,
вечери ове ко зна која.
Ништа те мени
вратити неће,
никада нећу бити твоја.

ADDIO CARA MIA

У бесаној ноћи, у мраку собе,
док суза за сузом тихо пада,
сјећам се тебе вољена моја,
нашег ђетињства и нашег града.

Гледам у слике, нијемо ти зборим
колико среће је било тада,
лудости ђачких, радости, смијеха,
а шта је заправо остало сада?

Осмјех твој ми пред очима титра,
твоја нада, жеља, борба и снага,
звјездо нова на небеском своду,
судбином клетом на пут звана.

Почивај у миру мила моја,
нек душа ти спокоја нађе,
нема више муке и бола,
анђели своја крила ти даше.

Наташа Пролић 17.1.1973.- 20.7.2020.

НА АЛЕКСИНОМ ГРОБУ

Под модрином неба нашег
док нам сунце грије скуте
писали смо, мили Ацо
пјесме дивне, уздигнуте.
Ти са неба снагу своју
моме перу вазда даде,
љубав силну, непресушну,
што у срцу ми остаде.
Опет сам ти дошла драги,
да у миру наших гроба
ријечцу коју теби велим
из живота пакленог.
Ђеце твоје свуд по свијету,
горки су им залогаци
од кад се над нашим градом
црни облак рата надви.
Тужне су им судбе Леко,
вапе људи из даљина,
гђе ти родног краја није
ту ти није ни милина.
Слушам звона, мујезина
бјелушински вјетер режи,
у погледу твоме часном
моја љубав к'о да лежи.
Овај пламен што ме гори
ријечи су ми твоје свете,
а жена сам, што јој душа
мостарско је за'вијек дијете.

Мостар, Срећење Господње 2017.

КАД МИ НЕДОСТАЈЕШ

У времену кад ми недостајеш
покуцам на закључана врата
неких непознатих свјетова,
можда оних у којима си ме
градио од својих илузија
и чекам стрпљиво да чујем
звук ланца и катанца,
шкрипу баглама,
давно замандаљених.
А у тој стрпљивости проживим
хиљаду малих ратова и примирја
склопљених на обрисима
Касиопеје баш у инат
свим дуплим побједама,
зависна од ријечи
неизговорених на рубу памети,
и постављам питања о трагању
за изгубљеним
неухватљивим сјенама.
Само тада знам да не постоји
ништа снажније од боли
и ништа љепше од твоје шашаве
жеље да спавам сном праведне
умотана у исписане чаршаве
постојања непостојећег док че-
кам у времену кад ми недостајеш.

Крушевац, 6.9.2016.

ТАМНА НОЋИ

Тамна ноћи што ли ми га скриваш
кад без њега моје срце вене,
што ли желиш да ти патим млада
грлећ своје слатке успомене.

Пусти Дану нека небом сије
и млађахни мјесец нека цакли,
од погледа једног случајнога
ми ти ноћи, даље нисмо макли.

А шапну ми један славуј мали
да би драги сокаком ми прош'о
прескочио тарабе и башче
само да би под мој прозор дош'о.

Тамна ноћи не скривај га више
пусти свјетло да се небом проспе,
да ми драги уздасима својим
по грудима милу љубав поспе.

Крушевац, 07.12.2016.

НАША СВИТАЊА

Видим
будиш се,
очи ти
ка плафону упрте,
тражиш обрис
осмјеха мога,
а ја далеко сам
нисам крај тебе.
Другачија јутра
мени свићу
не чујем цвркуте
ни мора шум,
разбијена давно
о хридине суре,
помућен тоне
у мрак мој ум.
Не доносиш
под моје
трепавице смирај,
ни тијелу крхком
топла тицања,
кроз бразду
срчану
без крви липтања
јече
имену твоме
клицања.

Крушевац, 02.05.2017.

НЕ ПУШТАЈ МЕ

Никад ме не пуштај сувише близу
разуму здравом и чистој свести,
да могу у миру, у заклону мрака,
желети, хтети, волети, мрети.

Никад ме не пуштај сувише близу
ни трагу птица у ниском лету,
сломићу љубоморно, крила свакој,
да могу те чувати у своме свету.

Никад ме не пуштај сувише близу
отопићу снегове напададе кришом,
разлићу давно ужарену лаву,
избрисати саћања монсунском ки-
шом.

Никад ме не пуштај сувише близу
пожељећу заувек остати твојом.

Крушевац, 18.7.2017.

ПОГОДИ КО ЈЕ

Гледаш је и данас
како корацима лаким
међ' облацима језди.
Та никад земљом
ходила није.

Скривала се дуго
нејасна, незвана
одзвањала у тугама.

Бахато молила
за љубав свевишњу
у свом пркосу.

Недодирљива
жељом осликана
да траје, дуже
од саме вјечности.

К'о откровење
к'о дар
за сва трагања пуста
тиња.

И живиш за секунд
да склопи мекане руке
на твоје очи
и смјешећи се каже:
Погоди ко је?

С НЕРЕТВОМ

Тећи ћу зеленоока
љепотице
твојим венама,
тражићу своје претке,
херцеге, племиће,
слуге, робове.
Наћи ћу само гробове
и скелете
с крша сива
и шкрте земље
херцеговачке.

ПАМТИМ

Памтим сваки детаљ
с обале лијеве.
Пећине, сунце и зелено
грање,
бехар и шипке
из авлија што вире.
Памтим тебе, драги,
и пољупце наше.
Загрљаје топле,
миловања
и погледе снене.
Памтим много тога,
а сузе ми вреле
низ образе теку.
Зашто да умрем
младог живота,
зар љубав твоја
помоћи ми неће?

СВИМА ПОПУТ МЕНЕ

Кад спереш блато након
њега, зажелиш нови сан,
воли! Они што чекају
на тебе, чекају и љубав.

Мостар, 24.08.1989.

Знам да неко горе гледа све
и шаље нам своје анђеле
од свих зала да нас заштите.
У чудном свијету снова,
надања, љубав је Божијом
вољом створена
и не може је нека
ђаволска срџба
оставит пред туђим вратима.

18.2.2011.

Ненад Лазовић, Барајево

ДУГ ЗАВИЧАЈУ

Студене кише су лиле
Низ стрме стреје твоје.
Топлином мајчине руке
Гријала си дјетињство моје.

А коњи бјели и врани
Трчали кроз широка поља.
Вјетар им мрсио гриве
Била им таква воља.

Колико мириса чедног
Даде огњиште твоје.
Колијевко топла и драга
Хвала ти за дјетињство моје.

А дјеца ведре, румена
Пратила ријеком лађе бјеле.
Жубор им пунио срца,
Било им како желе.

Румено сунце зором
Буди јунаке своје.
Свјетлости топла и драга
Хвала ти за дјетињство моје.

А што се сад сјећам свега
Нека вам кажу лађе бјеле.
Оне ми вратише прошлост,
Оне су тако хтјеле.

Мирко Стојадиновић, Макрешане

РОПАЦ ДУШЕ

Скамењено моје срце у чамоти тебе тражи.
 Јечи, руца, али твога гласа нема.
 Само ехо из бездана одјекује.
 Да л' је слутња, или црна анатема?

Загромило громом црним, отворило тешку рану.
 Да распукне и препукне у осами у бездану.
 Стрепња, слутња, ропец душе.
 Да л' ће срце да те нађе и у овом невид дану?

Не стржи се ти од срца, које тебе само воли.
 Не копај ми бездан душе, у осами да је сатреш.
 У осами душа грца и дави се у чамоти.
 Удављену душу нећеш моћи ти да сретнеш.

И кад моје руке сломиш, јер не желиш да те
 грле,
 Грлиће те моје очи, док у њима има вида.
 Кад утрну у бездану, у црнилу, невидилу,
 Чућеш само ехо пусти из чамоте и невида.

ЗАШТО

Зашто мислиш да је моја душа
 Изношени џемпер,
 Па га бесомучно параш јер више није у моди?
 Зашто не нађеш нит и намоташ је у клупко
 И онда од њега исплетеш чарапе,
 Да ти у хладним данима греју промрзла стопала,
 Или га даш кућним љубимцима
 Да се играју у доколици својој.
 Зашто ми у покидано срце стављаш со
 И гледаш како јечим и ропћем а ти се сладиш,
 Као кољач изнад преклане жртве
 Која се у ропцу праћака,
 Док јој истиче и последња кап крви.

Зашто пламеним језицима
 Спаљујеш малаксало тело,
 И сагореле мошти дајеш дивљим зверима,
 Да их развлаче по безпутности
 Без повратка и наде?
 Зашто?
 Зашто баш ти потпаљујеш ватру на ломачи
 На којој треба да се спалим?
 Зашто баш ти кујеш ексере
 У мене распетом ме на крсту?
 Зашто баш ти да ми вадиш очи,
 Да слеп тумарам као напуштено псето?
 Зашто баш ти да ми пребијаш колена,
 Да бауљам по пепелу безпућа?
 Зашто баш ти?
 Зашто ме трујеш лажном љубављу,
 Чији је почетак крај и крај почетак?
 Зашто ми дан претвараш у ноћ
 А ноћ у безпутни мрки ад?
 Зашто ме баш ти гураш
 Са ивице безнађа у црни бездан?
 Зашто баш ти? Зашто баш ти?

МАЧКУ МАРКУ

Много је твојих мачећих година
 У овој тамној злослутној ноћи
 Притисло твоје слабашно тело
 Хоћеш ли стари још сутра моћи

Сокаком сеоским још једном да прођеш
 Ко некад оно кад млађан беше
 Све мачке из сокака где ти полазиш
 У твоје друштву да буду хтеше

А ти се нешто ко правиш важан
 И репом својим свима махнеш
 Свака од њих теби је драга
 Желиш свакој љубав да удахнеш

Када је требало за добром мачком
 Зубе и канџе своје да покажеш
 С мачорима другим жестоко тучеш
 Храброст своју свима докажеш

Ал ето стари мој добри Марко
 Старост с косиром долази свима
 Сунчано јутро да видиш нећеш
 Жалиће мачке што ниси с њима.

Деце је било ал сам остаде
 У старости својој бол да болујеш
 У мрачном кутку да смрт сачекаш
 Где сокака нема где себе не чујеш

Јасмина Димитријевић, Загреб

ЧЕРГА

Месец се стидљиво појавио иза облака
Над великом пољаном спушта се вече
Чује се љутито рзање коња
Даире у ритму звече ли звече.

Пољана се шарени од јефтиног цица
Босе ноге весело поскакују у трави
Звонки смех се чује веома далеко
Јер циганска черга свако вече слави.

Ни куће ни дома немају они
Где им се свиди ту шатор направе
Разлог им не треба да буду срећни
Ако су данас сити то увече славе.

Уз звуке даира и веселог смеха
Циганска песма сетна ко душа
Даље мало виолина цвили
Хоће ли гудало нејака рука да слуша?

Док свира гледа омладину младу
Која не зна како љубав боли
Он тугује и никада прежалити неће
Што бела жена њега не воли.

Зар боја коже да препрека буде
Срце његово воли много јаче
Сиромас јесте али богате душе
Уз виолину тужан јеца и плаче.

Музика и песма дуго се оре
И ако се давно спустило вече
Старом Циги на гудало клонула глава
А жице на виолини и даље цвиле и јече.

РОДНА КУЋА

Дошла си ми у сан...
Мала, трошна, оронула...
Накривљена крова.
Нагризло те време.
Око тебе коров и трн.
Сећам се...
Пуно двориште...
Расцветало цвеће...
Дрвеће се савија под теретом плодова.
Сецам се старе трешње...
Верали смо се на њу.
Од ње је остао само пањ.
Осушила се...
Нема пилица ни гусана који ме је журио.
Не чује се ни лавез верног пса.
По нека мачка само залута...
Пројури двориштем и нестане.
Нема никога да ме дочека.
Само ти још ту стојиш.
Пркосиш олујама...
Изгараш на Сунцу...
Одолеваш свему...
Савијена до земље
Чекаш да се вратим...
Да ми бар ти пожелиш добродошлицу.
Онда да се срушиш пред мојим ногама...
Родна кућо моја...

МАЛИ ПРОСЈАК

Немој да гледаш у моје лице
Иако просим поноса имам
Зла ме судбина од малих ногу
Тера да вашу милост примам.
Немој да ми гледаш прљави образ
У грудима ми чисто срце куца
Нећу да крадем да преживим
Мада ми у стомаку од глади пуца.
Не питај за године моје
Што ме малог натерало да просим
Себе често у самоћи питам
Да ли клетве на души носим?
Зашто сам сам на овом свету
Зашто немам ни сестре ни брата
Зашто су ме оставили родитељи моји
Зашто никог немам да ми отвори врата?
Не гледај у мени малог просјака
Дај ми ако имаш корицу хлеба
Реци ми неку топлу реч
Не тражим много, ситница ми треба.

Даница Рајковић, Крушевац

ЖИВИМ ДА ТЕ ВОЛИМ

Рођена сам у теби,
у загрљају твом,
одрасла на твојим стазама,
на твојим брзацима,
чувам те у срцу мом.

Упознала сам твоје чари
и све што расте у теби,
животиње које храниш
и од непријатеља их браниш.

Упознала сам твоје ливаде
и долине,
оранице,
твоје високе стене
снегом покривене
и лепоту моје планине.

Живим да те волим,
да слушам песме птица,
тамјан да миришем
и чист ваздух удишем.

Огњена Марија на светом је месту,
испуњена природним лепотама,
она је симбол Рлице
окружена људима сваког дана.

Најлепши звуци птица,
у њеном дворишту се чују,
дарује им мир и слободу
она је понос своје нареду.

ЛИНИЈА ЖИВОТА

Имао си своја правила
и играо своју игру,
немилосрдно и несвесно
убијао си снове у мени
живот сам
испред себе ставила.

Линија живота,
била ми је сведок прави.
Нестрпљива сам била
да чујем одговор твој
и да те имам
и будеш пријатељ мој.

Олуја није могла
да се стиша
и неумољиве речи
падале су као киша.
Прилика која је дошла
тихо је пролазила
пored нас.

Желела сам
да чувам дом
слободу и рај,
а твојој игри
дошао је крај.

ТЕБЕ НЕМА

Са тобом сам делила бол радост и сету
У теби је срце моје пронашло мир
Сваки је камен на своме месту
Код тебе ништа нејасно није

Кад говориш слику ствараш
Ваздух планине и падине
На мом срцу рану затвараш

Најтеже је када се човек
Нађе између разума и срца
Пут постаје предуг
Мој дах за тебе куца

Сунце сија као пре на пашњацима
Зима се спрема
Тражим те у мислима мојим
Скрећем поглед али тебе нема

Милан Марковић Лака, Крушевац

ВОЈНЕ ШКОЛЕ

Дошли смо млади из разних крајева,
да школу учимо усред Загреба и Београда града,
имали смо вољу, отмену, мушку,
да бранимо народ, да носимо пушку,
било је уз срећу, неизвесност и плача,
жеља је била од свега јача.

Прва година не беше лака,
много неизвесности а дисциплина јака,
одвојени од куће а много млади,
уз пуно учења треба и да се ради,
морао си бити вредан, дисциплинован и фин,
да би добио разводнички чин.

Друга година а иста школа,
жеља једина догурати до пола,
много учења, рада и зноја,
пресудна ипак воља је своја,
а по добијању чина десетара,
одосмо пут родовских центара сада.

Наставак школе, година трећа,
нова неизвесност, туга и срећа,
поново по центрима мука се мучи,
родовски занат сада се учи,
чишћење круга, рибање ходника,
на крају чин млађег водника.

Техничари у Загребу настављају муке,
оклопњаци иду до Бања Луке,
у Задар иду ПВО и Артиљерци,
у Карловац само инжењерци,
АБХО у Крушевцу се занат кује,
Београд везисте дочекује.

Четврта година, најстарија смо раја,
још мало ето, близу смо краја,
занат се учи и стручност стиже,
водничком чину све смо ближе,
прошли смо ето много тога,
и дошли до циља свога који стиже.

На крају свечаност за наш рад,
промоција, чин Загреб и Београд град,
уз олакшање, срећа и туга траје,
остварен циљ, растанак од раје,
широм Југе одосмо тада,
заједно ми више никада.

КОЊУШЕВАЦ У ДУШИ

Коњушевцу, свако ти се диви
а посебно равној, родној њиви,
родна земља, све добро успева
село близу Подујева.

Пар потока са западне стране
сливају се у Коњушевцу лане
на том брду запис крушка стара
у хладу се ту лети - лепо одмара.

Код Сибовачке школе
ту се Коњушевчани скупљају и воле
остало је црквено звоно
где се налазе старине нове.

Кад помислим на утрине наше
при доласку тако их назваше,
на утринама стоку напасају
а чобани клиса се играју.

О Коњушевцу и ово ћу рећи
ту истину не желим избећи
прва основна школа у Сибовцу била
Коњушевачка деца ту су учила.

У хиљаду девесто шездесет пете
учитељица Вера Поповић се звала
учитељску спрему је имала
и свој деци знање је дала.

Према деци приступачна била
своје знање стручно преносила
дуго године, ту је радила
па у Подујево премештај добила.

О Коњушевцу сви насељеници
о свакој ћу породици рећи,
описаћу по азбучном реду
хронолошки да се сви заведу.

Одакле су породице пошле
и одакле у Коњушевац дошле,
да потомство у Коњушевац живи
и ужива у лепој плодној њиви.

Следе сада Коњушевачке породице
у истину њихове строфице,
да остане тајна успомена,
навешћу њихова имена.

-ВУКАДИНОВИЋ ДОЉЧИН,
-МАРКОВИЋ БОЖИДАР,
-МАРКОВИЋ МИЛИЋ,
-МАРКОВИЋ МИЛОСАВА,
-МИЛЕНКОВИЋ ОБРАД,
-СИМОВИЋ РАДОМИР,
-СИМОВИЋ РАДОШ,
-ЈЕЛИЋ ДУШКО,
-ЈОВИЋ НАТАЛИЈА,

-ЧИМБУРОВИЋ ЈОРДА,
-ЈАКОБЉЕВИЋ МИЛОРАД,
-ЈЕЛИЋ МИРОСЛАВ,
-МИТРОВИЋ СЕЛЕНА,
-ЈЕЛИЋ МИЛАНА,
ЈЕЛИЋ ДИМИТРИЈЕ,
МИЋИЋ МИРОСЛАВ,
ПАВЛОВИЋ ЉУБО и
ПАВЛОВИЋ МИЋКО.

Драган Ђирковић, Велика Ломница

ЛУДИ СНОВИ

Песник и боем сања
Да читав свет буде бео као снег
Јер се не види ништа испод њега
И све је бело (и лепо)
Као њена венчаница
Кад би макар био као пролеће
Пун цвећа и буба зујалица
Дечје граје на ливади
Стада на пољани
И три кола на сабору
И сличне глупости разне
Ступио је у контакт с ванземаљцима
И још неким странцима
Обећали да га ремонтују и подмладе
Нов живот му уграде - то се сад може
Испунио је све формуларе
И само чека трен
Песник и боем свој живот сања
И посматра око себе
Неизрециво срећну провинцију
С рупом у опанцима
Како заборављена и од саме себе
Огрнута у ћебе
Пружа руку да јој уделе хлеб
Кад падне ноћ туга и самоћа
У чуду се песник пита
Где се дедоше сви ти људи
Некад их је било много
Хтео би да каже али коме
И не зна шта би рекао
Ни да плаче ни да се смеје
Али нема с ким
Тек лавез паса у даљини

БАЧИЈЕ

Посвећено деди Милосаву

Једном се тако реших да кренем
код свога деде старог пастира.
Зажелех одједном врућу проју,
уз мало доброг овчијег сира
Спаковах храну у малу торбицу,
обукох дебели зимски капут.
На главу ставих велики шешир
и кренух уз стрм и смрзнут пут
Дуго сам тако стазом ишао,
дивео се гранама пуним иња.
Најзад стигох на врх брда,
преда мном пуче долина дивна.
Почех да силазим доле низ брдо,
кроз густу шуму. снежни лом...
На пољаници поред потока,
угледах дедин мио дом.
Као да ме је видео кроз прозор свој,
мој деда стари изађе тада.
Одкуда ти, рече он весело,
кад ова гадна зима влада.
Био је то весело сусрет,
деда је био радостан и чио.
Стално се некако чудно смешкао
и стару жуту ракију пио.
Било је овчијег сира и вруће проје,
пршута старог годину дана,
кајмака масног, врућег млека
и велика вешалица, сува и слана.
Дан је прошао као трен један,
не осетих кад време брже прође.
Ноћ се тамна лагано спуштала,
помислих да назад треба да се пође.
Спаковах ствари, обукох капут,
учврстих велики шешир на глави
и хтедох лагано пут куће поћи,
кад ми се деда одједном јави.
Остани овде, не иди доле,
ноћ је сада, планина ћути.
Урлају вуци незасити,
а снегом затрпани сви су путеи.
Застадох мало, размислих мудро...
Разумех добро дедине речи.
Остаћу овде, помислих тада,
по дану и пут знам пречи.
Легох на кревет од папрати меке,
мисли ми одлуташе на сутрашњи дан.
Слушајући умилну фрулу дедину,
несвесно утонух у блажени сан.

Живота Трифуновић, Кобиље

ЛЕПШЕ ЈЕ У МОМ ЗАВИЧАЈУ

Миришу шарене, бујне пољане,
зелене се шуме, воћњаци цветају.
Мислим да нема лепшег места,
него што је у мом завичају.

Ту су се родили мој деда, отац,
мој син, ћерка, унуке....
Живот ми је пун срећних тренутака,
а из проблема извукао сам поуке.

Никад ме није привлачила туђина,
ни њихове велике метрополе.
Зашто да изграђујем туђу земљу
кад они нас никада не воле.

Завичај ми је на првом месту,
породица, комшије, другари...
Ко би се одрекао тог богатства
и како све то да остави.

Како да живим под туђим небом,
поздрављам оне што не познајем?
Да квасим знојем њихове оранице
и сваког дана да се кајем.

Не, никако, то поднети не могу.
Тај живот пун чежње ми не треба.
Остаћу заувек у свом завичају,
снаћи ћу се за парче хлеба.

КОМАРЦИ

Само што је вече почело,
а већ, ето, стиже комарац први.
Иза ува ме боцну изненада,
жељан је људске крви.

Замахнуо сам руком јако,
на длану црвена мрља оста.
Никога више ујести неће,
нека му је душа проста.

Није ми уопште јасно
шта ли то учиних лоше,
За њим ројеви комараца
убрзо дођоше.

Сада машем са обе руке,
лево, десно се клати глава.
Морам бежати са овог места,
па ово је инвазија права.

ТО ЈЕ СЕЛО

Е, па видите
Шта ћу и шта да вам кажем
Као прво село је то
Удаљено од града
Од цивилизације
Не чује се шкрипа гума
Завијање сирена
Нема тротоара
Стаклених излога
Гужве, галаме
Љутог дима
Широких улица
Паркова...
Све је другачије
Друга клима
Свежији ваздух
Сунце је исто
Само јасније греје
Магле су густе
Хладне и влажне
Птице свуда
цвркућу, креште, гачу...
Свијају гнезда
Множе се
Одлазе и опет се враћају
Инсекти свих врста
У великом броју
И на сваком месту
Гмижу, лете, скачу...
А тек природа
То је огромни парк
Пун цвећа
Разноврсног растиња
Извора, поточића, река
А ветрови
Дувају са свих страна
На плодним њивама
Вредни ратари
Обријани
Са брадама
Са и без бркова
Млади и стари
Жене, деца
Свуда се ради
Сеје, коси, копа, бере....
Чује се и песма
Лавез паса, рика стоке
Блејање оваца
Кукурикање сеоских петлова
Звуци пољопривредних машина
Фруле, хармонике...
А увече, кад падне мрак
Село утоне у потпуну тишину
Спава здравим сном
До следећег јутра...

Горан Минић, Брус

ИЗА ВРЕМЕНА

Задржао сам у грлу реч
За тебе устајем
Пет минута пре себе
За тебе се успињем
Иза времена
Шетајући стазом

Кад си отишла
На мени су остале
Твоје очи
Само очи

За тебе устајем
Пет минута пре себе
И опет гледам
У руци ми твој осмех
Док ми се поглед купа
На дну језера

У кафанском диму
Ти и ја
И ми сами између нас
И опет за тебе устајем
Пет минута пре себе
За тебе се успињем
Иза времена
Шетајући стазом.

БОЈА ОЧИЈУ

Када се зора буди
Очи имају боју живота
Када се на верност заклиње
Очи имају боју брата
Када се храброст буди
Очи имају боју оца
Када се гине
Очи имају боју мајке.

ГРЕХ

Не верујем да је веровање
Само веровање у Бога
И загробни живот
Сваки дан се умире
По гробљу лелек

На гробу мога оца
Затичем сина
Крај њега копа раку
Копа кости
И смеје се небесима

Неко је донео свећу
Као цвет
Свима се догађа исто
Исти су и мртви

Сватови су поред гробља
Плаћам играњем нерођеног сина
И пијане скитнице падају
И спавају уз мртве

Ослушкујем тишину
Људи се потајно воле
Записујем
Смртни грех после Адана и Еве
Крај запаљених свећа.

ТРАГАЊА ПО ДУШИ

Зора у празној чаши
Безгранични поглед свеједности
Док грло дрхти од тешких речи
Исечен колач на виолини
Тек крај у крају је свршетак

Расечена кора разгранала је орах
Завеса у мојој соби почиње да тамни
Остаћу птица
Само

Стопала на песку као гроздови на зиду
Као склупчани црни пас
Сваког јутра
Испевана песма чује се на крају
А остају
Трагања по души.

Миломир Терзић, Крушевац

ПИТАЊЕ

Угарске су звезде
У моме наручју
Прах и пепео
Простире се свуда
Који су ово људи
Што нам снагу краду
Која су ово времена луда !

КАКО ТО ТАТА

/питање мале ћерке Слађе/

Понекад у зиму тата
Од вас одраслих чујем
А неки пут у лето
Ал сад то није важно
Ма ето он је псето;
Да ли стварно има људи
Који на псе личе
Или су то само
Ваше одрасле приче;
све су ми то тата
Некако слике бледе
Не могу схватим човек
Па може да уједе !?

РОЂЕЊЕ ЋЕРКИ

Тамо где се ноћас
Искри орхидеја
Тражим за кћери
Завршетак траве
Нека ми олтар
Месечина злати
И нека ме само
Памти свело лишће
Безимени
И горд сам
На усахлом трону
И ту ћу остати
Док шуме верују
И док се храсте
Огњени пропланци
Па чак и кад траве
Из страве се отму
И кад ми космос
Латицама мрака
Изнад видокруга
Почне да трепери
Викнућу из гласа
Дајте ми кћери
Богови исконски
И мира
Мира ми дајте.

Невена Терзић, Руденица

ГРАНИЦЕ

Руке предака
Ископале су јазбине без дна
Немих постојања
У

Инат људима.
Прескакали смо границе очима,
А носили их на коленима
Као историју,
Лаку за ношење,
Тешку за истину.
Распевани,
Сатртих ината
И

Утишаних покајања
Као тужни људи,
Који су свемир ограничили телом
И оком
Док је као немирни дух лутања
Лежао у нама,
А бежао ван нас,
Док смо певали
Отужну химну истине
И изједали кости предака
Заборавом заливши шупљине зенице
И сећање.

ТРАГ

Нисмо се познавали.
Очи избодене трњем тек набујалих пупоља.
Уздах прве титрајуће крви
Провлачио се кроз наше зенице;
Несталан као лелујаво око срне,
Уплашен и непознат као вечност
Коју јуримо кроз бесмисао дана
Корак да утиснемо.

РУШЕВИНЕ

Ноћас ми фалиш.
Очи обешене на јапанској трешњи,
Сањале су портрете
Непријатељских синова
Будућег доба,
Док су свет вртеле
Жуљаве сељачке руке,
Слушајући зов погане земље,
Грешне мајке,
Упрљане
Нечасним, пасјим семеном.

КРАЈ

Пусти ме да спавам
Док се године додирују
у зракастом пресеку сунца,
Уморне и непрежаљене
У трену
Проживљене непознанице.
Хватам Халајеву комету,
Опрљених образа и
Згрчених прстију
Скривам се.
Смрти су вечне и зато ме
Пусти да спавам.

Далибор Ђокић, Брус

УРЛИК БОЛА

На корак од тебе,
а речи никако да крену.
Стојимо у тишини...
Тај прелаз из љубави у мржњу,
тако ужасан, страشان
и некако...

Свет нестаје
и ништа као некад није.
Ти одлазиш, последња је
светлост дана, као да живот
нестаје за хоризонтом.
Шаљем у ветар за тобом глас,
урлик бола,
због твог нестанка.

АКО ПОКУШАШ

Ако покушаш,
а знам да хоћеш
и можда ћеш успети
да дођеш.

Ако покушаш, само ћути,
јер слободан од свега
у пијаној ноћи
на ивици сам достојанства...

Боли ме ово лето
што крвари на уснама,
мора да сам појео
зиму и пролеће.

Боли ме што си далеко
и молим те
не почињи поново
да будиш
оно што је заспало.

Ако покушаш
а знам да хоћеш
и можда ћеш успети
да дођеш!

ДА МИ ЈЕ...

Испио сам,
последњу чашу истине
и тако,
корак по корак, уморан,
на јутарњој магли пловим,
док зора разједа моју сенку,
јесен младост,
у мумију претвара,
а срећа је као лишће,
ношено ветром.

Да ми је,
још једном видети те,
кунем ти се Богом,
све би другачије било,
нови дани би нам свитали,
не би вино са сузама мешали,
већ би с`Амором,
песме певали.

Ех, да ми је...

Ево ме опет,
са џеповима пуним
меланхолије
и животом као станичним
пероном, кроз који сви
прођоше и одоше.
Да ми је, још једном видети те,
не бих ти дозволио да одеш
и оковратник блуда навучеш,
не бих им дао
да беру плодове сласти,
што тек сазрели бејаху.

А сада ево срце бацам,
као допушену цигарету,
усамљен као бродоломник,
на пустом острву...

Више никог,
под овим небом немам,
петао победоносно пева...

Уличне светиљке
последњу строфу,
своје песме свирају,
одлазим у царство снова
и пожелех да сањам тебе.

Ех, да ми је...

НЕДОВРШЕНА ПЕСМА

Са тобом сам попио
све нежности света...

Конобар,
долиј још мало
нектара у крвоток,
враћам дуг претходној ноћи,
а сутра ћу показати,
да ли смо имали право,
што смо убили време,
које се вуче,
као уморно псето.

Из очију несаница, у стомаку
виногради певају,
ветар убија време,
прошлост, садашњост, будућност...

И зар је важно где ћу бити,
са ким свитање дочекати
и где је ноћас крај,
када си отишла улицом
недовршене песме...

ЗАВРШАВА СЕ

Твоје непознато име,
а мени тако добро знано,
мирис косе, ветра и прасак зоре...

Ја распаднут
под устајалим сунцем
кажем: завршава се!

После пљачкаша детињства
и илузија у земљи изумрлој,
после нас, жено над женама,
која си некада била дете,
дишем још увек покварени ваздух
и устајалост пролазности.

Говорим ти венама,
срцем и душом,
јер после нас ће остати
нова сутра и доказ да смо имали
право што смо убили јуче,
јер право сутра је тамо далеко
и чека на нас!

Данијела Јевремовић, Крушевац

ЗВОНА СА ХИЛАНДАРА

Летео је око младог Растка
пламен вере светогорске
пунио му груди хришћанске
огњем снаге са Атоса.

И остави принц Растко
свога оца, мајку, браћу,
свога коња и свој дом
стегну срце на путу том.

Пратиле га сузе мајке
и очеве бриге љуте,
али звоне звона манастира
одјекује Света Гора.

Поста Растко Свети Сава
понос српства, нашег рода
умна глава православна,
светитељска рука часна.

Палили му Турци мошти
нека су им греси прости
да униште дух и веру
да посеју раздор и неверу.

Нису знали да је светосавље
у пшеници, земљи, трави
и у Сунцу и у киши
и у свакој српској глави.

СПАВАЈ ДОБРИЦЕ

Спавај Добрице у твоје родно селу,
Гружа ти жубори кроз долину целу.

Слушај шапат ветра кроз пшеницу жуту
Сунце поздрав шаље златном сунцокрету.

И недељом звона на цркви сеоској,
Лепет малих ласти ту на кући родној.

Мирис трешања и зрелих винограда,
Нека те умири звонце белог стада.

Нека те лептир и дете развеселе,
Пелене што се њишу меке и беле.

Мирис хлеба, проје и ракија врућа,
Песма што се ори до рујних сванућа.

Јабланови вити, зрикавац у трави,
Зорњача што се небом звездано плави.

И јабуке зреле, родом окићене
Као дукат жуте, сласне и румене.

Нека ти свитац обасја песму и стих
Пут ка песничком небу док одлазиш тих.

Месечином обасјан, росом умивен
Сребром бојиш стих, небеским пером кићен.

Лепотом надахнут, љубављу исписан,
У сваком је Србија лепа као сан.

Твоја је песма нежне душе ризница
Амајлија, завет и крилата птица.

У њој живиш, вечан као река Гружа,
нема заорава, где се срце пружа.

Спавај Добрице у своје родно селу,
Гружа ти жубори кроз долину целу.

Зоран Јовановић Лесковац

ЧАЈ

Попио сам чај
против нељуди
и закорачио у свет.

Канџа од сове, у њему!
Да мудро сагледам
њихове очи
и прочитам погане мисли,
пре него склоне поглед
од мене.

Кљун од свраке, белорепе,
на кашичицу!
Да на време
препознам преваре
које спремају
и склоним се из таквог друштва.

Длаку из репа
лисице старе,
да упијем део лукавства
и избегнем замке
које ми, на пут ставе.

Медвеђи очњак
за снагу,
да се с' таквима борим,
док ударају
са свих страна.

Ћуд вука, самотњака,
у чај сам ставио
да не постанем играч
под шатром циркуса
којим они руководе.

И прстохват само,
гласа славуја.
Можда неко
обрати пажњу,
да ми речи не остану празне.

НЕ ДИРАЈ МИ ЋИРИЛИЦУ!

Не дирај ми ћирилицу, не дирај ми српско писмо,
не отимај српству душу, постаћемо то што нисмо!

Не дирај ми у наслеђе, породичну традицију,
не отимај српско чојство, не прекрајај историју!

Не дирај ми Православље, учитеља Светог Саву,
порекло ми не отимај, не дирај у крсну славу!

Не дирај ми Обилића, ни све српске витезове,
не дирај ми у светиње, што се славе кроз векове!

Не дирај ми Цар Душана који створи силно царство,
Косово ми не отимај, српско име и богатство!

Не дирај ми Карађорђа, хајдуке и Вујадина
Не дирај ми српске гусле, нити Духа, Оца, Сина!

Не дирај ми Свето Тројство, три прста и воштаницу,
не отимај манастире, нити стару воденицу!

Не дирај ми српска села, српске фруле и посела,
не дирај ми њиве, поља, пастирице, стада бела!

Не дирај ми запис дрво, успаванку моје мајке,
не отимај Баш Челика ни остале српске бајке!

Не дирај у бунар стари, у огњишта и вериге,
не дирај ми у иконе и црквене старе књиге!

Не дирај ми у двориште, ни случајно породицу,
не отимај славски колач ни бабину гибаницу
не дирај ми српско писмо, не отимај ћирилицу,
не дирај ми у наслеђе да ти не бих ја мамицу.

Елена Ерић, Велуће

БЕЛА РАДА

Једна мала бела Рада
би' да прошета до града.
Позвао је лептирић
на пићенце у кафић.
.....

Прочитајте песму БЕЛА РАДА до краја на слици. Песму је написала и слику илустровала Елена Ерић ученица IV разреда ОШ Јован Јовановић Змај

БЕЛА РАДА

Једна мала бела Рада
би' да прошета до града.
Позвао је лептирић
на пићенце у кафић.
Чула за то мама Рада,
рече кћери: „Нема града!
Већ ти зови лептирића
да он проба наша пића“.
Мала Рада слуша маму,
јер је она увек у праву.
Па јави и сестрицама,
и свом цвећу на пољани,
да у подне журку прави,
у кафићу свом, на трави.
Ластавица чула за то,
па окупи своје јато.

Сјатиле се на ливаду,
да поздраве белу Раду и
уживају у пићу
у њеном прелепом кафићу.
Лептирић се дотерао,
крила своја угланцао,
па полете ка ливади,
другарици, малој Ради.
Она госте дочекује
и у кафић упућује.
Латице је рашчешљала,
свежом росом умивала,
па се сија мала Рада
одавде до Новог Сада.
Све их смести и послужи,
а журка се баш одужи...
Све до мрака они пише
и лепо се подружише.

Елена Ерић,
10 година

Душка Ерић, Крушевац

ОПЕТ ПОРАЖЕНА

Сретох те после две године дуге,
лепши него икад, ја под велом туге.
Не дам то да видиш, да се наслађујеш,
јер за лоше поступке нимало не хајеш.
Тугу замаскирах осмехом на лицу
и не пустих горку сузу издајицу.
Причамо на силу, напетост се ствара,
али тако мени сада одговара!
Дошло време наплате за дугове старе,
неће лоше успомене живот да ми кваре!
Нестрпљиво чекам да саспем ти у лице,
"СВЕ ЈЕ БИЛА ЛАЖ, бедна издајице!"
И рекох ти све, све у једном даху,
срећа па не заплаках у том првом маху.
Израз лица твој који сам тад видела
за њега сам ове две године живела!
Али, авај мени, нема олакшања,
заплаках због једног скривеног сазнања.
Срце те још воли, схватих али касно
опет поражена, постаде ми јасно...
И одглумех савршено да плачем од среће,
јер овог пута разум срце послушати неће!

ЉУБАВИ ПРОШЛА

Успео си да убијеш све лепо у мени,
сва осећања која сам гајила према теби.

Волела сам те највише на свету,
пажње поклањала као мајка детету.

Ништа од тога ти било свето није,
ни кад сам болесна, како ми је...

Саможиви скоте, љубави прошла и највећа,
од кад те оставих спознах шта је срећа!

Спознах шта су осмех и душевни мир,
али не заборавих ниједан твој хир.

Одрекох се "љубави", одрекох се тебе,
али зато нађох ону стару себе ...

ПОСВЕТА

Најмање што могу да учиним
је да ти песму посветим...
Не шкртарим и нисам никада,
зато ова песма теби и припада.
Теби и агонији, годинама пакла,
човеку кога љубав није дотакла...

Спасоје Ж. Миловановић, Ниш

УМАЗАНИ ОЛУК

осам месеци
ваљда
или шест година
двеста тридесет и пет година
од постања неба и земље тачно
на овој сцени се измотава љубав

у том истом океанском осећању
које ствара представу
о припадности
безграничности
повезаности са тобом
неко је извршио
самоубилачки напад

раскомадана допадљивост
заносни облик
и мелодија
крећу се тамо и овамо
од случаја до случаја
свршавање у олук
на сваком ћошку

у разапетом сећању
умазани олук
са трновим венцем
више нема
узор изван самог себе
и ти се никако
не уклапаш у то

СА МНОМ СЕ НЕ ПРИЧА ТАКО

може се рећи било шта
и кад то нема смисла
барем не за мене
али са мном се не прича тако

ја сам плодан мушкарац
евнух
животиња
како се хоће
и чиним све
и било шта
али са мном се не прича тако

слабашне истине
просте истине
туга за једне
лудост за друге
ко још очекује вечност
у сред борбе прса у прса
на нож
на зуб
али са мном се не прича тако

заиста
заиста ти кажем
ово је јутро као ти
женски крикови и брашњаве речи
дечији гласови у збору
шта си
шта си то од себе учинио
и коначно разумем јова
али са мном се не прича тако

и ово што ти стављам у уста
није ни нафора
ни вино
ни мобилни телефон
ово ја плодим твоје речи
или ме свемоћно прождри
али са мном се не прича тако

PESMA GODINE: <https://www.poezija.rs/spasoje-z/pesma-godine-2016-spasoje-z-milovanovic-sa-mnom-se-ne-prica-tako/>

мр Ратко Тодосијевић – Баћо

САМИ

Звао сам те
Да ми у снове дођеш
У снове да
Их одсањамо а
Нису досањани.

Још колико
Јуче смо се винули
Изнад облака.

Зар смо
Све звезде већ
Скинули
Па и падалицу?

Звонило је јутро
На мом прагу
И одзвањало
Свитању дана.

Док се моје
Вртоглаве мисли роје
Ја слушам тишину.

Не криви ме
Што се не наоружах
Стрпљењем
Што не осетих
Шта доноси нови дан
Што дозволих
Да ми те из снова
Однесе нови дан.

А веровасмо
Да ће нам живот
И снови бити све...
Сами.

ПИЈЕМ ЦРНО

Прво
Сам те пио пијући
Затим сам те пио
Опијајући се
Сада пијем у својој
Тишини.

А та ми тишина
Доноси сећања
На опљачкану
Проћердану младост
Празне чаше
Кафанске вечери
Које зјапе у њима.

За кафанским столом
Коме је жижак одавно
Прозуко ногаре
Остају давно неповратне
Успомене.

Или ти ужади
Удављеника туђом
Невиношћу
Покривених - покривених
Туђим одласком
Чујем или ми се само
Чини како ми самоћа
Говори да одлазиш.

Не кривите ме
Што не могу и не желим
Да руку заборава
Прихватим.

Кафана, сто, чаша
Вина - чаша вина
Ти и Ја и крај.
Пијем црно.

СУТРА

Не, не брини ти
Низашта.
Немој ни да дозволиш
Никоме
Да те испије
До дна.

Бирај по навици
Увек за себе
Само најбоље
Пијанце
И себи знанце.

Изађи већ једном из
Моје тишине
Заувек.
Стварно журим
Да ослободим
Тобом
Заробљене ми мисли.

Досадило ми је
Да те претварам
И претачем
Из прошлости
За данас
И данас за сутра
Сутра.

ОТКУЦАВА ТИШИНА

На пешчаном сату
Пешчано време и даље
Откуцава.

Уз звуке, песка
Сиве су улице, сиво
је време и делује
И даље уз звуке.

Сива је боја јесени
Овог сивог живота
У нама.

Сиве су и долине
Са сивим густим
Јесењим маглама, што
Тону у сиву реку
И у тишину.

Сива су и сва нова
Јутра што, што
су порука на тишину.

Откуцава тишина.

Драган Тодосијевић, Треботин

Ех, кад би лутке могле

Када богат лутке има
Он размишља шта би с њима
Његове су, баш га брига
Може лако да их скида
До голе коже
То су лутке, шта му може
Може и кожу да им гули
Па и нокте да им вади
Лутке ко лутке, нису свесне
Шта им то све ради
Оној што има косу плаву
Сукњицу ће да навуче на главу
Да гола испред њега стоји
Његова је, он то може
Он постоји
А она је лутка само
И труди се да преживи
Сви то знамо
Гиљотина разних има
Оде глава од костима
Да и лутка душу има
Ни мало га не занима
За дебелог оног малог
Он осмишља начин нови
Међуножје у менгеле да му стави
Па нека се после хвали
Ех, када би лутке могле...

ОРЕ МИЛЕ

Оре Миле своју бразду прву
са два вола слабо поткована
плуг изврће земљу неку црну
кол'ко је тврдо дланови му трну
А до њега Мара овце чува
везак везе, крадом оком шара
али Миле волове не одмара
сваку бразду тако лепо слаже
'оће Мари он да се докаже
да је момак најбољи у селу
засејаће он пшеницу белу
а кад' сунце крену према брду
поломише волови и јарам и руду
е сад' Миле одморити мора
носи њему Мара воде са извора
освежи се ти јуначки сине
па се са мношћом склони од врућине
јер још мало па ће сунце заћи
мене сутра овде нећеш наћи

ПЕПЕЉУША

Пепељушо, поносу Треботина,
ове зиме тужна ли си била?
Запрљаше ти то корито твоје,
ови људи ничег се не боје!

Пуста оста флуора и фауна,
због небриге данашњег човека.
За лепоту што си даривала,
чудно ли се теби каже хвала?

Баш ни мало савест нас не пече,
што прљава наша река тече,
а пуна је била кркуша и жаба,
шта ће рећи поколења млада?

Лажемо ли ми то себе саме
да унуцима најбоље се даје?
Хоће ли нам сутра рећи хвала,
то потомство нашега Балкана?

Драгојло Јовић, Крушевац

ДА ЛИ СЕ НЕКАДА ПИТАШ

Да ли се некада питаш
Куд таласи река плове
Да ли тајне наше носе
За љубави старе, нове.

Да ли реке мутне и далеке
У недрима тајне крију
Ил на ушћу и увиру
Таласима све прекрију.

И док седиш на обали
Док чемерне мисли имаш
Не говори реци ништа
Издаће те ко у рату
Извидница са бојишта.

Тихо пати и не збори
А таласу што жубори
Реци само лепу причу,
Замоли га да прећути
Кад од њега тајну траже
И кад громко, громко вичу.

Нек бар талас друг ти буде
Па док иде које, куде,
Нек крај реке свима каже
Љубавни се јади трпе
Таласи их
Нити лече нити блаже.

Ако суза нека кане
У таласе мутне реке
Замоли је нек је сатре
Нека сузе издајице
У вирове њене затре.

Нек не сазна љубав моја
Да са реком тугу делим
А док речне воде теку
Волећу је бићем целим.

ЈАВИ СЕ НЕКАД

Јави се некад са две, три речи
Ти сенко моје младости ране
Па макар ме болеле и биле ружне
Само ми не помињи догађаје тужне.

Давно су пресахле љубавне реке
Сад свако болује године неке
Што смо их трошили младалачки лудо
Док године клизе ми желимо чудо.

Да живот крене опет из почетка
Са истим жаром да младост нас стиже
Ми хитамо у сусрет старости
Зоре смо попили, сад смо ноћи ближе.

Ех, кад би могле бујице речне
Да стално трају и буду вечне
Па кроз пустињу врелу и жедну
Испуне још једном жељу моју чедну.

Да у плава свитања се будим
На јастуку најдраже ми жене
Што ми младост отрова па оде
Остави ме ко биљку без воде.

Остаде ми само сећање и стих
Да речи што пишем подсете на њих
Па кад суза низ образ ми кане
Знам то је због њених очију зелених.

И ако ти се учини најдража моја
Да у снове долазим ти често
Не буди се не терај сећања
Сакриј ме у души на скровито место.

СУМОРНИ ДАНИ КОРОНЕ

Опет неки суморни дани
Па ништа више није као пре
Док небом тмурни облаци језде
Ту поред нас човек умире.

Пред налетом страха узмиче лепота
Страдање ближњих прихвата се немо
Као плима о обалу удара нас питање
Знамо ли сада, куда то идемо.

Смењују се вести шибају нас слутње
Бројеви мере најтужније слике
Облаци тамни прекрили видике
А душе се свиле у своје ћувике.

Одједном смо мала и немоћна бића
Свесни да у трену неког неће бити
Та спознаја људске маленкости
Отвара нам очи, време пролазности.

Један дан живота сад се златом злати
Ал` казаљка сата у месту не стоји
Она некуд хита па и слутњу мери
Као тиха вода судбину нам кроји.

Зашто баш овако да нестају људи
И свирепа бољка да животе гаси
Да ли човек „тражи“ тај почетак краја
Кад Божја је казна источно од раја.

Латинка Ђорђевић, Крушевац –
Цирих

САДА КРАЈ

Нећу ништа рећи,
лоша сам глумица.
Безброј бора на лицу
кровови су мојих кућа.
Да ли бих носила
исте боре
исти осмех
да те нисам волела?
Не, нећу ништа рећи
боља је тишина
него изнурено ћутање.
Лица затрављена,
душом пуном кошмара,
ми смо сада бивши људи
са новим лицима.
Сада је крај.

ЋУТЊА

А сад је доста, ћути,
не реци ништа
све приче
једна на другу личе.
Уморна сам,
живот је празан,
попут реке тече,
боре јасно зборе
и ово вече.
Ћути,
откопчај кошуљу
баршунастој месечини,
пусти бол из ње.
Ако ме опет позовеш
нећу ништа рећи,
ни реч, ни две...

ПРЕДВЕЧЕРЈЕ

Зове ли ме неко
преко пучине,
у облутак у цвет
хибискуса.
У два ока дубока
која воле сунце,
топлину његову?
Да одјурим сумануто
боса
у морске дубине.
Оставим шетње,
трагове босих ногу
снове,
пучине,
да смирено
пратим прст
судбине,
окачим истину
на облаке.
Јесам ли живела,
јесам ли волела.....
Душа размишља
у предвечерје.

АКО

Ако ме погледаш,
склопићу очи
заувек,
у вене ћеш
отићи.
Ако ме такнеш,
срце ће затворити врата
без кајања.
Ако запеваш,
права звона из тебе
ће зазвонити,
стену срушити,
да ни тебе
ни мене
не буде!

СИЋУШНЕ МИСЛИ

Ма,
ко сам ја?
Нечији сан, жеља,
обећање,
грешка тренутка.

Шта је смех
кад не сме
да се чује,
шапутање
кад браниш
речима.

Ма,
ко сам ја,
и ко осећа бит моју,
ко даје право
да волим
плаву боју?

А, ко си
па ти
у ово јесење доба,
и шта ти значе
сићушне
мисли моје,
тражења,
са стихом,
са брезом,
са криком
ћутања.
Има ли смисла
нешто да кажем,
ако не умет
да слажем?
Ма,
ко сам ја...

Светлана Ђурђевић, Крушевац

УСПОМЕНЕ

Постоји негде
дубоко у мојим мислима
постоји нешто
недефинисано
неразрешиво...
мисао... или страх?
Бол... или чежња?

Лаж!

Само недоживљене успомене.

НЕМИРИ

Ноћ је. Хладна, тмурна, претпролећна ноћ.
У њој, бескрајно мртвило несна.
Моје спокојство ремети једино
Она тиха бол која рије у мени
Суморна и тесна, копка ме и боде.
Наслућује неизвесност која прети.

И туга и љубав излишне су ове ноћи.
Сама сам. Спокојна. Непрозирност таме
Пробија једино реалност да ће и то проћи,
Да ће остати само моје изгубљене мисли
Које плутају и развејавају се, сасвим саме.
А душу и мозак су ми стисли неки опори,
Туђи људи, а опет, све пролази...

И остаје ноћ. Ноћ као и све друге.
А мене одвлаче некуд у маглину прозрачне
Нечије руке дуге и ја не осећам више
Животну плиму, сопствену.

Не могу да се изборим са
Тим лудим ветром снова
Који ме односи у пустош...
И онда, увек сама, изнова
Покушавам да из себе избацити раскош,
Дозивам мртвило да ме прикује,
Зароби и заувек остави овој ноћи.
Само овој, једној јединој ноћи!
Али прозрачна рука ветра блудно
Ме милује и односи даље.

А ноћ је тако мила, црна.
Опија ме својом чистотом и дише;
Омамљује смирајем и забором.
Али јутро, јутро обећава неке друге кише,
Води ме ка новом понору, плавом и
Стравичном, до нове ноћи.

Ноћ је. Лепота пустињске степе у мени.
А ноћ је као и свака друга – тамна и пуста.
У некој удаљеној, замагљеној и
Заборављеној сени очекују ме нова,
А ипак добро позната, нестална – нечија,
Топла и сигурна, моја места.

ТУГА

Од кад те немам
очи ми прекрива
модра сенка
и кад се смејем

Од кад те немам
бојим се немира
срећу укалупљујем
белим мермером

Од кад те немам
не мерим време
дан је празан
а ноћ изговор
за сутрашње ћутање

Од кад те немам
немам ни себе

ДА МОГУ

Да могу
да се још једном заљубим
онако... просто...
у једно плаво око дубоко
или црно... неодсањано

Да могу
да још једном осетим
како је љубав „лепа док се чека“
да „задрхтим као жице
на Рилкеовој виолини“
да ископним без пољубаца
као Татјана без Оњегина

Да могу да се још једном заљубим
да заволим лудо... безусловно
да одледим санту око срца
да ми крв венама као пожар јури

Да могу да још једном дочекам зору
преплављена стрепњом
и надањем
...ишчекивањем

Да могу

Мирослав Живановић, Крушевац

НЕ ЧЕКАЈ УЗАЛУД

У очима твојим заспала је поноћ
у свиленој коси тишина и туга
у грудима белим сакрила је зора
самовања твоја и чекања дуга.

Погледима сетним пратила си мене
остајала с надом да ћу да се вратим
ни слутили нисмо али једног дана
морао сам живот животом да платим.

Знала си да чекаш да прашташ и волиш
да судбину кунеш а не губиш наду
знала си за мене да се Богу молиш
ал оваквом ниси надала се јаду.

Буди јака не дај да те сломи туга
и немој да плачеш плакала си доста
само ми опрости сва чекања дуга
и нека ти буде моја љубав проста.

А мараму црну не носи већ баци
стави златни накит нек ти краси груди
не чекај узалуд, мене више нема
успомену чувај и поносна буди

Хвала ти на свему и за сва времена
за судбину страшну ти себе не криви
само ти ћеш знати ко ниједна жена
да сачуваш љубав да живот надживи.

АКО СИ ЈОШ САМА

Ако једном прођу ови луди дани,
и пожелим срећу да нађем за себе,
еј, љубави моја из младости давне,
ако си још сама потражићу тебе.

Не реци ми туго да сам стиго касно,
године су прошле пуста жеља оста,
осмехни се само и не питај ништа,
дочекај ме макар као драгог госта.

А ако ти сузе у очима видим,
кад седнемо поред старог камина,
помислићу, Боже, остала је иста,
моја чежња давна и љубав једина.

Грлићу те нежно и питаћеш тада,
због чега ти нисам бар послао писмо,
кад ти будем реко део свога јада,
рећи ћеш па ми се растајали нисмо.

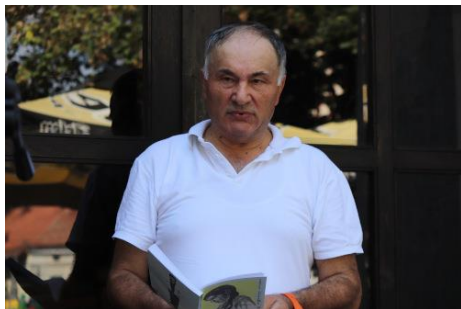
ПРОЛЕЋНА ЕТИДА

Ноћима миришеш на пролеће рано
и зелене гране борова и јела
док за тебе слажем стихове и риме
затиче ме зора невина и бела

Знам да ноћас нисам у сновима твојим
док призивам речи умилне и нежне
и плетем чаробну словну плетисанку
као паук мрежу судбе неизбежне

Прикрада се месец Кроз зелено грање
док му се смејуље звезде ругалице
да се не пробудиш кад ти у раздање
својим зраком нежно помилује лице

Нека спава љубав на узглављу меком
и нек нам се очи у сновима сретну
а пољубац нежни на усне ти слети
ко кап бистре росе на латицу цветну

Љубодраг Обрадовић, Крушевац

ЈЕДЕШ ЛУШЕ

Једеш луше
Горе доле
Кроз рупе
И ливаде цветне
И од огромне душе
Остану ти празне роле
У ноћи пуног месеца
После растанка
Испод дивљег кестена

Бледо лето
Одсјај чежње
Тело поцрнело на ветру
И једеш своје срце
Кораци смели обалом реке
Заборавити нећеш никад
Вече протекло крај тебе

И једеш луше
Оне застају у грлу
Ти клизиш кроз ноћ
Чекаш на мосту
Отписане ствари
Осећаји се руше у бол
Живот губи чари

Онда месец засветли
Јасноћа разбије кошмар
Не друже
Неће се од тога умрети
Пусти срце нека кружи
И бол је пролазна
Као и све
Што са животом
У животу
Пролети

СУТРА ЈЕ НОВИ ДАН

Сунце на истоку излази...
Ја у свет полазим!

И идем,
а пут не знам куд ме води.
Пролазим преко
брда и долова,
трња и јаруга,
осмеха и фолова...

Идем, а чека ме туга!
Идем да радим...
Радим да једем,
пијем, дишем...
Сокове живота
на сламку да кушам,
да живим!

О мајко, зашто ме роди,
кад живим да бих корачао,
тражећи живота смисао,
а нико га
пре мене није нашао?

Живот буја!
Живот, али ЖИВОТ?
Девојке, младе и лепе,
погледе и пољупце нуде...
Љубавна искушења се буде!
Сплавови и музика,
језера и планине,
мора и дубине...

Шта то мења?
Понела нас струја незнања,
очајања и изневерених
надања,
па живота и НЕМА!
Полако се гаси
и воља за њим...

Живот:
Пролазите дани што брже,
док не дође мој дан,
који целог живота чекам...
Да се живот преокрене
и постане мој. Онај жељени!
Да постанем река,
која носи све пред собом.
Да дође дан,
лези хлебу да те једем...

Живот:
Преживљавање
без свог мишљења,
без сопствене воље...
Увек постоји неки шаблон,
којим мањина
спутава ум већине,
у којем истина
не вуче конце...
Увек постоји модел,
којим моћни
трасирају свој друм,
којим ми не знамо
да корачамо...
Само се као
рибе на сухом праћакамо
и гушећи се,
чекамо свој дан...

То живот?
Овако се више не може,
мора се напред... Напред!
Помози Боже! Зашто стојим?
Свој чекам ред?
Чекам предводника?

Шта да почнем,
чиме да се бавим?
Проблем! Питање опет.
Најлакше је
да питања прескочим.

Свет храну чека,
а светина, смисао
неки свој зна,
боље од свих...
У казану се крчкамо,
вода већ кључа...
И свећа се гаси...
Ми смо ипак спремни да
полетимо!
А да ли има икога да нас
спаси?

Живети...
Али лепо је живети!
Живећемо ми,
па шта Бог да.
Сунце на западу залази...
Кошмар долази...
Сутра је нови дан!

САДРЖАЈ

УМЕСТО УВОДА – Љубодраг Обрадовић.....	3
КАД СУ МАЛИ ВЕЛИКИ.....	3
У ОВОМ БРОЈУ ИЗДВАЈАМО - ПЕСМЕ О БАЛЕРИНИ	5
Јован Н. Бундало, Београд.....	5
ПОЕЗИЈА У ПОКРЕТУ	5
О КОНКУРСУ НА ТЕМУ “БАЛЕРИНА” – Љубодраг Обрадовић.....	5
Латинка Ђорђевић, Цирих	6
БАЛЕРИНА	6
Лепа Симић, Цирих.....	6
БАЛЕРИНА	6
Марина Адамовић, Ниш.....	7
***	7
Зорица Матицки, Трстеник.....	7
БАЛЕРИНА	7
Јасмина Димитријевић, Загреб	7
БАЛЕРИНА	7
Ирена Обрадовић, Сурчин.....	8
БАЛЕРИНА	8
Даница Рајковић, Крушевац.....	8
ЈЕЛА.....	8
Александра Золотић, Београд	9
САМО ПЛЕШИ МИЛА.....	9
Милутин Мишко Плочић, Жабаре.....	10
БАЛЕРИНА	10
Ермина Рибић, Сарајево	10
БАЛЕРИНА	10
.....	11
Слободан Цвитковић, Шид.....	11
БАЛЕРИНА, СЛИКАР И ПОЕТА	11
Јована Живковић, Крушевац	11
САЊАЛИЦА	11
Илијана Опачић, Апатин.....	12
БАЛЕРИНА	12
Јована Аксентијевић, Кнић	12
БАЛЕРИНА	12
Снежана Тодоровић, Краљево	13
БАЛЕРИНА И БУРЕК.....	13
БАЛЕРИНА	13
Весна Михајловић	14
ЛАБУДОВО ЈЕЗЕРО	14
.....	14
Борка Чучуковић, Београд.....	14
БАЛЕРИНА	14
Радица Илић, Крушевац	15
СРЦЕ БАЛЕРИНЕ	15
Снежана Обрадовић, Краљево.....	15
БАЛЕРИНА	15
Градимиr Карајовић, Крушевац.....	16
БАЛЕРИНА	16

Сузана Д. Рулеска, Прилеп	16
ИГРАТА МОЈА ЛЕБЕДОВА	16
Душан Комазец, Станишић	17
БАЛЕРИНА	17
Надица Илић, Београд.....	17
БАЛЕРИНА	17
Славица Глишовић, Крагујевац	17
БАЛЕРИНА	17
Слађана Бундало, Крушевац	18
НИНА БАЛЕРИНА.....	18
Миломир Терзић, Крушевац	18
БАЛЕРИНА	18
Лидија Бајкић, Ћићевац	19
БАЛЕРИНА	19
Радмила Миладиновић, Крушевац	19
БАЛЕРИНИН СВЕТ	19
Љиљана Тамбурић, Крушевац	20
ПЛЕС ЖИВОТА.....	20
БАЛЕРИНА	20
Данијела Јевремовић, Крушевац	21
БАЛЕРИНА	21
Љубодраг Обрадовић, Крушевац.....	21
БАЛЕРИНА	21
ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВЕ	22
Владимир Тасић, Крушевац	22
ИЗВОДИ ИЗ КЊИГЕ КРУШЕВАЧКА ФИЛОЗОФИЈА МИРА – СИМБОЛ МИРОТВОРСТВА У СРБА.....	22
ПРЕДГОВОР - ДА ЛИ ЈЕ КРУШЕВАЧКА ФИЛОСОФИЈА МИРА - СИМБОЛ МИРОТВОРСТВА У СРБА?	22
ПОГОВОР	25
АСОЦИЈАЦИЈА ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА КРУШЕВАЦ И КРУШЕВАЧКА ФИЛОСОФСКА КЊИЖЕВНА ШКОЛА.....	25
КРАТАК ИСТОРИЈАТ АСОЦИЈАЦИЈЕ ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА КРУШЕВАЦ	26
КРАТАК ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ АСОЦИЈАЦИЈЕ ЗА КУЛТУРУ МИРА, ТОЛЕРАНЦИЈУ СА МУЗЕЈОМ МИРА БЕЗ ЗИДОВА КРУШЕВАЦ.....	27
60. ГОДИНА КРУШЕВАЧКОГ ИСТРАЈАВАЊА У ТРАГАЊУ ЗА ПУТЕВИМА ИЗГРАДЊЕ МИРА И ТОЛЕРАНЦИЈЕ И АФИРМАЦИЈЕ КРУШЕВЦА КАО ВЕСНИКА МИРА	28
СТВАРАЊЕ КРУШЕВАЧКЕ ФИЛОСОФСКО КЊИЖЕВНЕ ШКОЛЕ У ЦИЉУ АФИРМАЦИЈЕ ИЗГРАДЊЕ ОРИГИНАЛНЕ МИРОТВОРНЕ ШКОЛЕ У КРУШЕВЦУ	28
НЕКЕ ВРЕДНОСНЕ ПОСТАВКЕ ПРИРОДНОГ ПРАВА НА ФИЛОСОФИЈУ ОВЕ УГЛЕДНЕ ФИЛОСОФСКО КЊИЖЕВНЕ ШКОЛЕ У КРУШЕВЦУ:	29
Ђорђе Врањеш, Гламоч - Камен	31
БИОГРАФИЈА	31
Андреја Ђ. Врањеш - ИЗ ТИШИНЕ КАНТИЛЕНА.....	31
“ПОЕМА” - ОПОРУКА ЗА МОГ СИНА, Ђорђе Врањеш	32
Јован К. Радуновић - ТАКО ЈЕ ГОВОРИО ЂОРЂЕ ВРАЊЕШ	36
Драган Борисављевић, Прокупље.....	37
НЕБЕСКИ НОКТУРНО.....	37
АВРАМ НАШ ОТАЦ.....	37
АВРАМОВА КОСА	38
ЈЕФИМИЈИ	38
АВРАМОВА КЋИ	39
АВРАМОВА СЛАВА.....	39

АВРАМ - Драган Борисављевић	40
Драган Борисављевић „АВРАМ“ - Раде Војводић	40
БОРИСАВЉЕВИЋЕВ „АВРАМ“ – РЕЦЕНЗИЈА Миљурко Вукадиновић	41
ХУМОР И САТИРА	42
Саша Милетић, Крушевац	42
ХОЋЕТЕ ПРОМЕНЕ – АЈДЕ ШЕТАЈТЕ!	42
Драгиша Павловић Расински, Крушевац	43
ЕПИГРАМИ	43
Михајло Ћирковић Ћира, Крушевац	44
СУДБИНА МОДЕ ЈЕ ДА СЕ МЕЊА	44
Драган Матејић, Крушевац	45
БУДИМО ЉУДИ, ИАКО СМО ДЕЦА (Ђачки графити)	45
Ивко Михајловић, Крушевац	46
Ако стигне боља будућност, чему онда да се надамо!	46
Братислав Костадинов, Крушевац	47
НЕБЕСКИ НАРОДЕ, ДАЛЕКО ЈЕ СУНЦЕ!	47
НОВЕ КЊИГЕ	48
ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ – Љубодраг Обрадовић	48
ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ	48
Рецензија за књигу поезије Љубодрага Обрадовића "ТВОЈЕ ЋУТАЊЕ МИ ГОВОРИ" – Ј. Савић	48
*Др Велибор Лазаревић: УКРОТИТИ ЕТАР - Културна повесница Крушевачког краја	49
КАФАНСКИ ДРУГОВИ – Боривоје Бора Видојковић	50
ПРИПОВЕДАЊЕ ИЗ КАФАНСКОГ ДИМА – Борисав Благојевић	51
Сенка прохујале младости – Љубодраг Обрадовић	51
РАЈСКА ПТИЦА – Богдан Јевтић, Крушевац	52
РАЈСКА ПТИЦА	52
ПЕРОМ ЗАПИСАНО	52
ТРАГАЊЕ ЗА ЧАРОЛИЈОМ ПОЕЗИЈЕ – Љубиша Бата Ћидић	53
ОСВОЈИТИ СВЕТЛОСТ – Љубодраг Обрадовић	53
ХЕРОЈ МОГ ЖИВОТА – Гордана Марковић, Ћуприја	54
ЛАВЕ МОЈ	54
ВОДА НЕШТО НОСИ	54
ИГРА	54
ХЕРОЈ МОГ ЖИВОТА	55
ЖИВОТОМ ИСПИСАНА ПОЕЗИЈА, ПЕСМОМ ОДРЖАН ЖИВОТ - Др Миодраг Д. Игњатовић, Академик Српске академије образовања(Изводи из рецензије)	57
БЕСАЊЕ ДУШЕ ГОРДАНЕ МАРКОВИЋ - Милош Б. Иветић Председник СКОР-а (Изводи из рецензије)	59
САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА	60
Зорица Арсић Мандарић, Београд	60
ОКУЖЕНА ПОЕТИКА	60
НЕУЗЈАХИВИ	60
ЗМАЈЕВИ ЦАРСТВА	60
АСТРОНОМСКА МОЛИТВА	60
ИЗРЕЦИ!	61
НЕИЗРЕЦИВА ЕМОЦИЈА	61
Учешће Зорица Арсић Мандарић на манифестацији МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК у Белој Води	61
БЕСЕДА О ВОДИ	61
Елеонора Лутхандер, Стокхолм, Шведска	64
ПОЈЕДЕНА ПЕСМА	64
Стојан Жупљанин, Република Српска	66
У сваком од нас Гаврило живи	66
Својом си храброшћу задивлио свијет	66

Исте смо судбине Гаврило брате	66
Лепа Симић, Цирих.....	67
КОВИД 19	67
ЗВОНА	67
ЗНАО СИ.....	67
САВРШЕН СВЕТ.....	67
Милена Вукоје Стаменковић, Берн	68
ОРАО	68
НЕ ВОЛИМ	68
ПУТНИК.....	68
СЛИКА	68
СРЦЕ.....	68
НАОЧАРИ	68
СТРАХ.....	68
Сања Петровић, Нови Сад.....	69
Криза? Ма јок!	69
СВАКО ИМА СВОЈ ЈЕЛОВНИК	69
МЕЊАЈТЕ СВЕТ ИЛИ СЕБЕ.....	69
Бранка Благојевић, Градишка - Република Српска	70
ТРЕНУТАК БЕЗ ЗАБОРАВА	70
БУНАР	70
ПИСМО	70
ЗАОСТАВШТИНА	71
МОГЛА БИХ	71
НЕДОСТАЈАЊЕ	71
АКСИОМ НА ДЛАНУ	71
Сања Лукић, Лондон	72
У њедрима Геје	72
Змајево гнијездо.....	72
Марија П. Најтхефер Попов, Зрењанин	73
ДОК БДИЈЕШ НАД РАВНИЦОМ	73
КАО.....	73
ЧУХ ТИ ГЛАС МАЈКО.....	73
Марија Симоноска, Прилеп – Република Македонија.....	74
МАЛЕЧКО МОЕ МИЛО.....	74
ВЕРА, ЉУБОВ И НАДЕЖ.....	74
СРЦЕ.....	75
ВИСТИНСКИ ЗОЛ	75
Слађана Бундало, Крушевац	76
Живим	76
Јесења соната	76
Чекање.....	76
Срцем	76
Љубица Жикић, Крагујевац	77
СВЕТА ГОРА НЕМЕРЉИВА	77
РЕЧИ ПРОТИВ ПОЕЗИЈЕ	77
СТРЕПЊА	77
ПРИПАДАЊЕ	78
ОСУЂЕНИ НА СНОВЕ	78
ПОД МАСКОМ.....	78
Сандра Миладиновић, Мајдево.....	79
ЧЕКАЛА БИХ НАВЕК.....	79

РЕТКА ПТИЦА	79
БЕСПУЋЕ	79
Невена Татић Карајовић, Сиднеј	80
СПАС	80
РАСПЕТА СРБИЈА	80
ХРИСТОВИ ВОЈНИЦИ	81
Милош Ристић, Крушевац	81
***	81
***	81
Дејан Петровић Кенац, Крушевац	82
Између јаве и сна	82
Нестале речи	82
Милиметар од тебе	82
Обљубљена жена	82
Драгош Павић, Велико Градиште	83
ПУТЕВИ СРЕДОКРАЋЕ	83
<i>Поетско стварање</i>	83
Андреја Ђ. Врањеш	84
КРЊИ ЧОВЕЧЕ	84
ОНИ ШТО СУ ЗНАЛИ	84
МАГИСТРАЛЕ	84
У ВРЕМЕНУ	84
ВОЖДОВА СВЕЛОСТ	84
НЕМИ ЖИВОТОМ	84
ЦРВЕНИ САН	84
ЧЕКАЊЕ	84
МАМА	84
ЧОВЕК И БОЛ	84
ЧОВЕК И МОРЕ	85
МАЧО ТИПОВИ И ОНЕ!	85
СВЕ РЕКЕ НА ЈЕДНОЈ А ДУНАВ НА ДРУГОЈ СТРАНИ	85
ПО ЗАНИМАЊУ ЧОВЕК	85
Душан Комазец, Станишић	86
ВАСКРСЕЊЕ	86
ЉУДИ ОД КАМЕНА	86
ДУХ ПРАВОСЛАВЉА	86
НОЋ МИЛОСРДНИХ	86
Милан С. Марковић, Семедраж	87
КОРЕНИ	87
ДАХ	87
СРБИНОВА МОЛИТВА	87
СУНЦЕ НОВЕ НАДЕ	87
Секулић Драгомир – Драган, Лепосавић	88
ВИДО ЈЕДНЕ ОЧИ ПЛАВЕ	88
СУЗА КАПЉЕ	88
ЗОРА СВИЋЕ	88
ИБАР ВОДО	88
Наташа Пајковић, Беч	89
УРАНАК	89
СТАРОСТ	89
МОГУ ЈА	89
Мирослава Смиљанић, Град Сталаћ	90

ЗНАМ ТЕ ГОДИНАМА.....	90
УБИО СИ МЕ	90
ВОЛЕО СИ ЖИВОТ.....	90
НОЋАС САМ ТЕ САЊАЛА	90
Градимиr Карајовић, Крушевац.....	91
ЖИВОТ ЈЕ ЈЕДАН	91
ЗЛАТНЕ ЖИЦЕ МОЈЕ ТАМБУРИЦЕ	91
ЉУБАВ ЈЕ КАО РУЖА.....	91
Стефан Кнежевић, Крушевац	92
ТРАЖИМ ЦУРУ	92
ПОКЛАЊАМ	92
ГРЕШНА ПЕСМА	92
ОСТАНИ ДАЛЕКО.....	92
ЗАБОРАВИЛИ СМО	92
Јована Марковић, Љубава.....	93
I.....	93
II.....	93
V	93
IX	93
Првослав Пендић, Крушевац.....	94
ЧАМАЦ ОД ПАПИРА.....	94
ПРОРОК - ПОБЕДНИК	94
Милосав Ђукић Ђука, Крушевац	95
ПЕСМА МАЛЕ МИЛИЦЕ	95
ДУЊА.....	95
ЛЕКА ЦМЕКА И ЊЕН ДЕКА	95
Љиљана Тамбурић, Крушевац	96
МОЈА КУЋА	96
ЗЛАТНА РЕКА.....	96
СРЦЕ ЗНА	97
НАМЕРА	97
Дејан Милошевић, Крушевац	98
ПОРУКА.....	98
МОЛИТВЕНА ПЕСМА	98
Топлина у души	98
Мој грех.....	98
Бекство	99
Потрага за изгубљеном срећом	99
Откључани занос	99
Милутин Мишко Плочић, Жабаре.....	100
ЉУБАВ ЈЕ МОЈА КАО ВИНО	100
Зовем се Милутин	100
Горан Арсић, Крушевац	101
БАЈКА	101
ПУТ	101
БИСЕР ЉУБАВИ	101
РУЖА ПУСТИЊЕ	101
ЧАРОВЊАК	101
Богдан Јевтић, Крушевац.....	102
Храбри људи	102
Срце златно	102
Права тема	102

Часна цивилизација	102
Живојин Манојловић, Крушевац.....	103
БАЈКОВИТОСТ.....	103
КРОЗ СТАРУ ЧАРШИЈУ	103
ПЕТАО	104
МЕРИШЕ НА СНЕГ	104
Сава Мијодраг Радивојевић, Врњачка Бања.....	105
ЗАЉУБИ СЕ АЈДУК МОМЧЕ	105
НАСТАВАК ЈУТУТУНСКЕ ЈУХАХАХЕ.....	105
Аријана Хинић, Крушевац	106
ИЗГУБЉЕНА БИТКА.....	106
ADDIO CARA MIA	106
НА АЛЕКСИНОМ ГРОБУ	106
КАД МИ НЕДОСТАЈЕШ	106
ТАМНА НОЋИ.....	106
НАША СВИТАЊА	106
НЕ ПУШТАЈ МЕ	107
ПОГОДИ КО ЈЕ	107
С НЕРЕТВОМ.....	107
ПАМТИМ	107
СВИМА ПОПУТ МЕНЕ.....	107
***	107
Ненад Лазовић, Барајево	107
ДУГ ЗАВИЧАЈУ	107
Мирко Стојадиновић, Макрешане	108
РОПАЦ ДУШЕ.....	108
ЗАШТО	108
МАЧКУ МАРКУ	108
Јасмина Димитријевић, Загреб	109
ЧЕРГА	109
РОДНА КУЋА.....	109
МАЛИ ПРОСЈАК.....	109
Даница Рајковић, Крушевац.....	110
ЖИВИМ ДА ТЕ ВОЛИМ	110
ЛИНИЈА ЖИВОТА	110
ТЕБЕ НЕМА	110
Милан Марковић Лака, Крушевац	111
ВОЈНЕ ШКОЛЕ.....	111
КОЊУШЕВАЦ У ДУШИ	111
Драган Ђирковић, Велика Ломница.....	112
ЛУДИ СНОВИ	112
БАЧИЈЕ	112
Живота Трифуновић, Кобиље.....	113
ЛЕПШЕ ЈЕ У МОМ ЗАВИЧАЈУ	113
КОМАРЦИ.....	113
ТО ЈЕ СЕЛО.....	113
Горан Минић, Брус	114
ИЗА ВРЕМЕНА.....	114
БОЈА ОЧИЈУ	114
Г Р Е Х.....	114
ТРАГАЊА ПО ДУШИ.....	114
Миломир Терзић, Крушевац	115

ПИТАЊЕ.....	115
КАКО ТО ТАТА	115
РОЂЕЊЕ ЋЕРКИ	115
Невена Терзић, Руденица	116
ТРАГ	116
РУШЕВИНЕ	116
ГРАНИЦЕ	116
КРАЈ	116
Далибор Ћокић, Брус	117
УРЛИК БОЛА	117
АКО ПОКУШАШ	117
ДА МИ ЈЕ	117
НЕДОВРШЕНА ПЕСМА	117
ЗАВРШАВА СЕ	117
Данијела Јевремовић, Крушевац	118
ЗВОНА СА ХИЛАНДАРА	118
СПАВАЈ ДОБРИЦЕ	118
Зоран Јовановић Лесковац	119
НЕ ДИРАЈ МИ ЋИРИЛИЦУ!	119
ЧАЈ	119
Елена Ерић, Велуће	120
БЕЛА РАДА	120
Душка Ерић, Крушевац	121
ОПЕТ ПОРАЖЕНА	121
ЉУБАВИ ПРОШЛА	121
ПОСВЕТА	121
Спасоје Ж. Миловановић, Ниш	122
УМАЗАНИ ОЛУК	122
СА МНОМ СЕ НЕ ПРИЧА ТАКО	122
мр Ратко Тодосијевић – Баћо	123
САМИ	123
ПИЈЕМ ЦРНО	123
СУТРА	123
ОТКУЦАВА ТИШИНА	123
Драган Тодосијевић, Треботин	124
Ех, кад би лутке могле	124
ОРЕ МИЛЕ	124
ПЕПЕЉУША	124
Драгојло Јовић, Крушевац	125
ДА ЛИ СЕ НЕКАДА ПИТАШ	125
ЈАВИ СЕ НЕКАД	125
СУМОРНИ ДАНИ КОРОНЕ	125
Латинка Ђорђевић, Крушевац – Цирих	126
САДА КРАЈ	126
ЋУТЊА	126
ПРЕДВЕЧЕРЈЕ	126
АКО	126
СИЋУШНЕ МИСЛИ	126
Светлана Ђурђевић, Крушевац	127
НЕМИРИ	127
УСПОМЕНЕ	127
ТУГА	127

ДА МОГУ	127
Мирослав Живановић, Крушевац	128
НЕ ЧЕКАЈ УЗАЛУД	128
АКО СИ ЈОШ САМА	128
ПРОЛЕЋНА ЕТИДА	128
Љубодраг Обрадовић, Крушевац	129
ЈЕДЕШ ЛУШЕ	129
СУТРА ЈЕ НОВИ ДАН	129

ЗА ИЗДАВАЧА:

Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ
Крушевац, Цара Лазара 142
Уредник часописа: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:

Љубодраг Обрадовић; Драгојло Јовић; Светлана Ђурђевић;
Мирослав Мића Живановић; Латинка Ђорђевић; Лепа Симић;
Живомир Миленковић; Зоран Јовановић

Лектор: Драгојло Јовић

Уводна реч: Љубодраг Обрадовић

Дизајн корица: Љубодраг Обрадовић

Слике на корицама:

Предња страна – Дијана Обрадовић
Задња страна – Првослав Пендић

Дизајн знака *ПоезијаСРБ*: Зорица Бркић

Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић

Штампа: СаТЦИП - Врњачка Бања

Тираж: 100 примерака

Часопис излази два пута годишње

СР - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.
– 2014, бр. 1 (март)-.
– Крушевац :
Удружење песника Србије
Поезија СРБ,
2014- (Врњачка Бања : СаТЦИП).
– 29 cm

Два пута годишње.
ISSN 2335-0105 = Поезија СРБ
COBISS. SR-ID 205696012

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо!

Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл: poezijasrb@poezija.rs

Штампање овог часописа омогућио је Град Крушевац